

Jeklena morala, podružbljena obramba

Ob dnevu JLA

Obramba Jugoslavije in zmaga nad sovražnikom v vseljudski obrambni vojni bi bili v prvi vrsti odvisni od čvrstosti morale in od politične zavesti pripadnikov oboroženih sil in vseh članov družbe. Stratejska prednost v bojni morali je zelo močno in učinkovito orožje, čeprav je jasno, da se jugoslovanska družba trudi in tudi uspeva z drugimi armadami držati korak tudi s staljša tehnične opremljenosti oboroženih sil. Sadovi teh naporov so očitni.

Nobenega sovražnika ne gre podcenjevati, niti njegove vojne tehnike niti njegove bojne sposobnosti niti morale. Napačen je lahko skleno, da bi bila bojna morala napadalca vedno, ob vsaki priložnosti, posebej ali v celoti slabša od bojne morale jugoslovanskega borca zato, ker vodi sovražnik nepravilno vojno. Jugoslovanska izkušnja in izkušnje drugih govore, da je nekaterim državam uspelo doseči relativno visoko bojno moralo. To se lahko zgodi tudi v morebitni prihodnji vojni.

Zgodovinska izkušnja pa je tudi, da ima država, ki vodi pravično obrambno, osvobodilno vojno, vojo za neodvisnost vedno več možnosti kot sovražnik, tako na področju mobilizacije sil in sredstev, kot na področju enotnosti in pripravljenosti ljudstva za boj.

Obramba neodvisnosti in ozemeljske celovitosti domovine je neodtujljiva pravica jugoslovanskih narodov in narodnosti. V ustavi je jasno zapisano, da so nosilci obrambe delovni ljudje in občani, družbenopolitične skupnosti, organizacije združenega dela, JLA itd, torej vsi tisti, ki so tudi nosilci samoupravnih socialističnih odnosov. Obramba je v Jugoslaviji podružbljena, naloga vseh in vsakogar posebej. Stopnja podružbljenosti obrambe je določena z razvitostjo vseh družbenih odnosov, po drugi strani pa je razvoj samoupravnih odnosov zelo odvisen od stopnje podružbljenosti obrambe.

To medsebojno odvisnost in pogojenost je lepo izrazil tovariš Tito, ko je v znanem govoru na ljubljanski Univerzi dejal, da jugoslovanski delovni ljudje ne morejo uresničiti svojih samoupravnih pravic na področju ekonomskih, političnih in drugih družbenih odnosov, če nimajo pravic tudi na področju obrambe. Razvijajoč to misel naprej, je Tito dejal: „To je, z drugimi besedami, podružbljanje obrambnih nalog, angažiranje celotnih obrambnih sil in družbenih potencialov, v čemer vidimo najbolj zanesljivo zagotovilo za obrambo neodvisnosti in neokrnjenosti naše socialistične skupnosti.“

USTANOVljen OBMOČNI ODBOR DVANAJSTE – Borci „Dvanajste“ se polnoštevilno udeležujejo vsakoletnih srečanj. Letos os ustanovili območni odbor, ki bo družil borce črnomajškega, kočevskega in krškega območja. (Foto: J. P.)

Dvanajsta živi naprej

Zbor XII. SNOUB – Priznanja jubilentom – Novi načrti

V hotelu Metropol v Novem mestu so se 13. decembra srečali nekdanji borci XII. SNOUB iz novomeškega, črnomajškega, krške – brežiškega in kočevsko – ribniškega okrožja z namenom, da ustanovijo območni odbor in da podelijo priznanja borcem – jubilentom.

Oktober letos je minilo 37 let, odkar se je brigada v Mokronogu prvič postrojila. Njena borbeno pot, na kateri so ostali mnogi borci, je del naše revolucije in del naše zmage. Borci „Dvanajste“ so doma po vsej Sloveniji in se združujejo v 12 območnih odborov, ki imajo sedeže v Ljubljani, Mariboru, Celju, Litiji, Radovljici, Kopru, Grosupljem, Mokronogu, Domžalah, Kamniku in Novem mestu. Brigada šteje še okoli 1200 nekdanjih borcev. V novomeškem območju je evidentiranih 227 borcev vendar seznam nikoli ne bo popoln, saj se borci še vedno javljajo. Odbor skrbi, da se borci vsako leto srečajo, pomagajo in obiskujejo bolne, skrbje za udeležbo na pogrebi, za odlikovanja in podobno. To delo odbora bo sedaj še bolj zaživel, saj

so v novostanovljenem območnem odboru, ki ga vodi Anton Kramarič, predstavniki vseh dolenskih območij.

Na slovesnosti, za katero so kulturni program pripravili pionirji osnovne šole iz Bršljina, ki nadaljuje tradicije legendarne „Dvanajste“, so podelili priznanja osemdesetim borcem, ki so že dopolnili 60. leto. Naslednja leta pa bodo priznanja prejeli le tisti, ki bodo v letu dopolnili okrogli življenjski jubilej. Ob zaključku proslave so borci prvič prisluhli svoji himni, ki so jo prav zanje pripravili ljubljanski glasbeni umetniki.

J. PAVLIN

RIBNICANI PRESENETILI STEAUO

Rokometasi slovitiga romunskega prvaka, Steaua iz Bukarešte, so v ponedeljek gostovali v Ribnici in nastopili s tamkajšnjim drugoligašem Inlesom. Slednji so v srečanju pred približno 600 gledalci zabeležili izreden uspeh, saj so z renomiranimi gosti igrali 20:20 (12:10). Najboljši strelci pri domačih so bili: J. Ile 6, Mate 5, Križman in Katpov po 3. Najboljši igralec gostov je bil Birtalan z 12 zadetki.

M. G. - č.

Danes Dolenjski razgledi

Tokrat pol večji obseg

Današnja, zajetnejša številka Dolenjskih razgledov je posvečena jubilejema slovenskih kulturnih velikanov: 180-letnici rojstva prvaka našega Parnasa Franceta Prešerna ter 150-letnici rojstva in 75-letnici smrti dolenskega barda Janeza Trdine. O Prešernu in Trdini govori več sestavkov izpod peresa naših publicistov. Iz vsebine velja poudariti še dvoje prispevkov, ki govorita o potih založniške dejavnosti na Dolenjskem, pa širši zapis o posegih v naše podeželje.

Že po tradiciji imajo Razgledi daljši zapis s področja arheologije. Literarnega branjca je tokrat nekoliko manj. Številko zaključuje objava novih enot dolenskega biografskega leksikona (večji del črke B). Naj še dodamo, da je pričujoča številka tretja letošnja in da jih bo predvidoma toliko izšlo tudi v naslednjem letu.

Pot do odločujočega vpliva

Zbor LB Temeljne dolenske banke Novo mesto je po tehtni razpravi sprejel več planskih dokumentov – Gre za delavčev vpliv na denarnem področju

Delegati zbora LB Temeljne dolenske banke Novo mesto so imeli zadnji petek nalogo razpravljati o predlogih več planskih dokumentov. Pred sprejemom samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana LB Temeljne dolenske banke pa istonamenskega samoupravnega sporazuma o temeljnih planov banke združenih v LB Združeno banko so za ta dva dokumenta predlagali nekaj dopolnil, obravnavali pa so tudi izhodišča za pripravo letnega programa LB Temeljne dolenske banke in sprejeli sklep o začasnem financiranju LB Temeljne dolenske banke v januarju 1981.

Omenjenih dokumentov kajpak ne moremo podrobneje predstaviti, zlasti prva dva sta sestavljena na osnovi načelnih dogovorov na zvezni in republiški ravni. Preveč ju holetenja po novih družbenoekonomskih odnosih na področju bank in kreditov, v ospredju pa so prizadevanja po ustalitvi gospodarstva. Skorajšnje novo plansko obdobje bo moralo biti zaznamovano z zduževanjem sredstev za prednostne naložbe v energijo, surovine, hrano in

povečevanje izvoza, v tej smeri pa so zastavljeni tudi bančni planski dokumenti.

Razvojni cilji bodo doseženi le s skupnim dogovarjanjem, zato so nujna jasna merila za razporejanje združenih sredstev, tudi v bankah bodo bdeli nad stvarnostjo investicij. Paleta sredstev se bo nedvomno zmanjšala, predvsem na področju negospodarstva, ki ne bo deležno kreditov (izvzeta je stanovanjska in komunalna gradnja), potrebna pa bo še večja zavzetost za

uresničevanje prednostnih naložb. Da bodo skupni cilji res doseženi, bo veliko odvisno tudi od tega, ali se bodo v bankah držali stabilizacijsko naravnanih planskih dokumentov; do večjih odstopanj nikakor ne bi smelo prihajati, garant za to je ne razadnje zaostrena osebna odgovornost vodilnih delavcev v bankah. Z večjo samoupravno povezanostjo bo najbrž prišlo do tako zelenega odločilnega vpliva delavcev tudi na denarnem področju.

D. RUSTJA

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Ob izteku leta smo se novinarji Dolenjskega lista namenili obiskati KS

LESKOVEC PRI KRŠKEM

S krajinami se bomo pogovarjali v torek, 23. decembra, od 17. ure naprej v osnovni šoli, kjer se krajinami običajno sestajajo. Vabljeni!

Ocena: kritično v kmetijstvu

Dolenjsko kmetijstvo je zaostalo za drugimi dejavnostmi in območji – Strateška naloga do leta 1985: pridelava hrane in vsestranski razvoj agroživilstva

Interesnih skupnosti za preiskrbo v dolenskih občinah še ni, čeravno o njih že dve leti tečejo razprave. Odlučili naj bi se v izvršnih svetih posameznih občin skupno s komisijo Meo-občinske gospodarske zbornice. Vsekakor pa so domače zadruge dolžne predvsem oskrbovati prebivalstvo na domačem terenu in šele potem tržne presežke prodajati drugam. Celoten sklop problematike v agroživilstvu je bil 10. decembra predmet razprave v izvršnem odboru Meo-občinske gospodarske zbornice za Dolenjsko.

V preteklem obdobju je tudi področje agroživilstva doseglo uspehe, zlasti pri povečanju produktivnosti ob sodobni mehanizaciji in ob specializaciji dela. Vse to pa ne spremeni dejstva, da se dolensko kmetijstvo nahaja v kritičnem položaju.

Neizkoriščene so naravne danosti, proizvodnja je zastarela, ni dovolj sredstev, da bi pridobivali nova obdelovalna zemljišča, da bi vsaj nado-

metstili tista, ki jih pozidamo. Ob nizko akumulativnem kmetijstvu pa se v štirih dolenskih občinah še niso dokončno dogovorili, v kakšne proizvodne smeri bodo šli. Družbeni sektor kmetijstva je majhen, ni ga možno dosti širiti in je izredno zadolžen. Rasel je z bančnimi krediti, zdaj nima pogojev za modernizacijo, ker dolgovi še niso odplačani.

Zasebni sektor kmetijstva je bolj kot drugod razdrobljen, z njim se ukvaja 60 odstotkov ljudi, ki so stari nad 60 let. Delež kmečkega prebivalstva še upada. Mladina lahko dobi delo v industriji, zato mladih na kmetijah skoroda ni. Zadnje čase se tudi zaskrbnjuje širi opuščanje proizvodnje v hribovskih predelih. Kljub razviti kooperaciji je zasebni sektor vedno manj čvrst partner zadruge, ker je gospodar večinoma polkmet in ni odvisen samo od zasluzka, ki ga daje zemlja.

Ob takem stanju pa se tudi naglo manjša število strokovnega kadra, ki bi bil voljan delati v kmetijski proizvodnji. Pretežni del kmetijskih strokovnjakov je zaposlen drugje. Negotova kmetijska proizvodnja in nesta-

bilnost, ki jo kmet čuti, pa je v veliki meri posledica tega, ker ni skladišč in prostorov, kamor bi lahko odkupljene ali predelane proizvode shranjevali.

Ker je proizvodnja hrane v novem petletnem obdobju začrtana kot strateška naloga v vsej Sloveniji, bo moralo agroživilstvo tudi na Dolenjskem ubrati drugo pot, da se dvigne iz zaostalosti.

Vse to je bilo na seji izvršnega odbora dolenske gospodarske zbornice rečeno, ko so tehtali možne poti do hitrejših rezultatov. Menili so, da je vztrajati pri tem, da se pospeševalna služba temeljito okrepi in da se dosledno uresničuje zakon o zemljiški politiki, kar bi pripomoglo tudi k zaustavljanju vse večjih neobdelanih površin. Kar pa zadeva približno 1,6 milijarde predvidenih novih investicij v pridelavo in predelavo hrane v vseh štirih občinah, so bili v gospodarski zbornici odločnega mnenja, da je treba te programe podpreti z ugodnejšimi bančnimi krediti. Za nujno potrebno gradnjo hladilnice s skladišči

(Nadaljevanje na 4. str.)

PERNATA LAKOTA – Le nekaj deščic je potrebno povezati med seboj, da nastane pičja krmilnica in ko bo notri še drobno zrnje, bo to v teh pustih zimskih dneh najbolj živahno in obiskano pičje mesto. Hrano za krmiljenje ptic na prostem prodajajo v prodajalnah s semenom po samo 20 din za kilogram. Res je, da mestni golobi pozimi najprej začutijo praznino v svojih gošlah, zato so najbolj vsiljivi in če se poleti zadovoljijo le s posedanjem po balkonih in strehah, pozimi sedajo na okenske police. V stikanju za hrano pa včasih zaidejo skozi odprto okno celo v kuhinjo kot kaže posnetek z bloka v Jerebovi. (Foto: Janez Pavlin)

NAMESTO ČESTITK

Namesto novoletnih čestitk in koledarjev je kolektiv „Par-ketplastika“ Vinko Novak iz Novoga mesta podaril 10.000 dinarjev v sklad za drage medicinske instrumente.

DANES RAZGOVOR O VLOGI ZSM

Danes, 18. decembra, bo prišel v Novo mesto predsednik Zvezne konference ZSM Jugoslavije Vasil Tuporkovski kot gost občinske konference ZSMS Novo mesto. Ob 18.30 bo imel v Domu JLA v Novem mestu predavanje o vlogi Zveze socialistične mladine v političnem sistemu socialističnega samupravljanja, po predavanju pa razgovor z mladimi, ki jih zanima ta problematika. Jutri bo obiskal še nekatere osnovne organizacije ZSMS v občini in se pogovarjal z mladimi o njihovem delu.

POMOČ BRIGAD PROGRAMIRATI VNAPREJ

Predsedstvo občinske konference ZSMS v Brežicah predlaga, da bi v planske dokumente za obdobje 1980 – 85 vnesli tudi mladinsko prostovoljno delo. Opredeliti bi morali izgradnjo tistih objektov, pri katerih naj bi pomagale brigade mladih prostovoljcev in pravočasno zagotoviti tudi najnujnejša sredstva za stroške brigadnega dela (nastanitev, prevozi ipd).

danes koledar

Današnji številki Dolenjskega lista prilagamo enolistni koledar za prihodnje leto. Tisk koledarja je ob svojem jubileju, 35-letnici obstoja, omogočilo Splošno gradbeno podjetje PIONIR Novo mesto. V imenu bralcev se kolektivu Pionirja za pomoč najlepše zahvaljujemo! Uredništvo DL.

VREME

Ob koncu teana bo prevladovalo nestalno vreme, bo tudi nekoliko hladneje.

e **4** **emona globtour**
 novo mesto

Z GLOBTOUROM NA BELE SMUČINE
 od 3. januarja do sredine februarja 1981

APARTMAJI
Avstrija:

Gerlitz, Innerkrems, Klippitzthoerl, Koralpe, Weissbriach, Nassfeld (Mokrine), Lienz, Sillian, Bad Hofgastein, Eben im Pongau, Kleinarl, Mauterndorf, St. Gilgen, Ramisau.

Italija:

Kronplatz, Stefansdorf, San Martino di Castrozza, Sella Nevea.

HOTELI
Avstrija:

Bad Kleinkirchheim, Innerkrems, Klippitzthoerl, Nassfeld, (Mokrine), Peče, Reichenfels, Lienz, St. Jakob, Sillian, Mauterndorf, Weissbriach.

Italija:

Meransen, Andalo, Rasen, San Giorgio, Veneto - Falcade, Ravascletto.

Kam za Novo leto?

Z avtobusom v PRAGO IN BRATISLAVO in v HOTELE PO DOMOVINI!

Portorož, Koper, Poreč, Opatija, Pula, Rab, Hvar, Čateške in Dolenjske Toplice, Gozd Martuljek, Jezersko.

Za silvestrovanje na Češkoslovaškem je pripravljen poseben program, cene za silvestrovanje v domačih hotelih za 4 polne penzione in silvestrska večerja. Cene pa se gibljejo od 1.700 do 3.320 din.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

GLOBTOUR NOVO MESTO, Cesta komandanta Staneta 19, telefon: 068/25-125, 25-789.

TO-MO-DI

TOPLJ
 MONTAŽNI DIMNIK
 Z GIBLJIVO
 KISLOODPORNO
 OGNJESTÁLNO
 SAMOTNO CEVJO

Uporabljajo se za
 peč in kotle
 od 4.000 do
 100.000 kcal/h

Proizvajala:

MONTAŽNO INDUSTRIJSKO
 PODJETJE
 61000 Ljubljana, Opekarska 13
 Tel.: 22-113 20-641
 Telex: 31420 YU KIP

Prodaja

in strokovni nasveti:

OPEKARNA ZALOG
 Tel.: 21-403, 22-291

salon
novoles pohistva
 komandanta staneta 38
 tel.: (068) 25-091

Zaplešite v novo leto
s Terezo Kesovijo

V četrtek, 1. januarja 1981, vas vaoimo na

NOVOLETNI PLES

v Športno dvorano v Novem mestu!

Nastopala bo naša najboljša pevka
 za javne glasbe

Tereza Kesovija

s svojim ansamblom in plesno skupino.

Ples se bo pričel ob 19.30.

Vstopnice dobite v novomeški poslovalnici
 Kompassa, telefon: 21-333,
 informacije pa tudi v Športni dvorani,
 telefon: 22-941.

Z BELIM VLAKOM
DO KOBLE VSAKO SOBOTO
IZ NOVEGA MESTA

(med počitnicami VSAK DAN):

ODHOD:		POVRATEK:
5.10	KANDIJA	18.57
5.12	NOVO MESTO-CENTER	18.56
5.15	NOVO MESTO	18.54
5.35	TREBNJE NA DOLENJSKEM	18.31
5.59	IVANČNA GORICA	18.07
6.18	GROSUPLJE	17.51
6.50	LJUBLJANA	17.19
8.26	JESENICE	16.13
9.08	BOHINJSKA BISTRICA	15.45

CENE:	Odrasli:	Otroci:	Skupina:
Novo mesto:	325 din	240 din	315 din
Trenje:	310 din	230 din	305 din
Grosuplje:	285 din	220 din	275 din

Prijave, rezervacije in informacije v Novem mestu:
 MLADINSKA TURISTIČNA POSLOVALNICA
 NOVO MESTO, Novi trg 4, telefon (068) 22-555,
 DELOVNI ČAS od 7. do 15.30 ure in ob sobotah
 od 8. do 12. ure, ter na železniških postajah Novo
 mesto (22-255), Trebnje (83-060), Ivančna
 Gorica (783-038) in Grosuplje (771-180).
 901/50-80

DELAVSKI DOM
EDVARD KARDELJ, KRŠKO

objavlja prosta dela in naloge

1. RAČUNOVODJE

za opravljanje računovodskih del (za nedoločen čas, s polnim delovnim časom). Zahtevamo končano 4-letno srednjo šolo ekonomske smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj.

2. TEHNIČNI SEKRETAR

za opravljanje del in nalog administracije, personalnih zadev in blagajne (za nedoločen čas, s polnim delovnim časom). Zahtevamo 4- ali 2-letno končano srednjo šolo ustrezne smeri z znanjem strojepisja.

3. ELEKTROTEHNIKA (šibki tok)

za opravljanje del in nalog vzdrževalca (za nedoločen čas, s polnim delovnim časom). Zahtevamo končano elektrotehniško šolo in 2 leti delovnih izkušenj.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: DELAVSKI DOM EDVARD KARDELJ, KRŠKO, Trg Matije Gubca 2.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem zbiranju ponudb.

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA

„DJURO SALAJ“ KRŠKO
 TOZD TES BRESTANICA

objavlja prosta dela
 in naloge za nedoločen čas:

— OPRAVLJANJE DEL IN NALOG
 PRI KARTONSKEM STROJU

14 delavcev, dvoizmensko delo

BETI METLIKA

Razpisna komisija TOZD in DSSS

objavlja dela in naloge delavcev s posebnimi pravicami in obveznostmi:

- INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TOZD KONFEKCIJA DOBOVA
- DIREKTORJA SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO IN INFORMACIJSKE SISTEME V DSSS

Pogoji:

- visoka ali višja strokovna izobrazba ustrezne smeri
 — 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih in nalogah
 — organizacijske in vodstvene sposobnosti
- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
 — 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih in nalogah
 — organizacijske in vodstvene sposobnosti
 — moralna in politična neoporečnost.

Razpis je v veljavi 15 dni od dneva objave. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po končanem razpisu. Kandidati bodo izbrani za dobo 4 let. Prijave zbira kadrovska in splošna služba s sedežem v Metliki.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov:

TOVARNA EMBALAŽE SENOVO
 68280 Brestanica

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po poteku roka za sprejem prijav.

916/51-80

inex adria aviopromet

DELAVCI, ZAPOSLENI V ZR NEMČIJI, IN SORODNIKI V DOMOVINI!

ZAGREB		
	MÜNCHEN	sreda, sobota
	DÜSSELDORF	sreda, sobota, nedelja
	FRANKFURT	sreda, sobota, nedelja
	HAMBURG	sreda, sobota
	HANNOVER	sreda, sobota
	STUTTART	sreda, sobota

50 % CENEJE OD REDNIH LINIJ
 DODATNI LETI ZA NOVOLETNE PRAZNIKE

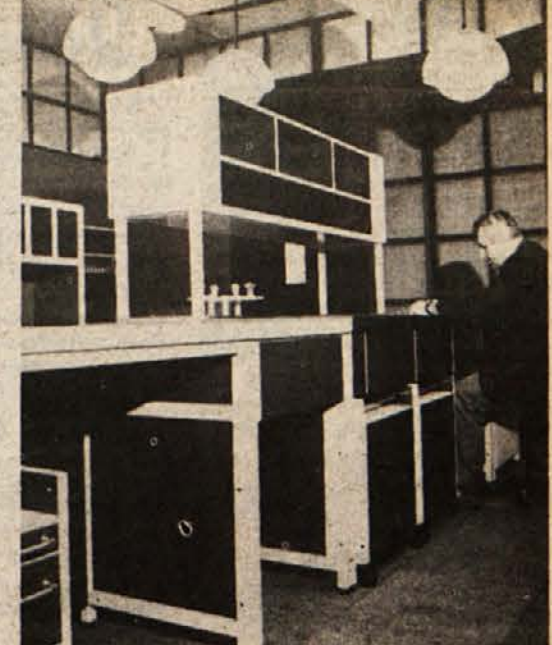
PRODAJA KART IN INFORMACIJE: IAA Ljubljana, Titova 48, telefon: 061/313-366, KOMPAS, GLOBTOUR, INEX
 Novo mesto in vse turistične poslovalnice v Sloveniji

ZADNJO BESEDO IMA ODJUGA – Delavce Komunalnega podjetja Novograd iz Novega mesta velja letos pohvaliti, saj so dobro pripravljeno pričakali sneg in dobili bitko z njim. Letos velja omeniti tudi to, da so poleg mesta očistili tudi most v Ragov log. (Foto: J. P.)

BAROČNI DRAGULJ NA SEVNIŠKEM GRADU – Eden naših najboljših konservatorjev, akademski slikar prof. Viktor Povše je malo pred praznikom dneva republike zaključil poltretje leto odkrivanja in konserviranja baročnih fresk v sevniškem gradu. Njegovi izjemni potrpežljivosti in znanju gre zasluga, se je znova zaživelo sto kvadratnih metrov površine, na kateri so prikazane alegorične upodobitve letnih časov in velika kompozicija skupine glasbenikov v grnjskem parku. Ravnateljica ljubljanske Narodne galerije dr. Anica Cevc je ob otvoritvi poudarila, da sta Sevnica in Slovenija s to umetnino bogatejša za baročni dragulj (Foto: Pavel Perc)

OPREMA ZA SZ – Oprema iz Kočevja bo preko ljubljanske Lesnine izvozila za preko 200 milijonov dinarjev laboratorijske opreme v Sovjetsko zvezo. Pri izdelavi vzorčne opreme so sodelovali: Kurt Kopač iz Kočevja, Stane Lisac iz Novega mesta ter DO Inkop in Kovinar. (Foto: F. Brus)

V TE SOŠTANJ NI BILO NAPAKE

Med vzroki za razpad jugoslovskega elektroenergetskega sistema je bila izrečena tudi domneva, da je bila za to krivda tudi v okvari 300 megavatnega agregata v TE Soštanj. Kot pa so pokazali zapiski avtomatskih merilnih naprav v tej elektrarni, je vzrok za razpad iskati zaradi vrste verižnih dogajanj v jugoslovskega elektroenergetskega sistema. Kljub temu, da so ob avtomatiki opazili kaj se dogaja v električnem omrežju, pa so morali zaradi tehnično nevdržnih razmer tudi sami prenehati z obratovanjem. Vendar je to samo ena izmed pojasnil v vrsti domnev, zakaj je prišlo do razpada. Prave vzroke za dogajanje v elektroenergetiki bo poiskala posebna komisija.

Sejmišča

NOVO MESTO – Toplješe vreme je razgibalo novomeško sejmišče, kamor so prišli tudi kupci iz bolj oddaljenih občin. Rejci so pripeljali 402 pujska in 22 prašičev, prodali pa so vsa skupaj 338 živali. Pujski so bili po 1.500 do 2.000 din, nad 3 mesece, stari prašiči pa po 2.100 do 3.400 din.

BREŽICE – Na sobotnem sejmu so rejci ponujali kupcem 492 do 3 mesece starih pujskov in 22 nad 3 mesece starih živali. Prvih so prodali 345 po 75 din kilogram žive teže, starejših živali pa 14 po 62 do 65 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Ostr/ejš/a merila za mleko

Mleko, to najbolj popolno in vsestransko hrano, ki omogoča življenje brez dodajanja drugih hranil, je mogoče vrednotiti na različne načine. Če nameravamo iz njega pridobiti maslo, je najbolj zanimiv odstotek masti, sirarju je najbolj dragocena vsebnost beljakovin, izdelovalcu mleka v prahu pa odstotek sušine. Zato v različnih deželah različno cenijo in plačujejo posamezne sestavine mleka.

Pri nas je s posebnim pravilnikom vpeljana plačevanje na osnovi odstotka mlečne tolsče, pri vrednotenju pa se upošteva še kislost, specifična teža in čas razbarvanja metilenskega modnila, ki pokaže, kolikšna je bakteriološka čistost mleka. Za prakso je bila dalj časa dovolj uporabna Gerberjeva metoda določanja odstotka maščobe, ki pa jo zaradi netočnosti že opuščajo in uvajajo natančnejše in hitrejše metode, na primer fotometer Milko Tester. Najmanjša zahtevana količina tolsče je 3,2 odstotka, če je je manj, je običajno upravičen sum, da je mleku dodana voda.

Ker je mleko zelo lahko pokvarljivo blago, pravilnik o odkupu mleka posveča veliko skrb čistoči mleka. V enem mililitru mleka sme biti največ 5 milijonov tako imenovanih bakterij kontaminantov, kar mlekarški strokovnjaki ocenjujejo že kot preveliko dovoljeno število, pridelovalci mleka pa ga kljub temu, zlasti v poletnih mesecih, prepogosto presegajo.

Kolikšna je čistost oziroma okuženost mleka s kislnotvornimi, koliformnimi in drugimi bakterijami, je treba po našem pravilniku ugotovljati z razbarvanjem redukcijskega barvila – metilenskega modnila. To modnilo dodajo vzorcu mleka, in če se modrina razgubi prej kot v dveh urah, po našem pravilniku mleko ni dobro in ne zasluži premije. V deželah, kjer imajo bolj razvito mlekarstvo, dovoljuje manjši čas razbarvanja, torej imajo ostriše merilo čistosti.

Prej ali slej bodo verjetno tudi pri nas poostriili zahteve, kar je v dobro prehrane prebivalstva. Te zahteve morajo razumeti tudi rejci, pridelovalci mleka, ki nepoučeni včasih pojmujejo analize mleka kot nepotrebno šikaniranje, če ne celo krivično odvzemanje dohodka.

Inž. M. I.

Podpora razvojni usmeritvi IMV

Pogumen razvojni program novomeške IMV v dolenski gospodarski zbornici podpirajo s pripombo, da ga je treba še temeljito uskladiti z vso avtomobilsko industrijo Slovenije

Izvršilni odbor Medobčinske gospodarske zbornice za Dolensko je 10. decembra razpravljal o nadaljnjih razvojnih usmeritvah IMV in v zvezi s tem dal nekaj koristnih pobud.

Ko so predstavniki IMV razložili okvirne plane razvoja v novem srednjeročnem obdobju, so sicer poudarili, da usklajevanje še ni končano, vendar pa računajo leta 1985 na tolikšno zmogljivost, da bodo lahko dajali na trg 250.000 avtomobilov in 50.000 prikolic, pri katerih je v načrtu uvedba novega programa „Moto home“.

V proizvodnji avtomobilov prav tako predvidevajo nov tip vozila in tudi kompletan uvoz avtomobilov, kolikor bodo pač dopuščale razmere ustvarjene z lastnim izvozom. Ta naj bi ob koncu nove petletke ne samo kril ves uvoz, marveč računajo celo na 10-odstotno pozitivno razliko.

V Novem mestu je tudi v prihodnje predvidena znatna naložba v novo proizvodnjo avtomobilov in prikolic ter opremo pa v gradnjo skladišč za dele in v gradnjo delavnic za tehnoservis ter ureditev energetike za vse novomeške tozde. Značilno za prihodnjih pet let pa je (sicer že poprejšnja usmeritev, za katero pa doslej ni bilo pogojev), da bi gradili in posodabljali predvsem zunanje obrate. Večje naložbe so predvidene na Suhorju, v Črnomlju (gradnja proizvodnih prostorov in

nabava opreme), preureditev obrata v Semiču.

V Brežicah nameravajo zgraditi industrijski tir in tovarno sodobno opremiti; naložbe so predvidene na Mirni, v Sentjerneju in Šmarjeti ter Belem Manastiru. Gradnja nove tovarne pa je predvidena tudi v Suhi krajini. V vseh zunanjih obratih, kjer proizvajajo posamezne dele, naj bi proizvodnja dosegla tako raven, da bo sposobna slediti potrebam novomeških tozdov, kjer te dele vgrajujejo v avtomobile in prikolice.

Na več kot 8 milijard novih investicij je ocenjen zdajšnji razvojni investicijski program IMV do leta 1985. Pri tem pa je po mnenju članov izvršilnega odbora gospodarske zbornice najbolj problematično močno povečano zaposlovanje. Potrebovali bodo okrog 800 novih zaposlenih vsako leto (za celotno tovarno), od tega 200 s srednješkolsko izobrazbo in najmanj 100 z višjo ali visoko šolo. Od kod zagotoviti tolikšno število novih kadrov, je najbrž še vprašanje. Taka stopnja zaposlovanja tudi ni v skladu ne z občinsko ne z republiško resolucijo.

V načelu je izvršilni odbor zbornice razvojno usmeritev IMV podprl s tem, da se ta temeljito uskladi z ostalo avtomobilsko industrijo zlasti v Sloveniji, menili pa so tudi, da je precej možnosti za veliko večje poslovno sodelovanje z različnimi delovnimi organizacijami domače regije. To pobudo zbornice naj bi v tovarni IMV in zainteresirani za sodelovanje najresneje pretehtali.

R. BAČER

Koks ustavi Belt

Nujna čimprejšnja dolgoročna rešitev v oskrbi Beltovega tozu Livarna

Napovedi o hudem pomanjkanju livarskega koks in s tem v zvezi o težavah Beltove temeljne organizacije Livarna so se, žal, povsem uresničile. Ves november in skoraj pol decembra je livarna v Črnomlju delala le s polovično zmogljivostjo.

Skratka, ker je koksarna Lukovac, edina v Jugoslaviji, ki proizvaja livarski koks, omejila svoje dobave le na polovico dogovorjene količine, je Beltova livarna vsak drugi teden obstala, delavci so bili tisti čas doma

in dobivali 80-odstotne osebne dohodke.

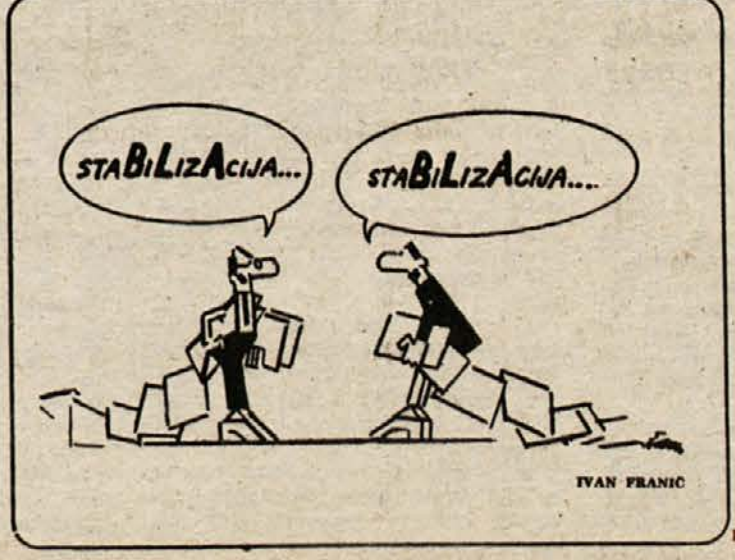
Od sredine decembra do konca leta kaže, da bo oskrba s koksom iz Lukovice nekoliko boljša. V tem času bodo v Lukovcu za potrebe jugoslovske livarske industrije predelali 40.000 ton najkvalitetnejšega uvoženega črnega premoga v koks. Če se medtem stvari ne bodo uredile, z novim letom ne bo več koks in v tem primeru bi jugoslovske livarne ali vsaj večji del livarn lahko zaprle vrata, kajti tistih, ki imajo na voljo toliko deviz, da bi lahko same uvažale koks, je bore malo. Poleg tega je uvoženi koks še enkrat dražji kot domači.

Na sestanku v začetku decembra v Beogradu, ki so se ga poleg predstavnikov združenja jugoslovske livarne, kovinskopredelovalne industrije in predstavnikov livarn, ki jih je pomanjkanje koks najbolj prizadelo (med njimi je tudi Belt), udeležili tudi predstavniki koksarne Lukovac in zveznega izvršnega sveta, se je potrdilo, da ni moč računati na intervencijski uvoz premoga za koksiranje, koksarna Lukovac tudi nima na razpolago potrebnih deviz. Zato so predlagali, da bi se o vprašanju združevanja deviz za nakup premoga za koksiranje dogovorili na ravni republik in pokrajin. Iz Slovenije sta za to, da bi se republiški organi čimprej dogovorili za enotna merila za uvoz premoga za koksiranje, zadolžena direktor črnomaljskega Belta Valentin Papež in predstavnik Livarja iz Ivančne gorice.

A. BARTELI

»Dolenski list« v vsako družino

IVAN FRANČIČ

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Kljub temu da sem o pretakanju vina obširno pisal v 45. št. Dolenskega lista, se posamezniki še vedno oglašajo z vprašanjem o potrebnosti tega dela. Zato svetujem bralcem tega koticčka, naj si v bodoče strokovna navodila izrežejo iz časopisa in jih shranijo.

Pretakanje vina

Se enkrat naj zapišem, da letos s pretakanjem vina ne moremo čakati na pomlad. Letošnji pridelek grozdja smo spravljali v neugodnem vremenu, grozdje je bilo več ali manj nagnito in blatno. Vsa ta nesnaga je z grozdem prišla v mošt in po vrenju mošta se je blato sesedlo na dnu sode in skupaj z odmrliimi vinskimi kvasnicami tvori usedlino – droži. To nesnago je treba ločiti od vina. Tudi če vino še ni popolnoma čisto, ga je treba pretočiti. Nekoliko motno vino se bo po prvem pretoku, ki ga moramo opraviti do novega leta, do spomladi lepo očistilo. Ostanke droži, ki se bodo po prvem pretoku zgostile na dnu sode, pa bomo od vina ločili z drugim pretokom spomladi. Drugi pretok moramo opraviti do nastopa toplejšega vremena, to je do maja. Ta pretok opravimo po možnosti brez dostopa zraka, s pomočjo vinske črpalke. Iz povedanega sledi, da bomo letos vino pretakali dvakrat: prvič do novega leta, drugič najpozneje do maja.

mlečne kisline in 44 g ogljikovega dvokisa. Na ta način se kislost vina lahko zmanjša od 3 do 5 promilov (gramov v litru). Poleg tega je po okusu mlečna kislina blažja od jabolčne kisline. Zato je vino po tem procesu manj kislo in bolj harmonično; prav zato je ta proces koristen in zaželen. Bakterije razkrajajo samo jabolčno kislino, ne pa vinske. Te bakterije opravljajo svoje delo različno. Včasih delajo istočasno z glivicami, ki povzročajo vrenje mošta. Za svoje delovanje rabijo ugodno toploto od 18° do 25° C. Pri toploti pod 4° C nehalo delovati.

Na vprašanje, ali naj zaradi delovanja bakterij, ki povzročajo biološko padanje kislín, odložimo pretakanje vin do spomladi, odgovarjam, da to letos ni potrebno. Zaradi splošnega sladkanja moštov je bilo delovanje teh bakterij letos zgodnejše, saj so delovale po večini skupaj z vinskimi kvasnicami. Organoleptični preizkusi povrhli moštov so doslej pokazali, da letošnje mlado vino po večini ni prekislo. V nekoliko motnem vnu po prvem pretoku bo ostalo še vedno dovolj tovrstnih bakterij, saj te bakterije delujejo pri ugodni toploti vina še po prvem pretoku. Zaradi hladnoče naših kmečkih zidanic pa bakterije, ki povzročajo biološki padec kisline, svoje delo dokončale na pomlad in jih bodo z ostanki droži ločili od vina pri drugem pretoku spomladi.

Kam z drožmi

Biološko padanje kisline

Imenujemo naraven pojav, ko bakterije jabolčno kislino v vnu spremeni v mlečno kislino in je zaradi delovanja bakterij to pravzaprav biološki pojav. Biološko padanje kisline je za dobroto vina severnega tipa zelo želeno in koristno. Prisotnost večjih količin jabolčne kisline v vnu je neugodno in zmanjšuje kakovost. Večje količine jabolčne kisline so pogoste zlasti pri vinih severnega tipa, posebno v letih, ko smo zaradi neugodnih vremenskih razmer prisiljeni trgati nezorelo grozdje, kot je to bilo letos.

Koristno delo biološkega zmanjševanja kisline opravijo bakterije, predvsem bakterija *Micrococcus malolacticus* in tudi druge (*M. variococcus* in *Bacterium gracile*). Pri tem procesu nastane iz enega dela jabolčne kisline le 0,67 dela mlečne kisline, oziroma iz 134 gramov jabolčne kisline 90 g

Letos bomo imeli ob prvem pretoku zaradi že navedenih vzrokov veliko droži; računamo lahko kar na 8 do 10% vsega mošta. V drožeh je še precej vina (okrog 70% droži je še vino), ki po kvaliteti sicer zaostaja za ostalim vinom, vendar je še vedno uporabno. Zato pustimo droži v kaki posodi, da se gošča v drožeh sesede, tekočino nad goščo pa potem previdno odtočimo. Lahko tudi droži precedimo skozi platno (ali cedilo). Droži, ki jih damo v manjših količinah v posamezne platnene krpe, lahko na rahlo stisnemo tudi s prešo.

LJUBITELJEM DOBREGA CVIČKA

Sporočamo, da bo prireditev Teden dolenskega cvička v Novem mestu od 19. do 21. marca. Podrobna obvestila bomo objavili naknadno.

D. T.

(Nadaljevanje s 1. strani)

v Novem mestu predlagajo akcijo v združenem delu: zbrati potrebna sredstva k ot soudeležbo pri bančnih kreditih. Del sredstev pri navedenih naložbah bo krit tudi s pomočjo združenih skladov iz sozda. Dolenjske kmetijske zadruge sicer niso med „izgubarji“, poslušajo pa tako, da niso sposobne za lastno udeležbo priti s prošnjo za kredit v banko. Pri tem bi jim moralo združeno delo kot porabnik hrane pomagati na začetku nove poti, sicer ni možnosti, da bi uresničili srednjeročni razvojni program navzlic vsem poudarjenim prednostim.

R. B.

KRŠKO: PRED ZK GOSPODARJENJE IN IZOBRAŽEVANJE

Razpravo o gospodarjenju v krški občini za devet mesecev bodo na seji občinske konference ZK 22. decembra člani zagotovo obogatili z oceno za zadnje četrtletje. Večina kolektivov zdaj že ve, pri čem je, čeprav uradnih podatkov še ni. Priporočila za nadaljnje ukrepanje komunistov naj bi torej izvirala iz položaja, v kakršnem so se znašli kolektivi ob koncu leta. Pred konferenco je takrat tudi obširno poročilo o idjeno političnem izobraževanju posavskih komunistov v minuli sezoni. V gradivu je predstavljena vsaka občina posebej, zato člani lahko povedo, koliko to izobraževanje ustreza potrebam po številnem odzivu, po izboru in kvaliteti posameznih oblik. Na seji bodo sklepani še o organiziranosti občinske organizacije ZK v vojnih razmerah in o delu, ki jih čaka do programsko volilne komisije.

ZANIMANJE ZA JEZIKE

Jezikovni tečajji so redna oblika izobraževanja pri delavski univerzi v Krškem. Kandidati prihajajo iz združenega dela, ki tako izpopolnjevanje tudi finančno podpira. V delovnih kolektivih se namreč zaradi slebega jezikovnega znanja srečujejo z velikimi težavami, zato jih poskušajo premostiti s tečajji iz nemškega in angleškega jezika pri DU.

SREČANJE SPOMENIČARJEV - V novomeškem hotelu Metropol so se v petek, 12. decembra, zbrali na 3. tradicionalnem srečanju spomeničarji novomeške občine, ki so v letošnjem letu slavili 60., 65., 70. ... letnico rojstva. Kulturni program so pripravili dijaki Kmetijskega šolskega centra Grm in Šentjernejski oktet. (Foto: J. Pavlin)

Jože Vidic: Po sledovih vojnega zločinca Franca Frakeljina

„Dobri smo, so že odšli,“ mi je rekla Grebenčeva punca. „Človek še dihati ne more, tako se jih boji,“ sem pripomnila. Vaški belogardisti so mi že večkrat grozili, da me bodo ustrelili. Kaktarkoli sem jih zagledala, sem vztrepetala.

„Živino sem nakrmila in napojila,“ sem rekla mami in sedla na peč, mati pa je sedela na klopi pri peči. Pomislila sem na partizane, ki zmrzujejo po gozdovih, lačni, slabo oblečeni in preganjani. Iz misli me je predramil pogled skozi okno. Pred sosedovo, Strumbljevo, hišo je ostalo pet mož. Partizani, sem pomislila, in rekla materi: „Hudimana, komaj eni odidejo, so že drugi tu. Prav nič se ne pazijo.“

Medtem so se s truščem odprla vežna vrata. Partizani ne vdajajo tako v hiše, sem pomislila, in že je med vrati stal domobranec s puško v rokah. Mislila sem, da bo vprašal za brata, ki je bil v partizanih. „Je tukaj Angela Kumbe?“ je rezko vprašal in zapil pogled vame. Streslo me je po vsem telesu. Kot sirena mi je v možganih zatulila večkrat izrečena grožnja: Ubili te bomo.

„Hitro, hitro,“ je priganjal, ko sem si oči ovala čevlje. Mama mi je prinesla zimski plašč. S povzdignjenimi in sklenjenimi rokavi ga je prosila, naj pove, kam me bo peljal. Ni odgovoril, mati pa je, sede ob peči, še kar naprej ponavljala: „Kam jo boste peljali, kam? Ona je nedolžna. Mar bom ostala sama na kmetiji?“

„Ven!“ je zarjul, kot bi podil psa iz hiše. „Se rokovice moram poiskati,“ sem dejala in s tresočimi se rokami brskala po omari. „Adjic, mama, pa pozdravite sorodnike,

S posveta kadrovnikov v Posavju - Usmerjeno izobraževanje še oddaljeno od prakse

„Strateški cilj je doseči visok dohodek ob majhni porabi energije na enoto proizvoda in optimalni izkoriščenosti kadrov,“ je v nekaj besedah označil vlogo kadrovnih služb v uresničevanju ekonomskih ciljev na nedavnem posvetu s kadrovniki Posavja v Krškem Edo Gaspari, republiški podsekretar pri sekretariatu za delo.

Poudarjeno je bilo, da v Sloveniji, kjer je zaposleno 44 odst. celotnega prebivalstva, težimo k polni produktivni oz. smiselni zaposlenosti. Ob

Pogumno nad napake

V torek, 9. decembra, je komite občinske konference ZK v Novem mestu obravnaval naloge komunistov v domači občini po 8. seji CK ZKS ter sprejel poročilo o stanju teritorialne obrambe.

Glade na številne zelo aktualne naloge, ki jih je zahtevala nedavna 8. seja CK ZKS, so bili v komiteju mnenja, da je o tem ob konkretnih razmerah spregovoriti na občinski konferenci. S posebno pozornostjo in odgovornostjo bo te dni sklicana konferenca obravnavala zlasti odgovornost komunistov in njihov vpliv pri sestavi in sprejemanju novih srednjeročnih planov, da bodo le-ti realni.

Podčrtali so, da je pri sedaj znanih planiranih investicijah na raznih področjih še preveč neuresničljivih in v oblake postavljenih želja. Komunisti se bodo na konferenci opredelili tudi do predloženih planov interesnih skupnosti.

Ob oceni stanja teritorialne obrambe v novomeški občini pa je po mnenju komiteja v bodoče poskrbeti za večje vključevanje žensk v te enote, za izobraževanje zlasti starejšinskega kadra enot ter za povečanje števila članstva v ZK.

Nasploh pa je bilo na seji nekajkrat poudarjeno, da je v zdajšnjem boju za ekonomsko ustalitev in nadaljnjo krepitev samouprave najmanj primeren čas, da bi se komunistov lotevalo malodušje. Pogumno, toda realno je treba zreti v leto 1981, zavedajoč se, da bo težko, ob tem pa se pogumno lotevati odstranjevanja vseh tistih napak, ki slabijo udarno moč in ugled ZK.

novih naložbah je potrebno drugače zastaviti tudi to področje; predvsem bodo iskani višje izobraženi delavci. Skladno s tem ciljem je strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje v Posavju uvrstila na posvet tudi temo, ki je številne kadrovnike spodbudila k živahni razpravi. Govorili so namreč o nalogah združenega dela pri prehodu na usmerjeno izobraževanje.

Pomočnik predsednice republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo Jože Miklavc je dejal, da so o mreži šol dale pripombe predvsem izobraževalne organizacije. Zelo redke so bile občinske izobraževalne skupnosti in OZD. Plan izobraževanja mora postati sestavni del plana razvoja, zato se ne bi smelo več zgoditi, da, ko načrtujemo nove investicije ne razmišljamo o usposobljenih delav-

cih. V organizacijah združenega dela bi se morali dogovoriti, katere programe bodo izvajali, do 7. maja 1981 pa morajo uskladiti samoupravne splošne akte z zakonom o usmerjenem izobraževanju.

OZD bodo lahko razpisovale štipendije kot doslej, lahko pa bodo prešle k razpisom za programe. Štipendija tako postane instrument za usmerjanje med šolanjem. Počitniško prakso bosta zamenjala proizvodno delo in delovna praksa. „Tega dela učencev in študentov ne bo nihče financiral, saj morajo sami doprinesti k dohodku,“ je pojasnil Miklavc in dodal, da bo posebna izobraževalna skupnost določila višino nagrade. Čeprav se lepo sliši, da mora reforma vzgoje in izobraževanja pomeniti, da bomo vrnili delavce v tovarne in da se kaže korenito spoprijeti z vrednotenjem dela, se nismo mogli znebiti vtisa, da smo teoretično morda že pripravljene na prehod na usmerjeno izobraževanje; koliko je oddaljena praksa in koliko bo to stalo združeno delo, pa se še vedno sprašujemo!

PAVEL PERC

Pokriti izgube zdravstva

Ali poračun morebitnih presežkov ali dodatno zruševanje v breme dohodka ali prenesti presežke drugih SIS

Letošnje izgube na področju zdravstva naj bi pokrili vsaj v takem obsegu, da bo zdravstvo zaključilo poslovno leto s „pozitivnim ničlo“. Tako so sklenili na nedavnem posvetu o položaju v zdravstvu, ki ga je sklical Medobčinski svet SZDL ljubljanske regije.

Po oceni bo letos v 18 občinskih zdravstvenih skupnostih potrebnih za pokritje najnujnejših izdatkov dodatnih 150 do 160 milijonov dinarjev. Po tej oceni je potrebnih v občini Kočevje blizu 6 milijonov dinarjev, v občini Ribnica pa blizu 3 milijone. V teh dveh zneskih pa ni vračunano povečanje za valorizirani del materialnih stroškov, ki bi ga po

mnenju, osvojenem na posvetu, morali tudi plačati.

Nakazali so možnosti, iz katerih sredstev naj bi izgube v zdravstvu pokrivali. Prva so gotovo morebitni presežki prihodkov občinskih zdravstvenih skupnosti, naslednji dve pa dodatno združevanje sredstev v breme dohodka združenega dela in prenos presežkov drugih samoupravnih interesnih skupnosti v zdravstveno porabo. Seveda so se vsi razpravljajci strinjali, da je to začasna rešitev, najti pa je treba trajno. Opozorili so tudi, da se zdravstvo ne sme obnašati tako, kot da zanj dogovorjena merila in stopnje ne veljajo in kot da bo nekdo v vsakem primeru zagotovo pokrtil njegovo izgubo“. Predstavnik iz Ribnice je vprašal celo, ali je zdravstvo lahko sod brez dna.

Nekoliko manj je bilo razprave o informaciji o poteku priprav srednjeročnih planskih dokumentov, spet več pa o informaciji o poteku reorganizacije strokovnih služb regionalne zdravstvene skupnosti. Menili so, da po reorganizaciji strokovnih služb administracije ne bi smeli povečevati. Hkrati so ocenili, da z novo organizacijo ta služba tudi ne bo cenejša. Strinjali so se, da je treba spremembo temeljito pretehtati, in so predlagali, naj bi rok reorganizacije podaljšali do 30. junija 1981, se pravi za pol leta.

JOŽE PRIMC

ARHIVSKI POSNETEK - Ob letošnjem ribniškem občinskem prazniku je Ivančičeva mama prejela plaketo „26. marec“.

V slovo Mariji Ivančič

„...Štiri sinove so mi okupatorji pobili. In ko bi jih vsaj samo ustrelili! Mučili so jih, odrezali so jim roke, pcežali so jim nosove, tako so jih izmalčili, da niso bili podobni človeškemu telesom...“

To je le nekaj besed iz govora Ivančičeve mame - Marije Ivančič z Gore nad Sodražico na Zboru odposlancev slovenskega naroda, ki je bil od 1. do 3. oktobra 1943 v Kočevju. Z besedami na tem zboru se je Marija Ivančič za vedno zapisala v našo zgodovino.

Marija Ivančič je bila na Kočevskem zboru izvoljena za odposlanke drugega zasedanja AVNOJ. Kot revolucionarka in aktivistka OF je delovala med vojno, na raznih odgovornih dolžnostih pa je delala tudi po vojni. Vedno in povsod se je zavzemala za pošteno delo in zato je še posebno ostro obsojala vse tiste, ki so kdaj živeli na račun delavca in si prisvajali družbeni denar.

Za svoje delo med vojno in po njej je dobila več priznanj in odlikovanj. Zadnje so ji podelili ob letošnjem prazniku občine Ribnica 26. marca.

Marije Ivančič pa ni več med nami. V petek, 12. decembra, so jo na zadnji poti na pokopališče na Gori spremili številni sorodniki, prijatelji, znanci, borci, heroji, delegacije sosednjih občin in republiških organizacij in organov ter mladina, ki jo je Ivančičeva mama v vsem povojnem obdobju rada sprejemala in jo seznanjala z narodnoosvobodilnim bojem.

Od Ivančičeve mame, ki je 12. junija letos dopolnila 90 let, se je v imenu družbenopolitičnih organizacij in KS Sodražica poslovila mladinka Irena Česaček, v imenu borcev pa ji je ob odprtjem grobu poslednjič spregovoril predsednik Občinskega odbora ZB NOV občine Ribnica Vinko Kernič.

J. P.

Novomeščani niso izostali

Priznanja mladinske organizacije za Novomeščane

Na 2. seji republiške konference ZSMS 12. decembra so govorili predvsem o rezultatih lanskih in letošnjih mladinskih delovnih akcij in podelili priznanja najboljšim mladinskim delovnim brigadam. Delegati iz občinskih konferenc ZSMS so ponovno poudarili, naj bi imele akcije predvsem politični in vzgojni namen. Merilo uspešnosti bi moralo biti njihovo samoupravno aktivno vključevanje v interesne dejavnosti, ne pa kubiki premetane zemlje, kot se navadno dogaja.

Med enajstimi brigadami, ki so prejele plaketo Veljka Vlahovića - podeljuje jih Konferenca ZSM Jugoslavije za dosežene rezultate na zveznih mladinskih delovnih akcijah - je tudi MDB Matjan Kozina občinske konference ZSMS Novo mesto za dosežene rezultate na

zvezni MDA Sava '79. Priznanje republiške konference ZSMS najboljšim brigadam na zveznih in republiških MDA pa si je prislužila tudi Pionirska delovna brigada Janka Mrak iz Novega mesta kot najboljša brigada na republiški MDA Istra '80.

Na seji so podelili priznanja za najboljšo srednješolsko glasilo „Mladi novinar '80“. Prvega je dobilo glasilo „Sola ob cesti“ Izobraževalnega centra za tehniške stroke v Novem mestu, ki prinaša teme o samoupravljanju, pouku, o vključevanju šole v družbene tokove, o njenem povezovanju s krajevno skupnostjo, organizacijami združenega dela itd. Priznanje „Mladi novinar '80“ je poleg šestih mladinskih in mladincev iz vse Slovenije dobila tudi Vida Rataj iz Novega mesta, ki se je izkazala pri organiziranju in vodenju dela informativnih skupin ter s svojim delom prispevala k boljšemu informiranju znotraj ZSMS in javnosti o delu mladinske organizacije.

T. A.

pot nas je tepel in zmerjal s kurbami in prasicami. Ob koncu vojne je pobegnil na Koroško, Angleži so nam ga vrnili, naši pa obsodili na smrt.

„Vodja „ekspedicije“ je bil Martin Oblak iz naše vasi. Martin je študiral za duhovnika, a je pri zmerjanju uporabljal tako bogat slovar grdih besed, da ne vem, v kateri šoli se je to naučil. Bil je ljubosumen na Martina Furlana, ker je bil slednji najnaprednejši kmet v vasi, pri Oblakovih pa so imeli zanemarjeno kmetijo.

Tretji domačin je bil Jakob Modic-Anzelčev, tudi kmečki sin. Njegov brat je padel kot belogardist v boju s partizani. Modic živi v Ameriki.

Za Brestom smo se ustavili na cesti. Ne vem, koga ali kaj smo čakali. Ne da bi se karkoli zgodilo, smo nadaljevali pot proti Materi in nato za to vasjo proti Izanski cesti. Grebenčeva Lojzka me je večkrat vprašala, kam nas ženejo. „Pobili nas bodo,“ sem brez pomisleka odgovorila.

Na Izanski cesti mi je Lojzka zašepetala: „Do zdaj sem upala, da nas bodo partizani rešili, zdaj pa nič več.“

Neki mlad domobranec iz Matene se je mimogrede skušal ločiti od skupine in oditi domov na obisk. Morda je bil v njegovem srcu še toliko poštenosti, da ni hotel prisostvovati morilji, pa je bil obisk staršev le izgovor. Oblakov Martin ga je opazil in revsknil za njim: „Kam gre?“ „Domov,“ je odgovoril fant. „Nikamor ne smeš, dokler ne opravimo s to sodrgo,“ je ukazal Oblakov in domobranec se je spet priključil koloni.

Levo od nas, deset minut hoda, je bila Kozlarjeva gošča. Do tega večera so barjanski domobranci v njej pobili že prek petdeset domačinov, raje več kot manj. Ustavili smo se. Domobranci so šepetaje nekaj naklepali, me pa smo zle proti gošči, kjer se bomo morda poslovile od tega sveta. Tu so nam pobrali osebne izkaznice in sploh vse, kar smo imeli v žepih. V srčih nas je še bolj stisnilo, kajti to je bilo slabo znamenje.

Kolona je spet krenila. Pred barjansko šolo na Izanski cesti se nam je približal poveljnik domobranske postojanke Franc Frakelj, z ilegalnim imenom Peter Sklar. Bil je visoke postave, bakrene polti, surovega vedenja, sicer pa šolan. Menda je bil študent prava. Iz Vrbljen do Barja nas je v tej koloni šlo sedem žensk in edini moški aretiranec Furlanov Martin. Vsakega od nas je Frakelj posebej vprašal, kako se piše. Ko je slišal vsa imena, je zabrundal: „Same znane tičice! Same tenke, banda!“ Po tem laježu je domobrancema Oblaku in Modicu ukazal, naj nas odpeljeta za bližnji šolski vrt, kjer je bila manjša lopa.

Opazila sem, da nas nenehno spremlja dvanajst domobrancev, čeprav jih je bilo v Brbljenah veliko več. Vsi tisti, ki so zvečer za časa aretacij le varovali vas pred partizanskim napadom, so se že zdavnaj vrnili in spali v postojanki. Slednji sploh niso vedeli, kam nas ženejo. Pri nas je ostala le likvidatorska skupina, ki jo je ljudstvo poznalo pod imenom črna roka. Medtem je druga skupina prignala na vrt še tri ženske iz Tomišlja, in sicer sestre Francko Škraba ter Mimico Grum in Pavlo Peršin. Mimica je bila najmlajša od nas desetih žensk na tem vrtu. Šele aprila bi bila stara dvajset let. Njena sestra Francka je bila poročena in! doma pustila petletnega sinčka in 14-mesečno hčerko, ki bosta to noč za vedno izgubila mamo.

Stala sem bolj zadaj. Pe ršinova iz Tomišlja se mi je približala in me vprašala, kdo je moški, ki je z nami. „Le napni oči,“ sem ji tiho šepnila, „tvoj fant je, Furlanov Martin.“ Čutila sem, kako se je stresla. Skušala se mu je približati, a so ji domobranci ukazali, naj se ne premika.

Ko smo tako nekaj minut stali na vrtu, pride Frakelj z nekim starejšim domobranskim oficirjem, ki je bil manjše, toda čokate postave, debelega vratu in že sivih las. Pravi bivol, sem si mislila in nisem se

zmotila. Brž ko je namreč ta bivol zagledal Furlanovo Pavlo, jo je začel tako močno tepsti, da je kar omahnila. „Prekleta kurba partizanska,“ je kričal na to 42-letno kmečko dekle, „zdaj ne boš več laški in švabski tolmač in ne boš več imela zveze s partizani.“ Ču dni so bili domobranci občirji, kadar so bili takole sami brez Nemcev. Tedaj so partizanske aktiviste zmerjali s italijanskimi in nemškimi ovađuhi ter repniki. Oni pa so se znali tako složno s njimi boriti proti partizanski vojski, paradržati z njimi po Ljubljani in od njih sprejemati pohvale in odlikovanja.

„Kje so vrvi?“ je vprašal Frakelj in bližnji domobranec mu je že ponudil naravno telefonsko žico od poljskega kabla. Vsaki posebej je zvezel roke na hrbtu, nato pa še čez lakti po dve skupaj. Ko je fant lakti povezoval Martina Furlana in njegovo zaročenko Pavlo Peršin, Jankovičovo iz Tomišlja, jima je Frakelj posmehljivo dejal: „Sta mislila, da vaju bo zvezel duhovnik, pa sem vaju kar jaz. Za na oni svet je prav tako dobro!“

„Preden zapustite Barje, se bomo še malo bavali,“ je napovedal Frakelj naš odhod. Na te besede so nas začeli pretepavati s orožjem v trebuch, prsi, po glavi, kamor je pač padlo. „Ne ubijte nast!“ so prosile žene in dekleta, oni pa so še bolj mlátili po naših zvezanih telesih.

Iza ograje je to početje opazoval domobranec, ki ni bil član te morilske ekipe. Martin Oblak ga je opazil in so mu približali z naperjeno brzostrelko in zakričal: Kdo je tam?

„Stražarja iščem,“ smo slišali odgovor. „Pridi sem, mrcina zvedava, da te ustrelim!“ je zarohnel Oblak. Domobranci se mi je približal. Oblakov mu je naperila brzostrelko v prsi in ga spet nahrnil: „Kaj se tu dogaja, te nič ne briga. Zgini, sicer te pihnem!“

(Nadaljevanje prihodnje)

POMOČ ITALIJANSKIM POTRESNIKOM

Ob vesteh o strašnem potresu v Italiji se je podmladek RK odločil, da bomo prizadetim pomagali. V enem dnevu smo zbrali 6.500 din. Učenci smo šli od hiše do hiše in nihče ni rekel, da nič ne da. Vaščani so radi dali, ker se vsi zavedamo, da lahko vsakogar doleti nesreča.

ROMANA STANIČ OŠ Podbočje

PESTREJŠE DRUŽABNO ŽIVLJENJE

Na novo ustanovljena komisija za družabno življenje v Domu Majde Silc, katere naloga je, da skrbi za pestrejše življenje v domu, je že delavna. Pripravili so ples po praznični dan republike. Proslava je bila plod sodelovanja domskih pojencev s člani KUD vojašnice Milana Majcna.

IRENA VIZLAR Dom Majde Silc Novo mesto

RECITACIJSKI KROŽEK

V recitacijskem krožku na naši šoli sodeluje 20 učencev. Vodita ga Anka Senica in Donica Nahtigal. Letos smo že nastopili na proslavi ob dnevu republike, pripravljamo pa se za sodelovanje na proslavi v počastitev dneva JLA. Krožek obiskujemo redno in z velikim veseljem.

DARJA KRESE, 7. b lit. - nov. krožek OŠ Žužemberk

OBISK UČITELJEV

V sredo, 10. decembra, so nas obiskali učitelji iz vse Bele krajine, ki poučujejo četrte razrede. Poslušali so nas pri uri spoznavanja družbe. Ker jih je bilo veliko, nam je bilo nerodno pripovedovati in odgovarjati. Včasih se je komu tudi zataknilo. Vendar upam, da so tovariši učitelji včasih odnesli o nas dober vtis. Saj smo se potrudili, kar se je dalo. Po končani prvi uri smo šli v drug razred in se naprej učili, učitelji pa so imeli v razredu sestanek. Od nas so se poslovili po kosilu.

DEJANA GOLEŠ, 4. r. COŠ Suhor

ZGODOVINSKI KROŽEK

Na naši šoli deluje že več let zgodovinski krožek. V njem sodelujejo učenci višjih razredov. Udeležimo se natečajev, ki jih razpisuje mladinska revija Pionir. Tako bomo popisali mlino ob Krki in napisali poročilo o partizanskem šolstvu. Upamo, da bomo nalogo uspešno opravili.

LJUBICA JARC, 7. b nov. krožek OŠ Žužemberk

NISO VEČ CICIBANI

Prireditev, posvečena dnevu republike, je bila veliko doživetje za cicibane naše šole. Prvoščolci so bili sprejeti med pionirje odreda, ki se imenuje po Gorjanskem bataljonu. Objubilni so, da bodo dobri in delovni pionirji. Ko so dobili pionirske znake, so bili ponosni, saj so postali Titovi pionirji.

ROSANA PESTNER OŠ Grm, N. mesto

PRVI BILTEN

Prejšnji teden je mladinska organizacija na naši šoli izdala prvi bilten. Za izdajo smo vse naredili sami. Čeprav ima le nekaj strani, smo nanj ponosni, saj je odraz našega dela.

KATICA NEMANIČ OŠ Črnomelj

FILMI O POKLICIH

Vak teden si v šoli ogledamo kakšen film o poklicih. Nazadnje smo si ogledali film o poklicih v kmetijstvu. Filmi so zanimivi, mogoče se bo kateri od učencev odločil za enega do poklicev, prikazanih v filmu.

PETRA DRŽAJ OŠ Črnomelj

OBISK V DELAVNICI

Prejšnji teden smo si pobleže spoznali s poklicem mehanika. V spremstvu učitelja smo si ogledali mehanično delavnico pri Viatorju.

JOZICA BRODARIČ OŠ Črnomelj

RAZSTAVA O BRATSTVU

Kulturna komisija v sevniški Lisci je v prostorih tovarniške jedilnice v Krmelju pripravila zanimivo razstavo fotografij pod naslovom "Bratstvo med Slovenci in Srbi". Učenci smo si razstavo ogledali z zanimanjem.

Učenci OŠ Krmelj

NEUSMILJENI VOZNIK

V torek smo zelo dolgo čakali na postaji avtobus za Rečice, kamor smo bili s smučmi in sankami namenjeni na športni dan. Ko je avtobus le pripeljal, je nekdo izstopil, potem pa so se vrata zaprta in voznik je hotel kar odpeljati. Ko sem potrkala na vrata, jih je odprl in povedala sem, da bi se radi peljali v Rečice na športni dan. Vendar je odvrnil, da nima kam dati smuču in sank. Na predlog, naj jih da v prtljajnik, se je samo zasmel, zaprl vrata in odpeljal brez nas. Jezni in razočarani smo se potem vsi odpravili v Rečice pes in prišli na športni dan pošteno utrujeni. Pogovarjali smo se, da se voznik najbrž ni dalo ven na mraz, da bi odprl prtljajnik.

MARTINA MOLAN, 6. a nov. krožek OŠ Artiče

ZABAVA ZA MLADE

Od dneva republike imajo mladi Leskovčani ob praznikih, sobotah in nedeljah na voljo prostor od 17. do 22. ure. Nabavili so šaha, družabne igre in gramofonske plošče, za primerno ceno pa so na prodaj tudi brezalkoholne pijače. Tako se mladi zabavajo v "svojih" prostorih lepše kot v gostilnah.

L. S.

ZADOVOLJNI Z ODVOZOM SMETI

Večkrat smo prebrali, da v Kočevju niso zadovoljni z odvozom smeti, češ da je nerodno, posebno okoli prazničnih dni. V Livoldu pa smo zadovoljni, odkar nam smeti odvažata Komunala. Šofer Rude nas obišče s svojo ekipo vsako sredo že okoli 6.15. Tudi velik sneg ali dan po praznikih nista ovira, da svojega dela ne bi vestno opravili.

I. M.

RADIJSKA ODDAJA IN BILTEN

Prvi petek v decembru smo v Domu Majde Silc v Novem mestu pripravili že drugi seminar o obveščanju. Tokrat je bil praktičnega značaja, vodil pa ga je Samo Mihelin. Slušatelji smo delali v dveh skupinah; ena je pripravila in posnela radijsko oddajo, druga pa je izdala bilten. Z obema izdelkoma smo dokazali, da teoretično znanje o obveščanju že lahko uporabimo v praksi.

CVETO TROHA

OBISK NOVINARKE RTV LJUBLJANA

Obiskala nas je Valči Ravbar, novinarka RTV Ljubljana. Z njo smo prebrali nekaj prijetnih trenutkov. Pogovarjali smo se o delu v različnih krožkih, bobnarji pa so tudi nekaj zabavnali. Vse je posnela na magnetofonski trak. Kdaj se bomo lahko poslušali na radiu, nas bo posebej obvestila. Tega srečanja smo se razveselili, saj smo poznali, da novinarka Valči dobro pozna delo krožkov na šoli iz poročil dopisnikov za Pionirski tednik. Predlagala je, da bi se še kdaj srečali in se še več pogovorili o našem delu.

MANUELA PINTERIČ, 8. a nov. krožek OŠ Artiče

EKSKURZIJA PO DOLENSKI

Učenci več razredov smo šli na zanimiv izlet po Dolenski. Ogledali smo si Jurčičevo rojstno hišo na Muljavi, nato smo nadaljevali pot po dolini Krke do Žužemberka, kjer smo obiskali spomenik padlim. Ob spomeniku nam je borba iz tamkajšnjih krajev pripovedovala o težkih časih NOB. Potem smo si ogledali ribogojnico na Dvoru, znamenitosti Novega mesta in razstavo pionirskih grafik v Kostanjevici. Na izletu smo videli veliko novega.

MIRAN ZUPAN OŠ Krmelj

KAMERA ODKRIVA - Sneg je poskrbel, da ni več videti razgibane podobe smetišča na Zagrebški cesti. Kante za smeti, kot kaže, niso namenjene za odpadke, saj bi jih sicer ne bilo toliko okoli njih. Videti pa je tudi, da je nekdo zaman poskušal stlačiti v kanto odsluženo kolo. (Foto: Andrej Uhl)

POGOVOR S F. ŠETINCEM - Člani uredniškega odbora glasila OO ZSMS Novo mesto "Mladi val" so 12. decembra obiskali Franca Šetince. V dveurnem pogovoru je sekretar predsedstva CK ZKS mladim odgovarjal na številna vprašanja o mladinskih akcijah, o problemu nezaposlenosti mladih, o mladinskem tisku ter o drugih zanimivih stvareh. Šetinc je posebej poudaril velike naloge, ki jih imajo mladi v sedanjih in bodočih stabilizacijskih prizadevanjih. Pogovor bo objavljen v novoletni številki Mladega vala. (Foto: S. Pelko)

NAJSREČNEJŠI DAN - Za Janeza in Nežo Totter je bila druga novembrska sobota naj srečnejši dan v življenju. V krogu svoje številne družine, ki šteje 10 otrok, 28 vnukov in 2 pravnuka, sta potrdila pet desetletij skupnega življenja. Skozi življenje ju ni vodila lahka pot; otroci so morali, razen najmlajšega, vsi od doma. Med NOB je bil oče Janez borec v Belokranjskem odredu, mati Neža pa je zbirala hrano in sanitetni material za partizane. Janez Totter je znan tudi kot vodja pevskega društva v Gribljah.

Devetdeset let Iva Zupaniča

Devetega decembra je v Mariboru preživel 90 letnico življenja dipl. inž. agronomije, specialist za vinogradništvo in vinarstvo Ivo Zupanič. Ugledni in mednarodno priznani strokovnjak je bil rojen v narodno zavedni vinogradniški družini v Slovenskih gorah. Za poklic se je usposabljal pred prvo svetovno vojno na Dunaju, po njej pa je kknčal študije leta 1921 v Zagrebu. Specializacijo je opravil v Geisenheimu in Klosterneuburgu. V letih 1932 do 1936 je bil ravnatelj Kmetijske šole na Grmu, kjer je organiziral več pomembnih sprememb gospodarskega poslojpa. Že takrat so namestili v prečno hidravlično stiskalnico. V okolici zgradbo so zasadili sadno drevje, po navodilih prof. Frwnca Vardjana pa uredili park. Imeli so vzorno urejene vinograde na Trški gori in v Smolenji vasi. Takratna posebnost sta bila „grmski cviček“ in „tršogorec“, naravno desertno vino iz prezelega grozdja rizvanca. Kasneje je inž. Zupanič služboval kot vinarski inšpektor v Ljutomeru nato pa v Ljubljani. Do upokojitve leta 1958 je bil direktor Kmetijskega inštituta Slovenije.

Ves čas je usmerjal obnovo vinogradov, proučeval sortiment in se zavzemal za sortno čistost. Pod njegovim vodstvom je nastal trsni izbor za Slovenijo leta 1935. Bogate življenjske izkušnje je prenašal na generacije sodelavcev, ki so postali najboljši kletarji, vinarji, poznavalci vin, degustatorji in vinski mojstri. Bil je med organizatorji Vinarskega društva za Slovenijo, ki se je

borilo z nemškutarskimi vinogradniki, zlasti na Spodnjem Štajerskem. Organiziral je številne razstave in sodeloval pri uveljavljanju Mednarodnega vinskega sejma v Ljubljani, kjer je več let predsedoval mednarodni komisiji za ocenjevanje vin. Veliko je bilo njegovih del, kot sestavkov, v različnih strokovnih časopisih, izdal pa je tudi tri samostojne publikacije, Vinske bolezni in napake leta 1938, Gostilniško kletarstvo leta 1941 in Zgodovino vinogradništva Slovenskih Goric leta 1958. Kljub upokojitvi in visoki starosti je še vedno delovno in strokovno aktiven, med ostalim tudi kot redni član ocenjevalne komisije za vina pri Kmetijskem zavodu v Mariboru.

Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije je jubilantu podelila na priložnosti proslavi v Mariboru, v okviru njegovih stanovskih tovarišev, kot prvemu, zlato plaketo skupnosti. Posebna priznanja so mu podelile tudi nekatere druge institucije, med njimi Zveza društev kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije in Gospodarsko razstavišče v Ljubljani.

ALOJZ PIRC

Ankica Šašek

Vse, ki smo jo poznali, je prizadela nedavna smrt Ankice Šašek iz Metlike. Rodila se je pred petdesetimi leti. V družini je bilo pet otrok, zato je morala že od malega poprijeti za delo. Najprej je pomagala očetu, ki je bil šolski sluga, opravila je šiviljski izpit, pozneje pa se je izučila za trgovsko pomočnico. Po očetovi smrti sta njegove posle na šoli opravljali z materjo, po upokojitvi slednje pa je težjemu delu kljubovala sama. Štiri desetletja je prebivala na metliški šoli, rada je imela mladež, otroci so jo spoštovali, njeno delavnost in poštenost pa so učitelji cenili. Med NOB

je Ankica delovala od poletja 1943, zbirala je hrano, obleko, denar, cigarete in drugo ter vse to nosila borcem na položaje blizu Metlike. Pomagala je obdelovati partizansko njivo, za borce je prala in šivala perilo. V KPS je bila sprejeta 1944. Kjer je le mogla, je sodelovala pri obnovi domovine, bila je brigadirka med popraviteljem belokranjske proge, tudi družbenopolitično dogajanje ni šlo mimo nje. Ljudje so cenili njeno dobrohotnost in preprostost, nenehno pripravljenost na pomoč. Kot taka nam bo ostala v trajnem spominu.

T. K.

NA BENCINSKIH ČRPALKAH V ZIMSKIH DNEH

V teh strupeno hladnih zimskih dneh se človeku kar ne muči iz toplih prostorov. Tako sem nekega dne na bencinski črpalki v Krškem mimogrede omenila: „Tu notri je pa kar prijetno toplo!“ Fantje so kar v en glas planili: „O, da, tu notri.“

Ko pa gremo ven in strelimo strankam, je pa drugače. In tako cel dan! „Kaj nimate razen uniform ničesar toplega?“ „Imamo, vendar se v tistih težkih oblačilih ne moremo gibati. Zdej so nam vsaj pulije dali. Prej smo imeli srajce in kravate.“

„Pa ne bi bilo primerno, da bi imeli kakšne tople brezrokavne?“ „Bi, smo že govorili o tem. Pa je vse skozi eno uho notri, skozi drugo pa ven.“ Pa sem pomislila: morda bo kdo, ki lahko kaj stori, tole prebral. In morda bo kaj ukrenil.

V. A. K.

Ana Pečarič

Ko so v ponedeljek, 15. decembra, številni krajanji pospremili na zadnji poti Ano Pečarič, nekdanjo dolgoletno gostilničarko v Prečri pri Novem mestu, je bilo že iz udeležbe videti, da je bila znana in spoštovana. Pečaričeva mama je umrla po krajši, toda hudi bolezni. Njena življenjska pot je bila vse prej kot s cvetjem posuta.

Domačinka iz Prečne se je poročila z gostilničarjem, rodila sedem otrok. Hudi časi so se začeli z možovo boleznijo in dolgovi. Leta 1937 je odvedela in sama se je morala prebijati skozi življenje z majhnimi otroki in dolgovi. Leta 1941 je Pečaričeva gostilna postala znana ilegalcem, ki so iz mesta odhajali v partizane. Pri Pečaričevih jih je večkrat čakala prtljaga z orožjem. Tudi sicer je Pečaričeva mama spravljala v hosto na kupe raznega materiala, ki je iz mesta prihajal za partizane. Že jeseni 1941 so bili v tej hiši sestanki aktivistov OF iz Prečne, in ko je šel v partizane še najstarejši sin Stanko, so jo začeli Italijani preganjati in ji odvzeli obrt.

Vsi njeni večji napredno vzgojeni otroci so bili v partizanih, komaj 15-letnega sina Franca pa so odpeljali v internacijo. Pod nemško okupacijo je bila Pečaričeva mama še huje prizadeta. Leta 1943 so jo v Novem mestu zaprli, jo več dni zasiljevali, nato pa so jo poslali v zloglasno taborišče Ravensbrueck in nato še drugam. Strta se je poleti 1945 vrnila v Prečno, toda dom je bil opustošen. Začela je znova, toda prestano trpljenje je pustilo posledice, tako da v gostilniški naporni obrti ni dolgo vzdržala.

V srcih aktivistov in mnogih partizanov ima Pečaričeva mama svoje mesto, pogrešali pa jo bodo tudi mnogi krajanji in znanci.

Franc Mide

Pred kratkim smo pokopali borca Franca Mideta iz Starega loga na Kočevskem.

Rodil se je leta 1924. V partizane je vstopil 1. maja 1942, in sicer v Zapadnodolenjski odred. Kasneje se je boril v Tomšičevi brigadi. Bil je, hudo ranjen v roko in nogo in se je nad pet mesecev zdravil v vojni bolnišnici Rog. Po ozdravitvi se je spet vključil v Tomšičevo brigado, kjer je ostal do demobilizacije 15. maja 1945. V bojnih in drugih enotah je opravil razne dolžnosti, nazadnje je bil komandir čete komande mesta in imel podporočniški čin. Kot rezervni vojaški starešina je v povojnem obdobju napredoval v čin kapetana.

Za svoje zasluge in hrabrost je prejel več odlikovanj in priznanj med drugim red bratstva in enotnosti, red za hrabrost in red zaslug za narod III. stopnje. Tudi po vojni je Mide delal v raznih družbenih in političnih organizacijah ter društvih, predvsem na domačem območju.

J. P.

Polja so postala pašniki

V Libiji si prizadevajo puščavo spremeniti v plodno zemljo, na Kočevskem pa se dogaja prav obratno

Na tujem sem že enajst let in z velikim zanimanjem prebiram Dolenjski list, ki me obvešča o dogajanjih v domovini. Nestrpno sem čakal zlasti letošnjo 47. številko, v kateri je bil celostranski zapis o Mozlju, kajti ta je moja domača vas.

Divjad, cesta, kmečko delo - in še bi lahko našteval vprašanja, ki so jih z novinarji načeli krajanji. Zamislil sem si, kako bi bilo, ko bi zdaj živel doma. Služba, nekaj obdelovalne zemlje, par repov v hlevu - kar lepo bi se dalo živeti. Ko pa pomislim še na to, da bi moral poleti spat na njeni detelje, jeseni in krompirju, koruzi, zelju in pesi, vse to zato, da bi se bojeval zoper jelene, medvede in divje svinje, tedaj me minjajo skomine po rodni zemlji. Videl sem že tole. Med libijskima mestoma Homs in Misura-

FRANCE SENEKOVIC Emmerthal ZR Nemčija

pisma in odmevi

Še leta 1976 je bila krajevna skupnost Bučna vas prištevana med nerazvite predele novomeške občine, danes pa je kot ena najstarejših krajevnih skupnosti — od njene ustanovitve je preteklo že 15 let — poskočila na lestvici (ne)razvitih kar za 12 mest. Vzroke takšnega razvoja Bučne vasi smo prejšnji teden v gostilni „Pri Marički“ skušali odkriti novinarji Marjan Bauer, Bojan Budja in Jože Simčič.

Za uvod nekaj podatkov o tej primesti krajevni skupnosti: Bučna vas šteje 11 vasi in ima natanko 1.557 prebivalcev. Dobra tretjina teh ali 559 je zaposlenih v industriji, medtem ko je kmetov, pa čeprav gre večidel za podezelsko krajevno skupnost, malo pa besedah naših sogovornikov vsega 20 do 30, medtem ko je polkmetov velika večina. In sedaj k nekaterim podatkom, kot jih je navrgel Franc Sitar, predsednik sveta krajevne skupnosti.

SKORAJ 30.000 UR PROSTOVOLJNEGA DELA

„Največje delovne uspehe smo pričeli dosegati po letu 1975. V tem času smo dogradili 9 kilometrov dolg vodovod, prve kaplje pitne vode pa so pritekale iz njega 1977. Kje iskati vzroke takšnemu razvoju, pokaže ključ prispevanih sredstev: 600.000 din je prispevala komunalna skupnost, 300.000 krajevna skupnost, kar 800.000 pa krajski z enkratnim samoprispevkom, da ne omenjamo natanko 14.020 ur prostovoljnega dela, ki dajo, preračunano v denarno vrednost, okoli 420.000 din. Zadnje dve leti smo pričeli obnavljati tudi ceste. Naj naštejem nekaj del na cesti v Gorenjih in Dolenjih Kamencah pa cesto Muhaber—Potočna vas, ulico skozi Bučno vas, ki so nas stala 2.660.000 din; ponovno so se tokrat izkazali krajski. Z enkratnim samoprispevkom so zbrali 760.000 din, zraven pa opravili še 12.974 ur prostovoljnega dela, kar da znesek 520.000 din.“

Enotnost in zagnanost krajanov sta bila torej tisto, kar je Bučno vas privedlo iz nerazvitosti. Ti vrline sta zatajili vsega enkrat in to ob nedavnem poskusu obnove ceste v Kamenju.

POKOPALIŠČE ŽE NASLEDNJE LETO?

„Le kje se ne najde kdo, ki ne vrže sence na takšne ali drugačne uspehe!“ je v isti sapi dodal Janez Potočar, predsednik ZZB Bučna vas. „Prepričan pa sem, da bo stvar stekla že v najkrajšem času. Kajti krajski Velike Bučne vasi, Muhaberja, Potočne vasi, Dolenjih in Gorenjih Kamenc, Hudega, Dolenjega in Gorenjega Kamenja ter Dolenjega in Gorenjega Karteljevca so že tolikokrat pokazali svojo

Uredništvo v gosteh: Bučna vas Štiri leta za skok med razvite

enotnost in solidarnost, da ni nič čudnega, če se tudi kje zatakne. Zmanjkalo bi vam prostora, če bi hoteli zapisati vsa našeta prostovoljna dela. Saj nismo omenili še razsvetljave, ki smo jo dobili lani, pa vzdrževanje vseh cest (izjema je le magistralka—op.p.), kjer vse delo opravijo krajski sami, itd.

Pa da ne bo same hvale: tudi nas marsikje čevlji žuli. Pri tem imam v mislih predvsem vrsto nerešenih vprašanj okoli našega pokopališča. Sedanje je že nekaj časa premajhno. Nekateri stvari pa vendarle kažejo, da ga bomo lahko že prihodnje pomlad začeli širiti, tako da bo naslednje leto tudi to vprašanje rešeno. Morda bi ob obnovi kazalo razmisliti še o postavitvi mrliske vežice, ki je zdaj nimamo.“

KJE DENAR ZA GASILSKI DOM?

In ko smo že pri težavah: več krajanov je postavilo zahtevo o gradnji gasilskega doma. Pravijo, da jim je edino zbirališče sedanja gostilna, nedavno tega so dobili en prostor v izmeri 4 x 3 metre od nekega zasebnika, to pa je tudi vse. Sicer pa papirje iščejo že od leta 1987, doslej pa jim je uspelo pridobiti le lokacijsko dovoljenje, medtem ko gradbenega še nimajo, ker pač ni zagotovljeno kritje za predračunsko vrednost objekta.“

Anton Goričar pa se je dotaknil še enega problema. Prometne in druge zveze z Novim mestom so izredno slabe. Goričar pravi takole:

„SPODBUJANJE“ ČRNE GRADNJE

„Organizacijskih prometnih zvez ni, če seveda izvajamo železniško postajo na Hudem, ki je za mnoge krajske edina vez s svetom. Še najbolj žalostno pa je, da so od svojih nog večidel odvisni celo šolarji, medtem ko je delavcem edini izhod vlak. Za avtobuse vemo, da ustavljajo ali pa tudi ne, takšna opravičila pa v organizacijah zdrženega dela ne zaležejo.“

Sicer pa je bilo veliko besed namenjenih še nerešenim telefonskim problemom, pa vprašanjem okoli kanalizacije. Prav slednja je namreč vzrok, da za gradnjo na ob očaju Bučne vasi ni dobili gradbenih dovoljenj, saj odgovorni pravijo, da je pogoj za to ure-

đitev kanalizacije. Vse to pa je seveda povezano s črno gradnjo, tudi stanovanjskih hiš.

POBUDE IZ VAŠKIH ODBOROV

Odkar so pred tremi leti reorganizirali vodstvo krajevne skupnosti, so krajski krajevne skupnosti Bučna vas veliko bolj pripravljeni delati, pa tudi večje rezultate so že dosegli. Kot je povedal predsednik krajevne konference SZDL Jože Florjančič, se krajski sicer najbolj ogrevajo za reševanje komunalnih problemov, kar pa seveda ne pomeni, da se ne bi vključevali tudi v družbenopolitične organizacije. Vse to je posledica nove organiziranosti pa tudi drugačnega vodenja, ki je v primerjavi s prejšnjim avtoritativnim vodenjem bolj delegatsko usmerjeno. Temelj takega načina delovanja so vaški odbori SZDL, ki jih je v krajevni skupnosti šest. Zanimivo je, da večina pobud za reševanje različnih problemov prihaja prav iz teh odborov, prav tako pa na njih slo- ni tudi izvedba akcij.

POŠTA ZAMENJUJE BUČNO IN BIRČNO VAS

Jožica Ribič, ki tajniška dela za krajevno skupnost opravlja povsem zastopni, čeprav je dela veliko, se je potolažila čez slabo poslovanje pošte. Ne dogaja se tako redko, da poštarji namesto v Bučno vas odnesejo pošto v Birčno vas ali kam drugam, kar se pri plačilu računov še kako pozna. Prav tako so bile doslej velike težave s telefonom, saj ni moč dobiti toliko priključkov, kot bi jih potrebovali. Drugi velik problem je vprašanje preskrbe, ker trgovina v Bršljini že zdavnaj ne zadostuje več. Krajski so že spraševali, če bi lahko v krajevni skupnosti dobili trgovino, pa od občinskega izvršnega sveta že od marca ne dobe odgovora.

Tu je doma tudi precej mladincev, kar 70 pa je organiziranih v dveh osnovnih organizacijah, ki sta začeli delovati 1976. Mladinci, žal pa ne vsi, so aktivni na športnem področju, kjer imajo svoje športno društvo Udarnik, na kulturnem, socialnem in še kje. Poleg tega, da se udeležujejo športnih tekmovanj in pripravljajo proslave ob državnih praznikih, so aktivni tudi v sosedski pomoči, pri lokalnih delov-

nih akcijah in v sodelovanju z JLA. Najbolj jih pesti pomanjkanje prostora, kar pa bo verjetno rešeno, ko bodo dobili v tej krajevni skupnosti gasilski dom.

TUDI GASILCI ČAKAJO STREHE

Čeprav se tudi organizacija Rdečega križa ne more pohvaliti, da so vsi njeni člani delavni, pa je vendarle mogoče reči, da so kar prizadevni. Alojz Krnc, ki že deset let vodi organizacijo, je povedal, da vsako leto pripravijo srečanje starostnikov, noveletno obdaritev in podobno. Pohvale vredno je, da v tej organizaciji sodelujejo tudi mladi. Med svoje največje uspehe pa štejejo člani te organizacije, da so pripravili več tečajev iz prve pomoči za bolnike in ranjence, kar bi prišlo v poštev v primeru vojne. Svoje znanje, ki so si ga pridobili na tečajih, so uspešno prikazali tudi na spomladanski akciji NNNP.

Z dobrimi pogoji za delovanje se ne morejo pohvaliti tudi člani Gasilskega društva, ki obstaja šele od leta 1977. Čeprav je članov kar 70, imajo opreme samo za eno desetino, revna pa je tudi njena tehnična oprema, ki jo imajo spravljeni pri poveljniku Gasilskega društva Janku Dobovičniku. Vendar se gasilci ne vdajo. Zmeraj so pripravljeni sodelovati in pomagati v primeru požara, za to dejavnost se namreč redno usposablja. Da pa so dobri in vestni gasilci, so dokazali že na več tekmovanjih. Seveda bi bilo vse veliko boljše, če bi se že lahko lotili gradnje gasilskega doma, za katerega že imajo projekt, a ga še ne morejo začeti graditi.

Uspešnost krajevne skupnosti pri reševanju komunalnih problemov je pohvalil tudi Janez Miklič, ki je poverjenik za vse akcije v Gornjih Kamencah, medtem ko se je Jože Grešak potolažil čez težave, ki jih je imel, ko so k njemu napeljevali telefon.

SKRIVNOSTNIH 50 TON KRME

Več občanov je na koncu načelo tudi tako imenovano romsko vprašanje. V krajevno skupnost Bučna vas namreč spada tudi proslulo naselje Žabjek. Ko gre vaščan Hudega, Potočne vasi ali Muhaberja kositi, na drugi strani svojega travnika neredko opazi

Roma, ki tudi kosi. In Rom zavpije čez travo: „V sredini se bova srečala, eden bo moral bežati“. In umakne se seveda lastnik. So tudi primeri, ko Romi kosijo za svoje živali tudi tujo ple-nico ali pa puste, da se konji pasejo v njej.

Kmetje so izračunali, da žabješki Romi potrebujejo za svojo živino okoli 50 ton krme na leto. Kje jo dobe, ko se vendar ve, da nimajo niti enega travnika! Romske živali in živina žive v zelo slabih razmerah. Člani društva zoper mučenje živali zaženo sicer hvaljeden vik in krik zaradi vsakega pretepenega mačkona. Naj enkrat obiščejo Žabjek, dela bodo imeli za leto dni!

Se je treskalo in bliskalo zoper žabješke ROME: da hodijo ponoči v oboroženih tolpah po vaseh ter kra-dejo in izsiljujejo ljudi, da so miličniki pogosto nemočni; da lahko Rom vsak dan uradno ukrade kokoš ali dve, pa to ni tatvina, itd. Zanimivo je tudi, da nimajo žabješki Romi v lasti niti enega samega drevesa, kurjava pa vedno do- volj. Lastniki gozdov postajajo lastniki grmovja, nekateri so bili toliko pamet- ni, da so gozd pravočasno prodali.

„Ko pa sem jaz z vsemi dovoljenji posekal en svoj hrast,“ se je žalostno spominjal eden od sogovornikov, „me je lastna hrastovina stala več, kot če bi les kupil.“

PLAMEN SOVRAŠTVA NE UGAŠA

Občani Bučne vasi in okolice se za- vedajo, da so tudi Romi ljudje in da morajo tudi oni živeti. Saj bi bili z njimi prijatelji, dobri sosede, če Romi ne bi kradli. Ta presneta kraja in zadnje časa tudi nasilje pa vedno znova razpiheta plamen sovraštva.

Značilen za „sožitje“ med Bučno vasio in Žabjekom je tudi primer z romskim vodovodom. Skupščina občine Novo mesto je sklenila napelja- ti v Žabjek vodovod, da bi Romi živeli v bolj higienskih razmerah. Med ljud- mi je završalo, saj hoče občina razpo- lagati z vodovodom, ki so ga zgradili vaščani tako rekoč sami. Svet krajev- ne skupnosti Bučna vas je ob rom- skem vodovodu sprejel nekaj sklepov. Med drugim zahteva, naj si Romi naj- prej pridobijo lastništvo, saj je vsak gradbeni poseg v tujo lastnino proti- zakonit. Dalje si morajo tako kot vsi ostali občani pridobiti potrebno gradbeno dokumentacijo ter soglasje občanov okoliških vasi, da jih sprej- mejo za sosede. Ko bodo vsa soglasja in papirji, bo sklican zbor občanov, najvišji organ v krajevni skupnosti. Ta bo odločil za vodovod ali prosti nje- mu.

Polnopravno državljanstvo in občanstvo, pravijo v Bučni vasi in okolici, namreč niso samo pravice, ampak tudi dolžnosti.

Jože Brodnik

Jože Grešak

Alojz Krnc

Anton Kokalj

Ivan Kokalj

Edo Zadnik

Jože Florjančič

Anton Krevs

Franc Jordan

Franc Sitar

Franc Macedoni

Janez Potočar

Janko Dobovičnik

Jožica Ribič

Janez Miklič

Anton Goričar

Tudi direktorjem šola ne škoduje

Dolenjci in Posavci se bolj slabo udeležujejo seminarjev v Škofji Loki

Znanje je najboljši ključ za reševanje zamotanih problemov, ki jih poraja življenje. Brez zadostnega znanja in izkušenj je še najtežje ljudem, ki so za posamezne zadeve najbolj odgovorni. V organizacijah združenega dela so to direktorji in drugi poslovodni organi. Da bi lažje vozili mimo čeri, jim je Gospodarska zbornica Slovenije že pred leti omogočila izobraževanje, in sicer v šoli za poslovodne kadre v gospodarstvu, ki jo je ustanovila v Škofji Loki.

Izobraževalni program v tej šoli je sestavljen tako, da dobe kandidati potrebno teoretično in praktično znanje za reševanje posameznih nalog. Pouk poteka na seminarjih, tako da je moč nejasnosti ali morebitne nove vidike obdelati sproti. Temeljnim temam dodajajo redna predavanja o aktualnih vprašanjih, o katerih je takrat, denimo, govor v slovenski ali zvezni skupščini. Predavatelji so običajno najboljši poznavalci problematike, ki jo v šoli načenjajo in nakazujejo poti reševanja.

Seminarjev, ki jih je šola organizirala letos, se je udeležilo 397 direktorjev in drugih poslovodnih organov iz vse Slovenije. Od ustanovitve šole pa se je izobraževanja v Škofji Loki udeležilo 1.900 poslovodnih delavcev.

Dodatnih seminarjev, na katerih so obdelali zaključni račun, srednjeročno planiranje, poslovne izgube, investicijski proces, kritično analizo stroškov in podobna vprašanja, pa se je do zdaj udeležilo 881 ljudi.

Dolenjska in Posavje se ne moreta pohvaliti, da sta delali gnečo na omenjeni šoli. Po podatkih šole je letošnje seminarje, ki so se zvrstili od 1. januarja do 13. junija, obiskovalo vsega 20 ljudi iz tega dela Slovenije. Območje medobčinske gospodarske zbornice v Krškem se je z 12 direktorji v šoli izkazalo nekoliko bolje kot območje medobčinske zbornice v Novem mestu, ki je imelo v Škofji Loki vsega 8 udeležencev.

I. Z.

Kulturno sodelovanje se prebujaja

Do začetka prvih medsebojnih gostovanj na Dolenjskem je še dobre tri tedne - Pokroviteljstvo je prevzel medobčinski svet SZDL - Načrtovati skupno politiko!

Do te jeseni je medobčinsko kulturno sodelovanje na Dolenjskem pomenilo komaj več kot dobro zamisel, ki so jo občasno oživljali na sestankih, ostvariti pa je ni mogel ali hotel nihče. Poslej naj bi bilo drugače, saj gre do prav zdaj h koncu priprave za izvedbo prve organizirane kulturne izmenjave pod geslom „Spoznajmo se“.

Omenjena izmenjava bo tekla po pravilu, da bodo kulturne skupine vsake občine nastopile štirikrat, od tega bodo trikrat gostovale; za slovenski kulturni praznik pa bodo izvedle program v domačih občinah. Vrtljak se bo začel vrteti 10. januarja, ko bo v Črnomlju gostovalo Trebnje, v Novem mestu pa Metlika. Ker je vsaka občina pripravila več zaokroženih programov, bodo prireditve tudi po krajevnih skupnostih.

Gostovalni vrtljak bo tako sleherni občini omogočil, da se bo sama prepričala o množičnosti, raznovrstnosti in kakovosti kulturne ponudbe ostalega dela dolenjske regije. Taka celovita informacija o „sosedih“ bo s tem dana prvič, odkar obstaja dolenjska regija. To pa ne bo vse, kar želijo doseči prireditelji in kar nenehno poudarja pripravljalni odbor: da predstavlja vrtljak predvsem veliko kulture za malo denarja. Da res ne gre za kakšne bajeslovne vsote, lahko dokazujejo Črnomalčani, ki so svoj del kulturne izmenjave uvrstili v 4. belokranjski glasbeni abonma. Izračunali so, da bodo morali

Dolenjsko. Poleg pritrđilnega odgovora, ki je v tem primeru več kot razumljiv in edino mogoč, pa je bilo moč slišati še druga mnenja. Lojze Ratajc je dejal, da je predvidena kulturna izmenjava šele prvi korak k nadaljnjem razraščanju medobčinskega povezovanja in sodelovanja na kulturnem področju na Dolenjskem.

Kulturna izmenjava pod geslom „Spoznajmo se“ bo potekala pod pokroviteljstvom medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko. Pripravljalni odbor je predlagal, naj bi jo izvedli v počastitev jubilejev, ki ju bomo praznovali leta 1981. To sta 40-letnica vstaje slovenskega naroda in 40-letnica ustanovitve OF.

I. ZORAN

PEVSKI ZBOR IMV NA TRBOVELJSKEM ODBRU

12. decembra je mešani pevski zbor IMV pod vodstvom Slavka Raucha gostoval pri pobratenem zboru „Slavček“ v dvorani Delavskega doma v Trbovljah. Gostitelji so prikazali koncert, na katerem so nastopili domači pevci s petimi, zbor IMV z osmimi ter tremi skupnimi pesmimi. Koncert sta povezovala z veznim tekstom in recitacijami Zvonka in Jože Falkner. Povratno srečanje pobratenih zborov bo v Novem mestu 27. februarja.

Lojze Ratajc: MS SZDL pokrovitelj kulturne akcije „Spoznajmo se.“

Jutri koncert v Novem mestu

Nastopil bo mladi pianist iz Sovjetske zveze

V novomeškem Domu kulture bo jutri ob 19.30 koncertiral pianist Aleksander Toradze iz Sovjetske zveze. Na celovečerni prireditvi za abonma in druge obiskovalce bo izvajal dela Franza Lizsta, Igorja Stravinskega in Mauricea Pavele.

Toradze, ki ga prijatelji kličejo Lekso, je mlad umetnik, vendar zelo znan v domovini in tujini. Med drugim si je pridobil srebrno medaljo Van Clibomovega mednarodnega klavirskega tekmovanja. Po gostovanju v ZDA je eden od kritikov zapisal, da postane Toradze kaj lahko pravi naslednik znamenitega pianista Rubinsteina, pri katerem je študirala tudi Dubravka Tomšič.

Gostovanje sovjetskega umetnika, ki je doma v Gruziji in je lani nastopal v Ljubljani v okviru dnevov gruzinske kulture, bo za Novo mesto in ljubitelje glasbene umetnosti prvovrsten kulturni dogodek.

Premike dela človek, ne papir

Aktualen pogovor s prof. Jožetom Škufco o tem, kaj smo na Dolenjskem in v Posavju že naredili za prehod na usmerjeno izobraževanje in česa še nismo in kdo je za kaj odgovoren

V Sloveniji vedno bolj na stečaj odpiramo vrata uveljavljanju usmerjenega izobraževanja. To je naslednje pomembno dejanje v preobrazbi vzgoje in izobraževanja. Solanje na nov način se bo pričelo že prihodno jesen, torej čez vsega devet mesecev. Prehod nanj ne bo lahak in ne preprost, zato je zelo pomembno dobro in pravočasno opraviti priprave. Sleđnje potekajo že dalj časa, zgotovile pa so se prav to jesen. Delo je usklajeno z akcijskimi načrti, kjer je natančno določeno, kdo je za kaj zadolžen in do kdaj mora nalogo končati.

Ne bi mogli reči, da smo na Dolenjskem in v Posavju s pripravami kaj dlje kot drugod po Sloveniji. Tu in tam gre teže tudi zatgadelj, ker kaže, da še niso povsod dojel bistva preobrazbe. Poleg tega se vriva v pripravljalni postopek še toliko nejasnosti in pomanjkljivosti, da bi to lahko resneje ogrozilo pravočasno uveljavitev usmerjenega izobraževanja.

Da bi dobili širšo sliko o celotni problematiki v zvezi s pripravami na usmerjeno izobraževanje na Dolenjskem in v Posavju, smo pripravili pogovor s prof. Jožetom Škufco, svetovalcem v novomeški organizacijski enoti Zavoda SRS za šolstvo, ki že od začetka spremlja vprašanja šolske preobrazbe.

Kaj bi ob ugotovitvah, do katerih ste se do zdaj dokopali, še posebej kazalo poudariti?

VSI SE NE RAZUMEJO BISTVA

Najprej to, da preobrazbe ne bi smeli priti samo na ramena prosvetnih delavcev, kot je bilo v navadi do zdaj, saj je to stvar celotnega združenega dela. Še posebej pa bi navedel tole. Zakon o usmerjenem izobraževanju je nastajal več kot dve leti. Med nastajanjem so bili posamezni dejavniki premalo aktivni, in ker se niso vključili, seveda niso mogli dojeti bistva preobrazbe. To lahko še vedno nadoknadimo. V roke morajo vzeti že sprejete dokumente, zlasti zakon o usmerjenem izobraževanju, zakon o svobodni menjava dela na področju vzgoje in izobraževanja ter skupno izobražbeno osnovo, in jih preštudirati. Lotevati se tako imenovane preobrazbe parcialno, ob primerih, za katere so trenutno zainteresirani, je hudo nesmiselno, pa tudi nesprejmljivo.

Z kaj tako ravnajo, res ne delajo prav. Ob tem pa vendarle ne bi smeli prezreti, da se je zgodilo marsikaj pomembnega, da je prišlo do premikov!

POS LANSTVO RAVNATELJEV

Nedvomno. Aktivne so postale SZDL kot frontna organizacija (pod njeno streho so bili sprejeti akcijski načrti), dolenjska in posavska medobčinska gospodarska zbornica in skupnosti za zaposlovanje. Zelo važno je, da so bili o temeljnih vprašanjih in nalogah preobrazbe na dveh seminarjih seznanjeni delavci, ki so v delovnih organizacijah zadolženi za kadrovske in izobraževalne naloge. Na dvo- ali trimesečnih seminarjih so bili učitelji, ki bodo poučevali posamezne predmete v prvih letnikih usmerjenega izobraževanja. Ravnatelji srednjih

šol, delavskih univerz in domov učencev imajo za seboj več seminarjev in aktivov, na katerih so dobili napotke in zadolžitve. Naloženo jim je, da naredijo premike v svojih učiteljskih kolektivih, podobne korake pa uberejo v občinskih izobraževalnih skupnostih in posredno v delovnih organizacijah, ki so zaradi izobraževanja, strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja z delom interesno povezane s šolo. Ta pot je nujna, ker je bistvena za preobrazbo in ker spodbuja tudi pristnejše in odgovornejše delegatske odnose od delovnih organizacij, občinskih izobraževalnih skupnosti, posebnih izobraževalnih skupnosti do republiške izobraževalne skupnosti.

Omenjate posebne izobraževalne skupnosti. Kako te pokrivajo dolenjsko-posavsko območje?

„Združeno delo kot celota se je v Sloveniji po panogah in dejavnostih izreklo za 20 takih skupnosti. Za Dolenjsko in Posavje so prav gotovo najbolj zanimive tele: za kovinsko predelovalno industrijo, elektro panogo, blagovni promet, tekstilno področje, gradbeništvo, agroživilstvo, gostinstvo in turizem, družboslovje, pedagoško področje in druge. Posebne izobraževalne skupnosti delujejo na ravni republike s tem, da je slehemi vzgojno-izobraževalni program podružbljen, to pa tako, da so ob šolah enote teh skupnosti. Vse enote morajo biti ustanovljene do konca tega leta, delujejo pa že pri kmetski šoli Grm, pri gostinski šoli v Novem mestu in pri novomeškem izobraževalnem centru za tehniške stroke za kovinsko predelovalno in elektro področje. Večina enot pri drugih šolah šele nastaja.“

Velik korak k uveljavitvi usmerjenega izobraževanja je oblikovanje mreže šol.

NI LAHKO DELATI MREŽE

„Za vsako šolo oziroma po novem za vsak vzgojno-izobraževalni program se mora izreči združeno delo glede na svoje izobraževalne in kadrovske potrebe, seveda upoštevaje sedanje stanje in razvoj. V zadnjih dveh mesecih poteka usklajevanje vseh prizadevanj in interesov v vsej Sloveniji, v precej poudarjeni obliki pa na Dolenjskem in v Posavju, kjer pa se bodo morale nejasnosti urediti do konca leta 1980. Mreža šol, kakršna bo zgrajena, bo veljala do konca novega srednjeročnega obdobja. Obenem moramo vedeti, da je pred vrta vpis osnovnošolcev v prve letnike vzgojno-izobraževalnih programov, torej že v usmerjeno izobraževanje.“

„Plešti“ šolsko mrežo je bržčas opravilo, pri katerem površnost nima kaj iskati.

„Drži, dodal pa bi, da nalaga mreža šol odgovornost tako izvajalcem kot uporabnikom. Če se oboji ne bodo opredelili zahtevam preobrazbe, ne bo premikov, kakršni so zastavljeni z dokumenti. Nobenega vzgojno-izobraževalnega dela ne bo moč uresničiti brez neposrednega sodelovanja združenega dela.“

Lahko to obrazložite?

„Takole je s tem. Del programa bo potekal v delovnih organizacijah. Temu najmanjšemu obsegu pravimo proizvodno delo oziroma

delovna praksa. Vse delovne organizacije so nosilke izobraževalne politike, kar izhaja iz načela nenehnosti izobraževanja. Za že zaposlene delavce bo nujno organizirano poskrbeti, da se bodo lahko vključili glede na potrebe v nadaljnje izobraževanje, v strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje z delom. Posamezna šola torej ne bo več skrbela le za izobraževanje mladine, ampak tudi za izobraževanje in izpopolnjevanje odraslih. O tem se bo treba dogovoriti pri oblikovanju dokončne podobe mreže šol.“

Omenili ste nenehnost izobraževanja. Zakaj se to zahteva?

„Pod nenehnostjo izobraževanja razumemo menjavanje dela in izobraževanja vse dotlej, dokler je človek delovno aktiven, se pravi zaposlen, dokler se ne upokoji. Razvoj znanosti, tehnike, tehnologije je tako hiter, da človekovo znanje sprti zastareva, zato ga je treba nenehno obnavljati, obenem pa osvajati nova znanja in dosežke za potrebe dela v najširšem pomenu.“

Mnogi so prepričani, da so že sami akcijski načrti spravili pod streho tri četrtine priprav za prehod na usmerjeno izobraževanje. Je to res?

OBVEZUJOČI AKCIJSKI NAČRTI

„Ti načrti so jasni in natančno povedo, kdo j odgovoren za izvedbo posamezne naloge, do kdaj mora biti ta opravljena in zakaj. Čeprav so zelo dobri, so kot taki le listi papirja in torej ne morejo delati premikov. Zalegli bodo, ko bodo uresničeni. Zato je izredno pomembno, da jih osvojijo delovne organizacije, šole in drigi, ki jim ti načrti nalagajo tudi odgovornost oziroma soodgovornost.“

Kaj ti načrti pravzaprav zahtevajo?

„Ena prvih nalog, ki jih zahtevajo, je, da se določila zakonov prenesejo v samoupravne akte delovnih organizacij in šol. Na podlagi tega bodo nastali samoupravni sporazumi, v katerih bodo opredeljene naloge in pristojnosti uporabnikov in izvajalcev. Konkretno naloge prvih in drugih pa bodo zapisane v posebni pogodbi, ki jo je treba sprejeti pred začetkom novega šolskega leta. Republiški sindikati in Gospodarska zbornica Slovenije so že izbrali delovne organizacije, kjer bo potekalo proizvodno delo oziroma delovna praksa. Te delovne organizacije bodo s pomočjo ustreznih služb določile mesta v neposrednem delovnem procesu, primerna za delovno usposabljanje učencev prvih letnikov. Določile bodo tudi delavce, tako imenovane izvajalce proizvodnega dela, ki bodo neposredno odgovorni za delo z učenci. Ti delavci bodo morali na seminar, na katerem se bodo pedagoško izpopolnili za odgovorno vodenje učencev.“

Kdaj bo prva delovna praksa učencev usmerjenega izobraževanja?

„Predvideno je, da se bo proizvodno delo začelo izvajati v delovnih organizacijah v začetku drugega polletja v šolskem letu 1981/82. Vsak

JOŽE ŠKUFCA

učenec prvega letnika bo moral opraviti 80 ur proizvodnega dela.“

So rezultati priprav na vse to, kar ste omenili kot nalogo, že tolikšni, da bi lahko govorili o večjem koraku?

„S čim takim se ne more pohvaliti nihče v Sloveniji, torej tudi na Dolenjskem in v Posavju ne. Priponim pa naj, da večina odgovornih vendarle dobro ve, kaj je treba napraviti do naslednje jeseni oziroma do novega šolskega leta, ko bodo učenci prvih letnikov srednjih šol zakorakali v usmerjeno izobraževanje. Dodal bi še naslednje. Preobrazba posega tako globoko v sistemske, vsebinske in pedagoške spremembe, da ni nič čudnega, če kdaj pa kdaj prihaja do zagat in nesoglasij. Dosedanje aktivnosti so pokazale, da smo sposobni opraviti vse temeljne priprave za prve letnike. To pa ne odvezuje nikogar, da si ne bi tudi poslej kar najbolj prizadeval za boljše in ustreznejše rešitve.“

BRALCI NAJ SODELUJEJO

Problematika, ki nastaja s preobrazbo vzgojno-izobraževalnega sistema, še posebej pa z uvajanjem usmerjenega izobraževanja, je zares neizčrpna in nenehno živa. To se vidi tudi iz dosedanjega pogovora z vami. Očitno je, da bo treba še nešteto zastaviti pero in javno besedo. Na katera vprašanja bi še želeli odgovoriti, saj imate bržčas tudi sami občutek, da je treba temu na rob priložiti še prenekatero pojasnilo ali komentar?

„Že v preteklih mesecih sem poskušal posamezna vprašanja načeti ali osvetliti na straneh Dolenjskega lista. Vsakokrat sem pozval bralce, naj sodelujejo s svojimi vprašanji in mnenji. Pravega odziva ni bilo. Zato menim, da je tako pisanje smotro le, če je povezano željami in interesi bralcev. Tokrat pričakujem boljši odmev. Zato na dan z vsem, kar se komu zdi aktualno, nejasno, potrebno osvetlitve ali komentarja. Rad bom odgovoril, odzivi pa me bodo vodili, kako naj sicer sučem pero.“

(Vprašanja za tov. Jožeta Škufco bo zbiralo uredništvo Dolenjskega lista.)

I. ZORAN

ŽENA IN OTROCI BEŽALI IZ HIŠE — Mokronoški miličniki so v petek zvečer pridržali do izteznitve 28-letnega Janeza Kompara z Mirne. Janez se je omenjeni večer vinjen vrnil domov in pretepal ženo, tako da ji ni preostalo drugega, kot da z otroki zbeži iz hiše. O Kompari bo kakšno rekel tudi sodnik za prekrške.

VINJEN PODIL DOMAČE — Podobno se je godilo tudi Suštarščevim v Gorenji Straži. V soboto zvečer so morali namreč tamkajšnji miličniki pridržati 50-letnega Ivana Suštaršiča iz Dolnje Straže, ki je vinjen pričel poditi domače iz hiše, povzruha pa jim je še grozil. Tudi tokrat bo imel zadnji besedo sodnik za prekrške.

RAZBIJAL KOZARCE — Novomeški miličniki so v ponedeljek zvečer pridržali do izteznitve 22-letnega Ivana Zujaja iz Novega mesta. Zujaj je vinjen razgrajal v bifeju hotela Kandija, jema gostom polne kozarce pijače in jih potem razbijal. Zoper Zujaja je romala prijava sodniku za prekrške.

VLAK GA JE POVOZIL
35-letni Mihael Zupančič iz Selca pri Trebnjem je v soboto zvečer šel po železniški progi pri Trebnjem. Med hojo je očitno preslišal vlak, ki je pripeljal za njim iz novomeške smeri. Čeprav je strojevodja pešca opazil in močno zaviral, je bilo vendarle že prepozno. Zupančiča je zadel, pri tem pa je ta dobil takšne poškodbe, da jim je že med prevozom v novomeško bolnišnico podlegel.

NOVA PLAST ASFALTA
Na odsekih ceste med vasi od Lazca do Trave v kočevski občini so pred kratkim položili drugo plast asfalta. Žal pa je zmanjkalo denarja za dokončno ureditev te ceste, se pravi za ureditev ograj, kanalov in propustov. Kadar močno dežuje, nanese voda na posodobljeno cesto veliko peska in kamenja.

Četverici državna odlikovanja

Svečanost ob dnevu republike na novomeški UNZ

Pred dnevi je bila v počastitev letošnjega dneva republike v prostorih novomeške UNZ svečanost, na kateri so bila nekaterim delavcem javne varnosti podeljena državna odlikovanja.

Priznanja so iz rok Uroša Dularja, predsednika SOB Novo mesto, prejeli: Franc Gosenca, upokojeni kriminalist, ki ga je predsedstvo SFRJ odlikovalo z redom zasluga za narod, Tončka Vrečič in Francka Brodarič, obe še danes aktivni delavci UNZ, sta dobili red dela s srebrnim vencem, Mirko Sopčič, delavec PM Črnomelj, pa medaljo dela.

Svečani dogodek s podelitvijo visokih državnih odlikovanj so s krajšim kulturnim sporedom popestrili člani osnovne organizacije ZSMS novomeške postaje milice.

NAJVEČ NESREČ PRI DELU AVGUSTA

Število nesreč pri delu se je v črnomaljskem Goku v devetih mesecih letošnjega leta povečalo v primerjavi z istim lanskim obdobjem. Tako so v tem času letos zabeležili 35 nesreč pri delu, zaradi česar je bilo izgubljenih 370 delovnih dni, kar je tudi več kot v lanskem obdobju. V petih primerih pa so nesreče zahtevale več kot 30 dni bolniškega izostanka. Skoraj tretjina vseh nesreč se pripeti na poti na delo ali z njega, največ nesreč pa se je pripetilo avgusta, čemur naj bi botrovala tudi preutrujenost delavcev zaradi napornega dela doma.

POZABLJENE DOLŽNOSTI

Prometna vzgoja je še vedno pastorka in svet za preventivo pri občinski skupščini v Brežicah ni zadovoljen z izredno skromnimi rezultati konkretno zastavljenih akcij, ki jih je ob letu sprejela celo občinska skupščina. Ne gre le za naloge, ki zahtevajo finančno udeležbo, ampak tudi za dolžnosti delovnih kolektivov, krajevnih skupnosti, AMD, Zdrženja šoferjev in avtomehaničkov ter drugih, ki so z rednimi izjemami pozabili na svoj delež od prometne kulture.

NOVA ŽRTEV MEGLE IN SNEGA — Kot smo objavili v prejšnji številki, je prejšnji teden prišlo do hude prometne nesreče, ki je terjala smrt 30-letnega Miodraga Rastovskega iz Vukovara (na posnetku). Nesrečo sta poleg nekaj neprevidnosti zakrivila sneg, v kateri je običala prikolica tovornjaka in pa gosta megla.

Z nogavicami na rokah v Market

Obsojena vlomilca v Market na Cesti herojev — Mrgoletu skupna kazen 3 leta in 6 mesecev zapora, Majzelj pa bo sedel 8 mesecev — Še druga kazniva dejanja

27-letni Alojz Mrgole iz Šentjerneja je star znanec miličnikov in tudi sodnikov, kar se je prejšnji teden vnovič potrdilo pred senatom novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto. Mrgole je namreč na zatožno klop sedel kar zaradi treh storjenih kaznivih dejanj, eno od teh pa je podelil z 21-letnim sokrajanom Alojzjem Majzeljem. Obtožnica začenja spisek Mrgoletovih grehov z opisom kaznivih dejanj, ki jih je storil v času med 5. junijem 1978 in 3. aprilom 1979.

V danem primeru gre za predrugačenje uradnih listin. Kot je pokazala preiskava, je Mrgole najprej v kkpoprodatni pogodbi z datumom 21. 4. 1978, napisani med prodajalcem Francem Mušičem in kupcem Bogomirjem Šostetjem za nakup tovornega avtomobila, v rubriki „letnik“ odstanil letnico 1958 in s kemičnim svinčnikom vpisal datum: 1965. Enako je nato v listini „posredovanje kupo-prodaje“ ponovno popravil letnici in zatem oba tako predrugačena

PETROLEJ ZLILA V PEČ

V romskem naselju Kerinov gozd pri Drnovem je prišlo v soboto ob 19.30 do požara. Zagorelo je v baraki 22-letnega Zdravka Kovačiča. Kot je ugotovljeno, je pred požarom Kovačičeva priležnica, 19-letna Vesna Hudorovac, kurila v štedilniku s svežimi drvmi. Ker pa niso hotela zagoreti, je po doslej zbranih podatkih v peč zlila nekaj petroleja. Vse ostalo je verjetno jasno, dodajmo le še, da je Vesna pri

tem utrpela opekline po rokah, pomoč pa so ji nudili v ZD Krško. Škode na pogorelih predmetih je bilo za 15.000 din.

papirja skušal uporabiti kot prava. S prometnim dovoljenjem, v katerem je prav tako popravil letnico od 1958 na 1965, je prišel na oddelek za notranje zadeve Sob Novo mesto, vendar je uslužbenec „popravek“ pravočasno odkril.

Nadaljevanje obtožnice pa govori o kraji, ki sta jo Mrgole in Majzelj izvedla v noči od 2. na 3. julij 1980 v Dolenjkinem Marketu na Cesti herojev v Novem mestu. Mrgole in Majzelj sta 2. julija letos popivala po Šentjerneju, v poznih popoldanskih urah pa sta se odpravila v Novo mesto in tu nadaljevala z veseljačenjem. Ko so bili že vsi lokali zaprti, sta so domenila, da obiščeta Market na novomeški Cesti herojev. Peš sta jo mahnila proti Mestnim njivam, nato pa se po manj prometni poti približala trgovini iz zadnje strani. Previdno sta si sezula čevlje, si nataknila na roke nogavice in se ponovno obula. S pomočjo zabojev sta priplezala do gornjega okna, ga s k amnom potihoma razbila ter se splazila v notranjost. Poslužila sta se več stvari, predvsem viskija, zraven pa sta vzela še nekaj

vina, salam, cigaret, iz predala mize v pisarni pa še 910 din gotovine.

Kdo ve, kako bi stvar končala, ko se ne bi po tem dogodku Majzelj odločil še naprej za popivanje. Pri tem pa je pridno ponujal nanaokoli ukradeni viski. Stvar je seveda prišla do delavcev UJV, ki so v zapuščenih sobi na rotovžu našli še preostale ukradene predmete.

Sodišče se je odločilo za naslednje kazni: Mrgoletu za kazniva dejanja ponarejanja 3 in 5 mesecev zapora ter leto in 2 meseca zapora za tatvino in mu skupaj s pravnomočno kaznijo enega leta in 10 mesecev zapora prejšnjega okrožnega novomeškega sodišča izreklo enotno kazen 3 leta in 6 mesecev zapora. Seveda pa tudi Majzelj ni ušel brez kazni: za storjeno tatvino ga je senat obsodil na 8 mesecev zapora.

Sodba še ni pravnomočna.

„Motorizirani“ dimnikar

Osman Redžić obsojen na tri mesece zapora — Ob visokih osebnih dohodkih hotel zaslužiti še s krajami

Zaradi kraje motornega kolesa se je prejšnji teden pred senatom novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto zagovarjal 32-letni Osman Redžić iz Novega mesta, začasno stanujoč v Prijedoru. Kaznivo dejanje, ki ga je storil

Zapeljal čez vinjenega pešca na cesti

Huda nesreča v soboto na cesti proti Rojam

V soboto zvečer je prišlo pred vasjo Roje pri Šentjerneju do tragične nesreče, ki je terjala življenje 49-letnega Karla Pavlenča z Roj pri Šentjerneju.

V soboto zvečer se je Pavlenč vinjen vračal iz Šentjerneja proti domu. Zaradi vinjenosti in utrujenosti je pred domačo vasjo omagal in padel na tla. Za njim pa je z osebnim avtom pripeljal 21-letni Janez Sintič iz Kočarije, ki na cesti ležečega Pavlenča ni opazil in je zapeljal čezenj. Pri tem je dobil Pavlenč hude poškodbe in jim je podlegel že na kraju nezgode.

ROP PRI SVIBNIKU

V ponedeljek zvečer se je Vinko Segata, 50, iz Kanižarice vrnil iz Črnomlja proti domu. V Kočevju pri odcepu za Svibnik pa sta ga nenadoma napadla 2 mlajša moška, ga pretepla, zbila na tla in mu pri tem iz zadnjega hlačnega žepa vzela denarnico s 1.600 din, iz sukničnice pa še hranilno knjižico z vlogi 1.700 din in 2 zavitka cigaret. Po dejanju sta jo neznanca odkurila v noč proti Svibniku. Za njimi miličniki še poizvedujejo.

PONOVO OLJE NA KRKI

V četrtek so na Krki v Bršljunu opazili mastne madeže, ki so si jih ogledali tudi sanitarna inšpektor in kriminalisti. Po prvih ocenah gre skoraj gotovo za iztok olja ali nafte v Krko, vendar zaenkrat se ni znano, iz katerega kanala je umazana prireka v reko, saj je četrtek preiskave onemogočila noč. O rezultatih preiskave bomo še poročali.

Slab oglas „pomagal“ tožniku

Šef poslovalnice „Gorjancev“ v Osijeku nezakonito ostal na cesti — Pomanjkljivo sestavljen oglas odtehtal bojda slabo opravljeno delo

Pred nekaj dnevi je novomeško sodišče združenega dela po temeljiti obnavnavi sklenilo, da se razveljavita sklepa odbora za delovna razmerja OZD Avtopromet, gostinstvo in turizem, Gorjanci Novo mesto ter sklep delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb, s katerima je Marko Dobraš iz Vladislavcev ostal brez službe.

ZARADI PREHITRE VOZNE ZADEL PEŠAKINJO

V soboto zvečer se je Mato Kovaš iz Ragovega pri Novem mestu peljal z osebnim avtom po vasi, zaradi prevelike hitrosti pa je vozilo pričelo nanašati. Avto je zdrknil na levo in pri tem zadel pešakinjo Pavlo Kure iz Novega mesta ter jo odbil v sneg. Kuretovo so odpeljali v novomeško bolnišnico. Na avtomobilu je za 2.000 din škode.

OBOGATELI ŽEPAR

V petek je bil na novomeški avtobusni postaji na delu žepar. Rasimu Beguniću, delavcu SGP Pionir, ki se je odpravil na obisk domačih, je nekdo pri vstopu na avtobus izmaknil denarnico s kar 12.500 din gotovine in dokumenti. Obkovanec se spomni le, da je bila pri vstopu v avtobus velika gneča.

delovno razmerje na nezakonit način in mu je tako delovna organizacija dolžna povrniti nadomestilo OD za čas od 31. julija do 1. oktobra letos. Zakaj?

Dobraš se je po objavi v „Glasu Slavonije“ prijavil na razpisano prosto delovno mesto šefa poslovalnice „Gorjancev“ v Osijeku in bil tudi sprejet v delovno razmerje. V sklepu o tem je bilo med drugim določeno, da traja poskusno delo od 1. maja do 1. avgusta letos, medtem ko v objavi to ni bilo nikjer zapisano. In še pred pretekom treh mesecev poskusne dobe je Dobraš sprejel sklep o prenehanju delovnega razmerja, češ da poskusnega dela ni zadovoljivo opravil. Dobraš se je zoper to odločitev pritožil na delavski svet z utemeljenim razlogom, saj v razpisu poskusno delo sploh ni bilo omenjeno in se po trditvah pritožnika v tem primeru ne bi zaposlil za šefa poslovalnice, saj je bil predtem v delovnem razmerju pri drugi organizaciji. Sodišče se je znašlo pred zanimivim primerom.

Dejstvo, da Dobraš resnično ni zadovoljivo delal, saj po nekaterih izjavah ne „obvlada temeljnih računskih operacij, ne pozna načina pisanja denarnih enot“ — tako je zapisano v odločbi — in podobno, je bilo premalom. Pomanjkljivo sestavljeni oglas, ki, razumljivo, ne more in ne sme biti v škodo delavca, je torej „Gorjancev“ stal tožbe pred novomeškim sodiščem združenega dela,

lep kupček denarja in, ne nazadnje, ugleda.

Odločba še ni pravnomočna.

Delavci ostali brez strehe in garderobe

Požar uničil stanovanjski vagon na Cikavi

Prejšnji četrtek je prišlo v vagonu novomeške Vodnogospodarske skupnosti na Cikavi do požara.

Omenjeni vagon je četverici delavcev služil za stanovanje, stanovalci pa so si ob letošnjem hudem mrazu seveda noč in dan kurili. Tako je bilo tudi prejšnji teden. V zgodnjih jutranjih urah je četverica odšla na delo, dobro uro kasneje pa je eden od delavcev skupnosti v vagonu opazil ogenj. Takoj so prispeli na pomoč novomeški pokleni gasilci in ogenj tudi pogasili, vendar je po prvih ocenah škode za več deset tisoč dinarjev, saj je poleg stropa vagona zgorela tudi omara z garderobo delavcev.

Preiskava je pokazala, da se je leseni strop od nenehne kurjenja močno izsušil, tako da je ogenj nastal pod pločevinasto oblogo nad pečko, skozi katero je bila speljana cev, plameni pa so seveda najprej zajeli leseni strop.

LE KUP PLOČEVINE — Že v prejšnji številki smo govorili o vse pogostejših trkih med tovornjaki, tokrat pa vsem tistim, ki ne verjamejo v posledice takšnih nesreč, češ da gre za močnejšo pločevino, objavljamo tale posnetek. Narejen je bil v novembru na eni dolenjskih cest.

VINJEN IN BREZ PREDNOSTI V KRIZIŠČE

V petek je prišlo ob 22.35 na križišču cest v Krški vasi pri Cerkljah do prometne nesreče, ki jo je zakrivil 21-letni Ivan Abram iz Hrastulj. Ivan je tistega dne peljal osebni avto po lokalni cesti iz Skopice proti Krški vasi, v križišču pa je brez prednosti in z nezmanjšano hitrostjo zavil na prednostno in trčil v osebni avto 30-letnega Jožeta Mariška iz Črešnjic. Na srečo sta jo voznika odnesla brez poškodb, bilo pa je za 100.000 din materialne škode. Postopek je ugotovil, da je Abram vozil pod vplivom alkohola.

KRONIKA NESREČ

TRCENJE V MEGLI — V petek zvečer se je Martina Praštalo z Mirne peljala z osebnim avtom od Mire proti Dolenjim Ponikvam. Med vožnjo skozi Dolnjo Nemško vas je za hip zapeljala na levo, vendar dovolj, da sta trčila z voznico osebnega avta Marijo Ozimek z Dolenjih Ponikve, ki zaradi goste megle ni mogla preprečiti nesreče. Gmotne škode je bilo za 30.000 din, voznici pa sta jo na srečo odnesli brez poškodb.

nesreče, v kateri so na srečo vsi odnesli zdravo kožo. 37-letni Digo Jerebič iz Hrastnine je omenjenega dne zaradi okvare na dovodu goriva obstal s tovornjakom in prikolico ob cesti na klancu pri Pluski. Za vozilom je postavil trikotnik in prizgal utripajoča smerna kazalca. To je opazil voznik osebnega avta Dinko Kršenič s Korčulca in svoje vozilo prav tako ustavil. To pa ni uspelo vozniku tovornjaka, 21-letnemu Milanu Jovandiču iz Vlahova pri Zitogradu, ki je vozil prehitro: trčil je najprej v osebni avto, ga porinil na levo, nato pa zadel še zadnji del stoječe prikolice.

Optimizem je bil upravičen

Končanoprvenstvo v republiških odbojarskih ligah — Prepričljivo vodstvo Pionirja — Krkašicam v soboto drugi set v prvenstvu — Na pomlad nič novega?

Odbojkarji v slovenskih ligah so s sobotnimi srečanji končali prvi del prvenstva. Obe moški in tudi ženska liga niso prinesle nikakršnih večjih presenečenj, kar velja še posebej za uvrstitvi Pionirja v moški ligi — zahod in deklet. Kakršno je delo, takšni so pač sadovi. In zato v nobenem primeru ne gre oporekati več kot prepričljivemu vodstvu pionirjev in nič manj prepričljivemu zadnjemu mestu deklet. Pa najprej k sobotnim tekmam!

Novomeščani so v zadnjem jesenskem kolu gostovali v Zabreznici pri ekipi Železarja in ponovno dokazali, da so letos daleč najboljša ekipa v slovenskih ligah. Čeprav je bilo srečanje označeno kot terti kosa, so pionirjevci gladko dobili s 3:0. Največ težav so domačinom povzročili natančni in močni servisi, svojo premoč pa so Novomeščani pokazali tudi ob igri na mreži. Tekma je bila po oceni okoli 150 prisotnih gledalcev daleč najkvalitetnejša v prvenstvu, za kar gre zasluga seveda predvsem gostom.

In še beseda, dve o dekletih. Tokrat so pokazala eno najboljših letošnjih iger, rezultat tega pa je tudi drugi osvojeni niz v prvenstvu. Sicer je bila tekma z izjemo tretjega niza dokaj izenačena in za razliko od nekaj prejšnjih tudi na nekoliko višji ravni.

TREBANJCI ZA LAS PRVI

Zaradi pomanjkanja snega je bilo dolensko prvenstvo v smučarskih tekih šele te dni v okolici Kočevja. Kočevski smučarski klub je tekmovalje dobro pripravil, v odsotnosti tekmovalcev Novega mesta pa so imeli največ uspeha Trebanjčani. Zmagovalci: ženske — Tanja Šterk (Trimo Trebnje), mladinci — Rade Devjak, člani rekreativci — Veko Zavolovšek (ova SK Kočevje) in člani — Pavle Šterk (Trimo Trebnje).

Prehodni pokal so tako že drugi osvojili trebanjski tekmovalci, tokrat z minimalno prednostjo pred domačini. Plaketo za najbolj množično vrsto je prejel SK Kočevje.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

SOL — moški, 7. KOLO: ŽELEZAR — PIONIR 0:3 (-12, -7, -9).

PIONIR: Primec, Kosmina, Brulec, Vernig, Gmberski, Cernač, Kolarič, Pečar, Babnik.

LESTVICA: 1. Pionir 14 SOL — ženske, 7. KOLO: KRKA — F. MALGAJ 1:3 (-13, 10, -3, -12).

KRKA: Bon, Gostiša, Švent, Urbančič, Brajer, Hegediš, Krnc. LESTVICA: 1. Branik, Partizan 12, 10. Krka 0.

II. ZVEZNA LIGA, moški — 8. KOLO: NOVO MESTO — ZAPRUĐJE (preložena)

9. KOLO: DOMŽALE — NOVO MESTO

II-SKL, moški — 5. KOLO: STRAŽA — ŠENTJUR 93:85 (51:34), KOVINAR — POBOČJE 74:69 (39:43), BREŽICE — LITJKA 87:84 (42:45).

Lestvica: Podbočje 8, Brežice in Straža 4.

RADOVLJICA — KOČEVJE 90:101 (47:52).

Lestvica: Kočevje 8. V naslednjem, 6. kolu igrajo: Podbočje — Brežice, Straža — Pomurje in v zahodni skupini Kočevje — Jesenice.

LOVŠIN NAJBOLJŠI V RIKU

Komisija za šport in rekreacijo pri OO ZS v ribniškem RIKU je te dni pripravila 1. športno tekmovalje za najboljšega posameznika — športnika leta. Tekmovalje se je udeležilo okoli 60 nastopajočih, največ uspeha pa je v skupnem seštevku imel Lovšin s 24 točkami, sledita pa Lesar 24 in Mihelič 15. V posameznih panogah so zmagali: streljanje: Samsa 116; namizni tenis: Mihelič 10; kegljanje: Lovšin 816 in šah: Češarek 11. Pri ženskah je v streljanju zmagala Samsa. Pokale in zastavice je najboljši predal France Grivec, predstavnik RIKA. M. G.-č.

ITASOVCEM PRVO MESTO

Končano je tudi jesensko prvenstvo v območni rokometni ligi Ribnica—Grosuplje. Največ uspeha v jesenskih nastopih so imeli rokometarji Itasa, ki so tudi največji kandidati za končno zmago. Kočevci so osvojili 14 točk, sledijo: Višnja gora 10, Dobropolje 8, Sentvid 6, Stična 6 itd. Kočevci imajo v svojih vrstah tudi najboljšega strelca jeseni — Bartolomeja, ki je dosegel 42 zadetkov. M. G.-č.

RAZPIS SMUČARSKIH TEČAJEV

Smučarsko društvo ROG iz Novega mesta razpisuje smučarske tečaje za odrasle in mladino. Tečaji bodo od 12. do 17. januarja 1981 v Črmošnjicah in od 18. do 24. januarja na Zatniku. Vse informacije dobite v mladinski turistični poslovalnici, Novi trg 4.

Obenem pa SD Rog organizira tudi rekreacijske smučarske teke pod vodstvom inštruktorjev. Ti bodo prisotni vsak ponedeljek od 15. ure dalje na Cikavi in vsak petek od 15. ure dalje v Mrzli dolini (pod Drsko).

OBČNI ZBOR TVD PARTIZAN

To soboto je bil v Artičah občni zbor TVD Partizan. To društvo praznuje letos 50 let obstoja in dela v telesni kulturi. Nastalo je iz nekdanjega telovadnega društva „Sokol“, pozneje pa se je društvo, kot tudi vsa druga podobna, preimenovalo.

Udeleženci letošnjega zbora so pregledali in analizirali dosedanje delo, potrdili novo predsedstvo, pravniki društva in program dela za naslednje obdobje. B. DUŠIČ

Šport

Pionir: v spomin na direktorja

Na Loki spominski kegljaški turnir v spomin na pokojnega Ivana Kočevarja

Kegljaška sekcija pri Sindikalnem športnem društvu Pionir v Novem mestu je 13. in 14. decembra pripravila na kegljišču Loka II. spominski turnir v počastitev pokojnega nekdanjega direktorja Ivana Kočevarja.

Tekmovalje se je skupaj udeležilo devet ekip iz vse Slovenije. Nastopile so prvovrstne ekipe z letošnjih slovenskih športnih iger gradincev, najboljša regijske ekipe Posavja, Bele krajine in kočevskega ter ekipa veteranov in organizatorja. Po hudih bojih za točke je bil ob zaključku dosežen naslednji vrstni red najboljših ekip: 1. Konstruktor Maribor (860), 2. Ingrad Celje (846), 3. IMV Novo mesto (830), 4. Pionir Novo mesto (828), 5. Zarja Kamnik (797), 6. Grosuplje (785), 7. KK Železnikar Novo mesto (779), 8. Cementarna Trbovlje (771), 9. KK Novoteks Novo mesto (763), 10. Obnova Celje (759). Veterani Novega mesta so se uvrstili na dvanajsto mesto. J. P.

15 LET KEGLJAŠKEGA ŠPORTA V SEVNICI

V počastitev 15-letnice kegljanja v Sevnici je bilo 6. in 7. decembra na kegljišču hotela Ajdovec množično tekmovalje, na katerem je nastopilo blizu 70 tekmovalcev. Najboljši je bil član domačega KK Rudi Kepa Milan Hervol z 860 podrtimi keglji, sledijo: Burja (Proletarac) 859, Badovinac (IMV) 857, Lipovšek (Ingrad) 846 itd. Pri ženskah je zmagala Blažičeva iz mariborskega Konstruktorja. Za najboljše so bili pripravljene veliki pokali in priznanja.

KAJ PRINAŠA POMLAD? — Rokometarje kočevskega republiškega ligaša niso povsem zadovoljile v prvem delu prvenstva, negotove pa so tudi zimske priprave, saj Kočevje nima primerne športne dvorane. (Foto: M. Glavonjič)

Pomlad boljša od jeseni?

Kočevke niso zadovoljne z uvrstitvijo v jesenskem delu prvenstva v slovenski rokometni ligi — Kje zimske priprave?

Rokometarje v zveznih in republiških ligah že lep čas počivajo in morda je zato prav sedaj čas, da naredimo kratek pregled o jesenskih igrah, dosežkih, napakah. In prav ob takšnem pregledu v Kočevju nezadovoljno zmigujejo z glavo. Tamkajšnja ekipa Itasa namreč v prvem delu prvenstva še zdaleč ni dosegla rezultatov, kot jih je marsikdo pričakoval pred startom.

Takšnega mnenja je tudi trener Kočevk Ivan Žerjav: „Res smo nekolikant pod načrtovanimi rezultati, kaj kaže tudi točkovni izkupiček, saj smo si pred pričekom prvenstva postavili za cilj osvojiti dve točki več, kot jih imamo sedaj.“ Sicer pa je vselej nevhvaležna stvar iskati vzroke za slabšo uvrstitve. V prvi vrsti velja omeniti, da ekipa ni igrala vselej v najboljši postavi, več igralcev prvega moštva pa je nekajkrat manjkalo na treningih. Tako so bile zaradi šole in študija večkrat

zadržane Turkova, M. Jeričeva, Štefaničeva.

„Da se nismo uvrstili bolje, so krivi porazi na domačem igrišču,“ pravi trener Žerjav, „saj smo izgubili točke z Dravo, Predvorom in Burjo.“

No, za Kočevce je to prvenstvo prineslo tudi nekaj lepih spoznanj. Predvsem odlične igre Marine Jerič, ki je daleč najboljša strelka v svoji ekipi, pa velik delež njene sestre Stanke; prijetno je presenetila tudi Barbara Oražem, ki je v Kočevje prišla iz Ribnice. Sicer pa rokometarje in uprava ne pričakuje brez vzroka s skrbjo spomladanski del prvenstva. Znano je namreč, da Kočevje nima primerne športne dvorane, tako da bodo treningi Itasove vrste ponovno negotovi. Upajmo le, da morebitne pomanjkljivosti v pripravi ne bodo usodno vplivale na spomladanske igre in uvrstitve.

M. GLAVONJIČ

Po prisilnem odmoru v Domžale

Zaradi boleznih igralcev Zapručja je bila sobotna tekma v Novem mestu preložena — Prvi poraz košarkarjev Podbočja — Kočevci nadaljujejo z zmagami

Zaman je v soboto nekaj vnetih navijačev novomeških košarkarjev pred športno dvorano čakalo na pričetek napovedanega srečanja 8. kola II. zvezne lige med domačo vrsto in Zapručjem. Tekma je bila namreč preložena na kasnejši termin, saj je iz Zapručja prejšnji teden prispelo obvestilo o boleznih večjega števila igralcev.

Vprašanje je, kako bo ta prisilni odmor vplival na novomeške košarkarje. Ti so bili namreč v zadnjih kolu v zares dobri formi in ni bilo malo tistih, ki so v soboto zanesljivo pričakovali novih točk. To še toliko bolj, ker ima vrsta Zapručja le 2 točki, več od Novomeščanov, z nujno potrebo zmago pa bi se domačini zaradi boljše razlike v koših povzpeli za eno mesto. Sicer pa obe vrsti, navzlic temu da so bila v soboto odigrana vsa preostala srečanja 8. kola, ostajata na povsem enakih mestih na lestvici. Novomeščani so tako še zmeraj dobri osmi, s tem da sta se jim priključili s po 6 točkami ekipi Branika, ki je mestnem derbiju premagala Timo, in Ježice, ki je presenetljivo premagala Dalvin.

Sicer pa ni kaj dosti časa za razmišljanje, saj je že v soboto na sporedu novo, 9. kolo. Zaenkrat še ni znano, kdaj bo odigrano preloženo srečanje med Novim mestom in Zapručjem, zato pa Novomeščane že v soboto čaka težko gostovanje v Domžalah. Te so letošnje prvenstvo dobro startale in imajo kar 10 točk, tako da so tudi v soboto favorit. Vrh tega bodo Novomeščani nastopili oslabiljeni, ker je poškodovan eden njihovih

najboljših mož P. Semičar, ki ima roko v mavcu.

S prvenstvom pa so nadaljevali tudi ligaši v II. SKL — moški. Izmed

dolenskih predstavnikov velja omeniti prvi poraz Podbočja proti Kovinarju na tesni zmagi Straže in Brežic. S prvim porazom so igralci Podbočja podelili vodstvo na lestvici z Litijo in Kovinarjem. Z vse boljimi igrami pa nadaljujejo Kočevci, ki po začetnem porazu ne poznajo neuspeha. Tokrat so v gosteh s stotico opravili z Radovljicami in so prav tako med vodilnimi na lestvici.

POKALE NAJBOLJŠIM — V imenu najboljše ekipe delavskih športnih iger novomeške občine za leto 1980 je pokal za ekipo Krke prejel Gljeb Karpjug (levo). (Foto: J. Pavlin)

„Krka“ skupni zmagovalec

Podeljeni pokali in diplome najboljšim delavskih športnih iger — „Krka“ le točko prednosti pred IMV

Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Novo mesto je 10. decembra pripravila v veliki dvorani zaključno prireditev delavskih športnih iger za leto 1980.

Delavske športne igre vsako leto pridobivajo na množičnosti. Tako se je za tekmovalje v lanskem letu prijavilo že 34 delovnih organizacij. Nastopilo je 192 ekip s 1539 udeleženci. Pohvalno je, da so se v tekmovalje vključili tudi manjši kolektivni (Iskra — Tozd napajalne naprave, in UJV Novo mesto). Pokale za skupno uvrstitve so prejela ekipa naslednjih OZD: Ženske: 1. tovarna zdravil Krka (192 točk), 2. IMV Novo mesto (182), 3. Iskra Novo mesto (148). Moški: 1. tovarna zdravil Krka, Novo

mesto (365), 2. IMV Novo mesto (364), 3-4 SGP Pionir, Novo mesto in Iskra, Novo mesto (303). Na slovesnosti so podelili tudi priznanja za večletno delo pri organizaciji delavskih športnih iger. Prejeli so jih: ing. Boštjan Japelj, Alojz Košmrlj, Rudi Sever, Pavla Tajagič, Evgen Žabkar, Anton Sečen, Ivan Kapš, Matevž Aš. Na koncu so podelili kolajne delavskih športnih iger najboljšim posameznikom v plavanju, streljanju, odbojki, balinanju, kegljanju, atletiki, krosu, šahu in namiznem tenisu.

Po podelitvi priznanj je bil v restavraciji Breg razgovor o bodoči organiziranosti delavskih športnih iger in o rekreativni dejavnosti v organizacijah združenega dela. J. PAVLIN

KAJ PA ZIMSKI ŠPORTI? — Navzlic nekaterim sporom zaradi gradnje dolenskega smučarskega središča ne moremo zanikati, da pogojev za pripravo takšnih in drugačnih smučarskih tekmovaljev ni malo. Žal pa v sezoni zimskih športov, z izjemo nastopov na Javorovici, ni. Pa ne moremo trditi, da za smučanje na Ddenjskem ni zanimanja. (Foto: Budja)

MED DVAJSETIMI IMV TRETJI — Predstavnik kegljaške ekipe IMV Andrej Mohorič prejema pokal iz rok predsednika centralnega delavskega sveta SGP Pionir Karla Koširja za osvojitev tretjega mesta na spominskem turnirju v spomin Ivana Kočevarja. (Foto: J. Pavlin)

Z GOJZARJI IN CEPINOM

Na željo novomeških planincev in alpinistov bomo poslej vsakih nekaj številk objavljali koticček „Z gojzarji in cepinom“, ki bo poleg številnih novosti o plezalnih dosežkih prinašal kup dragocena gradiva za planinarjenje. Za začetek nekaj o plezanju in ocenjevanju.

JULIJA V STRUGI

Julija so novomeški alpinisti dosegli že en uspeh. Stojan Golob in Stane Mokotar sta preplezala prvenstveno smer v steni Struga nad dolino Tamar. Smer je lepo izpeljana, skala odlična. Ocenja: IV, V, 270 m, 3 ure. Smer so registrirali pri komisiji za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije.

JESENI NA KLEK

Ker je v gorah zapadlo že precej snega in ker je seveda velika nevarnost plazov, bi morda ta čas veljalo izkoristiti za plezanje na Kleku na Hrvaškem. Skala je dobra, višina stene pa ne presega 200 metrov, zato je Klek odlični za trening alpinistov.

38 interesnih skupnosti na ravni republike in v občini predlaga združenemu delu v podpis sporazume o temeljnih planih za novo petletno obdobje — Gre tudi za nove in ponekod povečane obveznosti

17. decembra je potekel podaljšan rok za pripombe k predloženim 38 sporazumom, ki naj bi jih združeno delo podpisalo in si s tem naložilo obveznosti za novo srednjeročno obdobje. Celoten postopek za pripravo teh dokumentov je letos ob sicer večjem usklajevanju doživel toliko sprememb, da se v njem niti najbolj izurjeni strokovnjaki niso vedno znašli. Kar je bilo danes dogovorjeno, je bilo že jutri spremenjeno.

Ker so delegati združenega dela že prej in pravočasno zahtevali celoten pregled srednjeročnih planov vseh interesnih skupnosti materialne in nematerialne dejavnosti, republiških in občinskih, pri katerih si s podpisom vežejo roke za celih pet let, je izvršni svet novomeške občinske skupščine to upošteval in tak pregled v zadnjem hipu tudi razposlal. Kljub dobri volji pa je v delovnih organizacijah ostajalo izredno malo časa, da bi lahko preračunali dajatve, za katere se morajo zaposleni izreči z referendumom.

Značilno za letošnje tovrstno sporazumevanje je, da so kar naprej prihajale spremembe, zato so že pripravljena gradiva doživljala nenehne popravke. In morda bo še kakšen, za katerega bodo izvedli zares pet minut pred dvanajsto. Glede tega so že hude kritike in najbrž bo o njih posebej tekla beseda.

materialne proizvodnje, ker v večini primerov hočejo več, kot je predvideno v predlogu dogovora o temeljnih družbenega plana SRS.

Ker novomeški delavec ob 10-odstotnem zaostajanju pri osebnih dohodkih za republiškim poprečjem in pri današnji osveščenosti ter nuji po varčevanju ni več pripravljen tjavdan dati svoj glas za tak sporazum, imajo ponekod velike težave pri obrazložitvah na zborih delavcev. Toliko bolj, ker gredo dajatve nekaterim SIS po novih predpisih iz dohodka tozda. Ta pa je domala povsod že tako pičel, da konec koncev nič ne ostane.

Očitno pa je, da je sporazumevanje v zadnjem letu doseglo velik napredek, kar zadeva odgovornost posameznika. Ljudje hočejo natančno vedeti, kaj jim posamezen sporazum prinaša, bodisi po dejavnosti ali investiciji, in koliko jih bo to veljalo. In vse več je med zaposlenimi

takih, ki res tehtajo, ali je to nujno potrebno.

R. BAČER

Vsaj korak dalje

Pretvornik na Gorjancih in nadomestna grafična oprema sta nujna za razvoj informatike

Informiranje na območju občine naj bi v novem srednjeročnem planu dobilo ustrezno mesto in si zagotovilo razvoj, stališča glede tega pa je 12. decembra izoblikovalo predsedstvo občinske konference SZDL v Novem mestu.

Na osnovi gradiva, ki ga je pripravil Svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL, je bilo počrtano, da je informiranost delovnih ljudi zlasti v delegatskem sistemu temeljni pogoj samoupravljanja. Hkrati s tem pa dobra informiranost tudi omogoča, da bodo razvojne naloge na gospodarskem in družbenem področju, zastavljene s srednjeročnimi programi, lahko uresničene.

Večino stališč, ki jih je oblikoval že svet, je predsedstvo potrdilo, razen tistih, ki zadevajo bodočnost Indok centra. Predlagano je bilo, naj bi se Indok v bodoče oblikoval in organiziral kot samostojna služba. Ne več v okviru občinske uprave, s potrebno kadrovske zasedbo, kar pa ni bilo sprejeto ob utemeljitvi, da bi s tem dobili še en lokalni časopis, čeprav v malem. Tega pa si v zdajšnjih razmerah v občini ne bi mogli privoščiti.

Posebej je predsedstvo poudarilo, da gre Dolenjskem listu vsa podpora pri prizadevanjih za nadomestitev izrabljene opreme v oddelku grafične priprave, ker je to bistvenega pomena za nadaljnje izhajanje osrednjega političnega glasila Dolenjski list, kot tudi celotnega tovarniškega tiska in delegatskega glasila Odločajmo.

Glede informiranosti v združenem delu je predlagano, naj se v novem srednjeročnem obdobju okrepi predvsem kadrovska zasedba služb, ki se z informatiko ukvarjajo, celotna informacijska dejavnost pa naj bi se v prihodnje v združenem delu navezovala na sindikat oziroma odbore za informiranje, ki naj postanejo edini usmerjevalec te dejavnosti v tozidih.

Ena najvažnejših nalog v zvezi s področjem informiranja pa bo v naslednjih petih letih postavitev oddajnega centra na Trdinovem vrhu in izvedba že pred več leti narajenega elaborata o lokalni radijski postaji v Novem mestu.

salon pohištva
novoles
komandanta staneta 38
tel.: (068) 25 - 091

Le delo osnova dohodka

Občinski sindikalni svet ocenil gradivo za 2. konferenco ZSS — Se veliko dela za uveljavitev delitve po delu

Na 2. konferenci Zveze sindikatov Slovenije bodo delegati sprejeli družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, na katerega je bilo v javni razpravi danih preko 500 pripomb in predlogov, ki so večinoma upoštevani v predlogu tega dogovora. Gradivo za 2. konferenco ZSS je občinski sindikalni svet Novo mesto obravnaval 9. decembra, že prej pa tudi svet za oblikovanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in predsestvo pri občinskem sindikalnem svetu.

Marjan Somrak je s tem v zvezi govoril o prizadevanjih Zveze sindikatov Slovenije za uresničevanje takih družbeno-ekonomskih odnosov, ki bodo omogočili uveljavitev vpliva delavcev na celotno ustvarjanje in razporejanje dohodka, predvsem pa na hitrejšo in doslednejšo uveljavljanje načela delitve po delu, kar bo tudi ena glavnih tem na 2. konferenci ZSS. Poročal je tudi o delu občinskega sveta ZSS Novo mesto pri obravnavi izhodišč za 2. konferenco pri tem so sodelovali z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, izvršnim svetom) ter o opravljeni analizi, ki je pokazala, kako

daleč smo v novomeški občini pri uveljavljanju nagajevanja po delu. V razpravi smo slišali nekaj konkretnih primerov uveljavljanja sistema nagajevanja po delu v novomeških delovnih organizacijah. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Novomeško Stane Žunič je v strnjeni oceni ugotovil, da smo v novomeški občini dosegli napredek v nagajevanju po delu, vendar nas čaka na tem izredno pomembnem in občutljivem področju še veliko dela. Izkrystaliziralo se je tu stališče, da občinski sindikalni svet sprejema predlog družbenega dogovora ter da je treba pripraviti konkreten program dela za uresničitev na seji sprejetih sklepov.

Razprava je tekla tudi o samoupravnem položaju delavcev v dislociranih enotah — o tem smo obširneje pisali v prejšnji številki — ki naj bi ga občinski sindikalni svet obravnaval vsaj enkrat na leto in ugotavljal njihov položaj znotraj tozda, zastopanstvo v samoupravnih organih, informiranost itd. Poskrbeti bi bilo treba tudi za organiziranje dislociranih enot v temeljne organizacije, kjer so pogoji za to.

Z. LINDIČ-DRAGAS

Okrogla miza o sporazumih

V občini je trenutno o sporazumevanju slišati več slabega kot dobrega, čeprav imata Pionir in PTT tudi nekaj zelo dobrih izkušenj

11. decembra sklicana okrogla miza v okviru Kluba samoupravljalcev v Novem mestu naj bi osvetlila sporazumevanje v združenem delu zlasti s treni vidikov, vendar je razprava zašla bolj v praktično smer od današnjih težavah.

Sedma okrogla miza, kot običajno v drugi sestavi in z drugo tematiko, je v novomeškem Klubu samoupravljalcev spet dala nekaj koristnih izkušenj sodelujočim delegatom in predstavnikom delovnih organizacij. Sporazumevanje v združenem delu je bilo tokrat povod za sestanek, na katerem so skušali ugotoviti, kako pritegniti delavca, da bo še aktivneje sodeloval pri sprejemanju sporazumov, in kaj vse ovira sporazumevanje nasploh.

Razprava je bila sila živahna in zagreta, vendar je nekajkrat malce zašla iz predvidenih okvirov. Bila pa je odraz tega, kar ta trenutek dela največ preglavic v združenem delu. Sporazumevanje in določanje prispevnih stopenj za leto 1981 in za novo srednjeročno obdobje je s tako pičlo odmerjenim časom za razprave in seznanjanje delovnih ljudi planilo v kolektive, da po besedah razpravljalcev nikakor ni možno zagotoviti kvalitetne razprave

pred referendumom. Bati se je celo, da bodo ponekod zaposleni žejni prepeljani preko vode, če jim ne bodo ob kopici raznih sporazumov povedali tudi, kakšne posledice prinaša podpis. Ne gre povsod samo za denarne obveznosti delovne organizacije, ampak tudi za okrnjene pravice, ki so jih bili ljudje doslej vajeni.

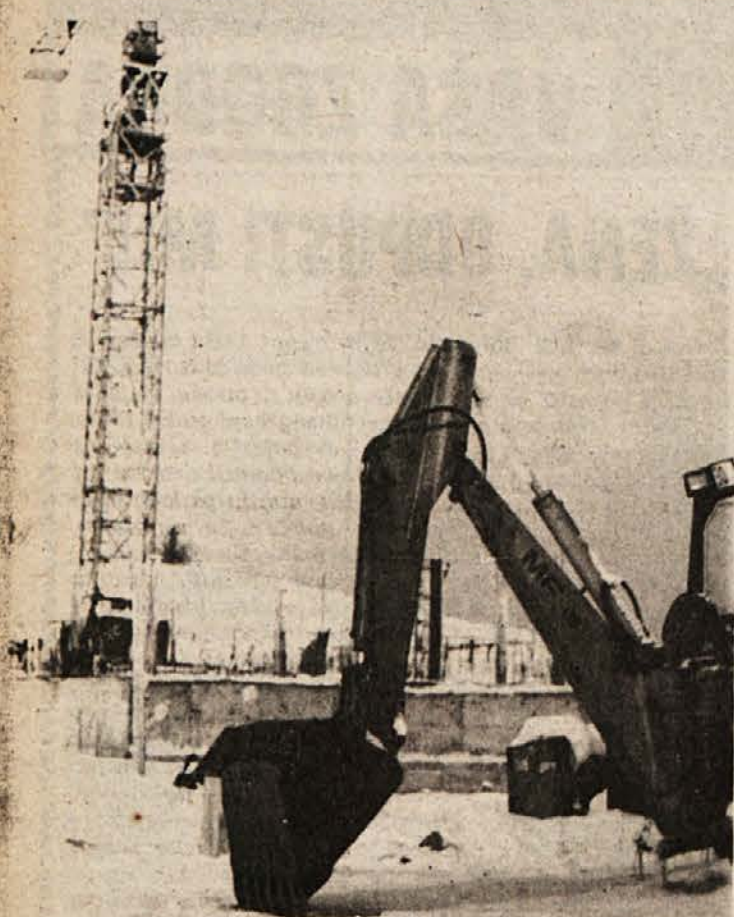
Hudo kritiko je doživelo sporazumevanje v gospodarstvu ob tako imenovanih izsiljevalskih sporazumih, h katerim je tudi v domači občini nekaj delovnih organizacij pristopilo, ker jim drugega ni kazalo. Izkušnje Novotehene z Anhovim pa, denimo, kažejo, da je pokrivanje izgube v tamkajšnji tovarni kot vreča brez dna in da Novomeščani več dajejo za to tovarno, kot pa imajo zaslužka z izdelki, ki jih od tam dobijo. Več sto milijonov dinarjev je samo v letošnjem letu šlo iz občine zaradi sporazumevanja, ki ni na povsem zdravih nogah.

Nekaj dobrih izkušenj v sporazumevanju je pokazalo PTT podjetje Novo mesto, ki je leta 1975 prvo v Sloveniji in Jugoslaviji organiziralo območno ptt skupnost na osnovi prostovoljnega članstva. Ta skupnost lepo dela in je morda med edinimi, ki je zdajšnji srednjeročni načrt povsem izpolnila.

Pionir je na eni strani prav tako žrtev dvomljivih sporazumevanj, katerim se ni mogel ogniti, po drugi strani pa v zadnjem času razvija pravo sporazumevanje na dohodkovnih odnosih s Krko, tako za gradnjo Inisa, kot za Šmarješke Toplice.

Kot kritično se je izkazalo sporazumevanje tudi v kmetijstvu, kjer je zlasti področje cen zavozlano. Okrogla miza pa je dala tudi ugotovitve: na mah so hoteli uvesti sporazumevanje na vseh ravneh in za vsako malenkost, čeprav glede tega ni bilo dovolj izkušenj. Tako prihaja do težav in včasih tudi neracionalnega obnašanja. Sporazumevanje s podpisani sporazumom in referendumom najbrž ne bi bilo potrebno za zadeve, ki so že vnaprej znane. R. BAČER

OBRISI STAVBE ŽE VIDNI — Vse do nedavnega mraza je bilo na gradbišču Centra za usmerjeno izobraževanje v Šmihelu živahno, mraz pa je tudi tu delo prekinil. Gradnja centra je med investicijami, ki so predlagane v srednjeročnem obdobju občine kot naložbe prednostnega pomena. (Foto: R. Bačer)

Berite »Dolenjski list«

ŠENTJERNEJ: NE VSAK ZASE
Socialistična zveza, ki je bila v kraju nekaj časa brez predsednika, je svoj kadrovski problem uredila, na nedavni programski konferenci SZDL pa so dokaj kritično razpravljali tudi o delu delegacij. V Šentjerneju se zavzemajo za možnost, da bi izoblikovali eno samo šentjernejsko delegacijo za občinske zbornice, kajti doslej se je zaradi premajhne povezave med delegacijami iz tozgov in krajevne skupnosti dogajalo celo to, da so zastopali nasprotujoča si stališča. Pohvalno pa je bilo na konferenci ocenjeno področje komunale, kjer je bilo v zadnjem času veliko narejenega.

PIONIRJEVCI SO SLAVILI — V novomeškem Domu JLA so se 13. decembra zbrali jubilarji SGP Pionir, ki v letošnjem letu slavijo 30., 20- in 10-letnico dela v tej organizaciji. Ob tej priložnosti so podelili tri najvišja priznanja delovne organizacije, plakete Pionirja, ki so jo letos prejeli zaslužni delavci in sodelavci Pionirja: dipl. ing. Franc Dolenc, Franc Putele in dipl. ing. Anton Ljubič. Na slovesnosti so se spomnili tudi tistih, ki letos odhajajo v zaslužni pokoj. Bogat kulturni program so spletli Šentjernejski oktet, basist Ladko Korošec, folklorna skupina Kres, Henček s sinovoma in znameniti mariborski Šraufenciger. (Foto: J. Pavlin)

Zakaj mrtvilo?

V Suhi krajini je največ kritike zaradi javnega prevoza

V Hinjah in v Žužemberku je bilo na nedavnih programskih konferencah SZDL največ kritike glede slabo organiziranih javnih prevozov. Krajinani so navajali primere, ko se v nekaterih avtobusih ljudje vozijo domala kot šibice, včasih pa na prostem čakajo po dve ali tri ure na avtobus po voznem redu, pa ga ni. Se huje je glede tega na hinskem koncu, kjer so javne prevozne linije take, da v enem dnevu sploh ne morejo v mesto in nazaj. Ko pa so v Žužemberku ocenjevali delo krajevnih organizacij in društev, so ugotovili, da zadnje čase delo v marsikateri organizaciji nazaduje, namesto obratno. Tudi nekaj živahna društva so kot omrtvičena, ni nobene prave spodbude za delo niti ni občinskih zborov, da bi vsaj s formalne plati nekatera društva obdržali pri življenju.

bodeži

DANES TAKO, JUTRI DRUGAČE ... Kako naj kmet ve kaj proizvajati in se glede tega odločiti za daljše obdobje, ko pa še v zadnjem obračajo plašč po vetru! V obratu Zalog so doslej menjali že pet proizvodnih programov. Trenutno imajo tam samo piščance, redili pa so že živino, prašiče in zajce ...

VSI PRERAČUNAVAJO — Po tovarnah zadnje dni mrzlično pojejo računski stroji. Strokovne službe na osnovi raznih sporazumov izračunavajo, koliko bodo morali za razne interesne skupnosti in druge dajatve v prihodnjem letu odšteti denarja. Ugotovljajo, da so v lepo zapisanih sporazumih, kjer so finančne obveznosti prikazane v odstotkih, tudi skrite čeri. Podpišeš, potem te pa udari ...

„To smo občani pogrešali“

Nova mlečna okrepevalnica Šolskega centra za gostinstvo na Glavnem trgu je velika pridobitev

Gostinskih lokalov, bifejev in delikates v Novem mestu ne manjka, pač pa so ljudje pogrešali lokal, v katerem bi prodajali domače mlečne in jajčne jedi pa tudi specialitete vseh vrst. Tak lokal je 3. decembra odprl v kletnih prostorih Restavracije na Glavnem trgu novomeški Šolski center za gostinstvo. Kaj vse nudijo in ostale informacije v zvezi s tem, je dal Ludvik Bencik, predstojnik šolskih gostinskih obratov.

„Pri adaptaciji stavbe je bil ta prostor namenjen dijaški jedilnici. Ker pa ni bilo takrat dovolj interesentov, smo čakali. Pred dvema letoma smo se lotili preureditve teh prostorov za mlečno okrepevalnico, po kateri je bilo med občani precej povpraševanja, pa tudi diabetiki so možnost take prehrane pogrešali.“

Ludvik Bencik: „Mlečna okrepevalnica je likratni tudi naš prispevek k zdravi prehrani ter domala edina možnost za prehrano diabetikov.“

— Lokal je že na prvi pogled eden najsodobnejših in najlepših v mestu. Po čigavih načrtih je narejen in koliko je v njem prostora? „Načrte je izdelal univerzitetni prof., inž. Boris Kobe. Mlečna okrepevalnica s prodajnim pulkom in dvema prostoroma je urejena s pri-

jetno mozaično oblogo, v katero so vkomponirani krožniki z jedmi, ki jih nudimo. V obeh prostornih je 11 omizij z 42 sedeži.“

— Kaj vse v novem lokalu nudite strankam in kakšen je obratovalni čas? „Pri prodajnem pultu nudimo več kot 30 vrst različnih sirov, na jedilniku pa so stalno razni mlečni napitki, od karamelnega do žajbljevega in kamiličnega mleka, razni jogurti in smetana ter jedi in solate. Deset mlečnih jedi, kot so mlečne kaše, mlečni močnik, žganci z mlekom itd., so del izbire. Nudimo tudi krepke solate in razne jajčne jedi, več vrst štrukljev, burek, piroške, več vrst palačink in narastkov, zavitkov, pudingov, kompotov in brezalkoholne pijače. Lokal je odprt od 9. do 20. ure.“

— Ste pri določanju cen upoštevali, da bodo gostje najbrž predvsem mladi in starejši ljudje, ki so jim tovrstne jedi pri srcu? „Menim, da so cene zares zmerne. Za primer povem, da velja omléta z gobicami ali z gnatio, ki lahko nadomešči za malico tudi enolončnico, katerih so se potrošniki tudi že preobjedli, samo 32 dinarjev. Mlečni riž pa dajemo za 18 dinarjev in porcijo sirovih štrukljev za 30 dinarjev.“

— Kakšen je obisk v prvih dneh poslovanja? „Čeprav ob otvoritvi ni bilo posebne reklame, so ljudje izvedeli za naš lokal in ga pridno obiskujejo. Za začetek smo z obiskom zadovoljni.“

Da pa so stranke zadovoljne tudi z izbiro jedi, kažejo izjave gostov, ki prihajajo te dni prvič na pokušnjo. „Tak lokal smo pogrešali,“ je najmanj, kar je slišati pohvalnega.

R. B.

NEPREDVIDENE TEŽAVE — Pri gradnji Ceste herojev so naleteli na slabšo nosilnost tal, kot je bila predvidena, zato so morali na najglobljem mestu podaljšati oporni zid za 11 metrov. Doslej je gradnja že za 10 milijonov dinarjev dražja, vrh vsega pa izvajalcem del močno nagaja še vreme. (Foto: Janez Pavlin)

Vreme glavni krivec zamude

25. decembra bi morala biti Cesta herojev v makadamski izvedbi prevozna, vendar ne bo — Cestna zapora bo podaljšana najmanj za mesec dni — O tem tiskovna konferenca

Zgodnji sneg in glede na doseganje vremenske izkušnje predčasen mraz sta gradincem pri rekonstrukciji Ceste herojev v Novem mestu onemogočila delo, zato ni možno čisto prvo dogovorjenega roka 25. decembra cesto vsaj zasilno usposobiti za promet. Razen tega so med izvajanjem del naleteli na nepredvidene težave, tako da je potrebnih za tretjino več del pri gradnji opornega zidu, kar vse podaljšuje čas gradnje, povzroča pa tudi večje stroške.

Doslej so taka nepredvidena dela zahtevala že približno 10 milijonov dinarjev, najbrž pa to še ni končna številka podražitev. To so dejstva, ki jih je 15. decembra predložila izvršnemu svetu občinske skupščine in novinarjem komisije za rekonstrukcijo Ceste herojev, ob tem pa so predlagali podaljšanje cestne zapore do konca marca.

Ko so tehtali upravičenost podaljšanja cestne zapore, ki pomeni za nekaj delovnih

organizacij, predvsem pa za prevoznike veliko dodatnih stroškov in ponekod tudi motnje v proizvodnji, so menili, da se s predlaganim trimesečnim podaljšanjem zapore ni možno strinjati, vendar novi rok še ni bil uradno določen. Izvajalci del so na tiskovni konferenci zagotavljali, da pogodbeni rok za dokončanje vseh del 1. junij 1981 ni vprašljiv, pač pa je dobro premisliti, če je bolje zdaj cestno zaporo malce podaljšati in potem čisto brez nadaljnjih zapiranj za promet predati namenu, ali pa jo na silo in na hitro narediti prevozno, temu pa bodo naknadno sedle še zapore po nekaj dni. Tak način

gradnje s prekinitvami cestne zapore bi bil precej dražji, kar pa ob že zdaj nastalih nepredvidenih stroških celotno investicijo še draži.

Glede na to, da so se krajani zdaj že privadili zapor in novemu prometnemu režimu za čas gradnje, je prevladovalo mnenje, da bi bilo bolje vzdržati ob zapor malo dlje pa potem normalno dovoliti promet. Končno besedo o tem bo v kratkem prineslo zasedanje izvršnega sveta, še prej pa se bodo posvetovali z najboljšimi delovnimi organizacijami.

Dejstvo je, da je bilo doslej kljub vremenskim in drugim oviram opravljenih 65 odstotkov del pri Pionirjevem delu gradnje in 70 odstotkov planiranih del, ki sodijo k Cestnemu podjetju. Dokler je bilo vreme ugodno, so delali tudi ob sobotah in nedeljah pa zvečer, ob nastopu hudega mraza pa so morali za več dni delo prekiniti. V ponedeljek so ob odjugi znova začeli delati pri Ivanetičevi hiši.

ŠKOCJAN: KOMUNALA IN ROMI

Prvič sklicana programska konferenca SZDL v Škocjanu zaradi premajhne udeležbe ni uspela, ob drugem sklicu pa je bilo krajanov precej in tudi živahno so razpravljali. Največ je bilo govora o komunalni in programi krajevne skupnosti, kjer se srečujejo kljub velikemu napreduku še z vrsto nerešenih vprašanj. Vprašanje Romov, težav, ki jih imajo krajanji z njimi, pa je bilo tako kritično postavljeno, da so predlagali, naj se romska problematika enkrat širše obravnava in nakažejo tudi ustrezne rešitve.

Luči zagorijo v ponedeljek

Novoletno praznovanje

Le še slabe štirinajst dni je do konca leta in priprave za novoletno praznovanje in okrasitev naših krajevskih skupnosti — v organizaciji koordinacijskega odbora za novoletno praznovanje pri Občinski zvezi prijateljev mladine Novo mesto — grede h koncu. Ze oktobra je opravila svoje delo komisija za izbor daril, ki so že kupljena in večinoma že po krajevskih skupnostih, kjer bo dedek Mraz začel obiskovati naše najmlajše že ta teden.

Tudi komisija za okrasitev dela s polno paro. Novoletne jelke bodo na vidnih krajih v mestnih krajevskih skupnostih postavili in okrasili delavci Gozdnega gospodarstva, ponekod pa bodo uporabili za okrasitev že obstoječa drevesa. Glavni poudarek bo pri okrasitvi dan prostora pred rotovžem in pred kino Krka, kjer bo osrednja novoletna prireditev. Za okrasitev izločb pa naj bi poskrbeli samo trgovci, za dodatno okrasitev po krajevskih skupnostih pa sami krajanji in delovne organizacije. Za vse pa lahko preskrbijo jelke v GG, prav tako tudi nekaj žarnic. Če bo šlo vse po sreči, računajo, da bodo luči na novoletnih jelkah po vsem mestu zagorele 22. decembra zvečer.

Izredno se je potrdila tudi komisija za kulturni program, ki pripravlja osrednjo kulturno prireditev za vse otroke iz novomeške občine. V Domu kulture in Domu JLA se bo v petek, soboto in nedeljo, od 26. do 28. decembra, izvršilo 10 prireditev, tako da si bodo bogat in dobro pripravljen program lahko ogledali vsi najmlajši iz naše občine. V programu bodo sodelovali člani društva Dušan Jereb, pionirski gledališče Doma kulture, lutkovno gledališče OŠ Katja Rupena, vrtci, skupina mlajših iz plesnega kluba, novomeška glasbena šola in še kdo, predvajali pa bodo tudi risane filme in krajši otroški film, ki so na voljo za predvajanje tudi na lastnih prireditvah po krajevskih skupnostih.

»Dolenjski list« v vsako družino

JUTRI PROSLAVA OB DNEVU JLA

V počastitev 22. decembra, dneva JLA, ki ga bo naša armada letos prvič praznovala brez svojega tvorca in vrhovnega komandanta tovariša Tita, pripravila novomeška garnizija več prireditev. Osrednja kulturno-umetniška prireditev „Titova armija“ bo jutri ob 19.30 v Domu JLA. V programu sodelujejo vojaški zbor novomeške kasarne, otroški in mešani zbor Doma JLA, pionirji in mladinci OŠ Katja Rupena in Vavta vas, Glasbene šole Marjan Kozina, recitatorji, novomeška folklorna skupina „Kres“ in karate sekcija pionirjev Doma JLA. V soboto zvečer bo v Domu JLA tovariški večer, v nedeljo pa tradicionalni turnir ženskih ekip Slovenije v športni dvorani. 22. decembra bo v kasarni „Milan Majcen“ svečani zbor enot.

Čakanje na ceno

V Straži je 55 stanovanj dograjenih, v njih kurijo že skoro dva meseca, tehnični prevzem je bil opravljen: skratka, bloki bi lahko bili naseljeni, vendar niso. Med težko čakajočimi na stanovanja je tudi 25 družin, ki dobijo solidarnostna stanovanja. In ker je bilo zatrdno obljubljeno, da bo septembra vselitev, so nekateri otroke že prijavili v straški vtec in plačujejo mesto, čeprav stanujejo še drugod in plačujejo še staro varstvo. Kup težav je pri bodočih stanovalcih tudi zaradi nabave pohištva. V strahu, da se bo podražilo, so vsi kupovali, nimajo pa kam namestiti pohištvo in v trgovinah so tudi nejevoljni, ker nimajo dovolj skladišč, da bi hranili že prodano blago.

Vzrok za odlašanje z delitvijo ključev stanovanj so cene. Graditelj blokov Pionir je namreč sporočil ceno stanovanj, ta pa je precej višja od prvotno dogovorjene, zato investor — Stanovanjska skupnost — ne more kar tako pristati na podražitev, ker se s tem manjša sklad za gradnjo bodočih stanovanj.

Te dni bo koordinacijski odbor preučeval zahtevane Pionirjeve cene in jih potrdil, verjetno tudi nekolikani okrnil. Dokler pa se to ne uredi, Pionir ne sklepa pogodb o prodaji stanovanj in stanovalci morajo čakati.

Prvič se je zgodilo, da zaradi administrativnih zaдржok stanovanja čakajo prazna. Navadno pride do zavlačevanja pri tehničnem prevzemu, ker so ugotovljene hude napake, v tem primeru pa večjih napak pri gradnji ni, pač pa čakajo na ceno.

Nestrpno pa čakajo ljudje tudi na dograditev bršljinskih blokov, kjer se gradnja odmika iz meseca v mesec in tudi s pismenim zahtevom Pionirja, da bo jeseni dograjeno, ni nič. Pred novim letom vselitev ne bo! In ker novo leto prinaša tudi nove predpise o obveznem pologu vsakega stanovalca od 1 do 20 odstotkov vrednosti stanovanja, odvisno pa od dohodkov družine, so spet v več deset družinah v strahu, kje naenkrat zbrati nekaj mesečnih plač za obvezen polog.

Pogodbe, sklenjene ob prevzemu gradbenih del, so že nekaj let bolj kos papirja, kot obvezujoč dokument. To sicer na raznih forumih ugotavljajo, ampak pri tem se tudi neha. Kritike občanov pa postajajo vse glasnejše, kajti konec koncev — žonglirajo z njihovim denarjem.

R. BACER

Stvarnejši kadrovski načrti?

Se nezadovoljiva struktura potreb — Več pozornosti produktivnemu zaposlovanju

V torek, 9. decembra, so o predlogih planskih dokumentov za prilagoditve srednjeročnega obdobje razpravljali tudi člani izvršilnega odbora skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje Novo mesto.

Pregledali so osnovne značilnosti zaposlovanja v novomeški občini v obdobju 1976–80, predvsem v letošnjem letu. V iztekajočem se srednjeročnem obdobju so bili v glavnem doseženi planski okvirji zaposlovanja. Povprečna stopnja rasti zaposlovanja bo 4,1 odstotka ob načrtovanih 4,3 ods. Manj

zadovoljiva in daleč od temeljne planske usmeritve pa je kvalifikacijska struktura zaposlenih, ki je precej pod republiškim povprečjem. Prevladovalo je ekstenzivno zaposlovanje delavcev ozkih profilov, predvsem iz drugih republik, pri čemer so problemi zagotavljanja osnovnih življenjskih standardov. Za to je kriva nizka struktura dela naših organizacij združenega dela. Omejeno zaposlovanje v letošnjem letu — do konca leta bo število zaposlenih večje največ do 3,3 odstotka — pa je posledica stabilizacijskih ukrepov in omejenih sredstev za osebne dohodke, ne pa prizadevanja organizacij združenega dela za produktivno zaposlovanje. Število brezposelnih je letos sicer nekaj večje. Povečuje se predvsem delež iskalcev prve zaposlitve, kar kaže neskladje med potrebami združenega dela in prilivom strokovnih kadrov iz šolanja. Vendar to še ne predstavlja večjega problema.

Zaradi vsega navedenega osnutek plana zaposlovanja za prihodnje leto in programska usmeritev za leto 1981 ter predlog samoupravnega sporazuma o temeljnih plana zaposlovanja do 1985 predvidevajo za občinsko skupnost za zaposlovanje številne naloge. Predvsem gre za prizadevanje, da bi se ob

načrtovani 2,5-odstotni stopnji zaposlovanja zmanjšala odvisnost od priliva delavcev iz drugih republik, zaposlovanje pa naj bi potekalo bolj organizirano in preko skupnosti za zaposlovanje. Zato je nujno, da organizacije združenega dela izdelajo zares realne planske potrebe po kadrih — kratkoročne in srednjeročne — in to čimprej, da bo možno uskladiti kadrovske potrebe s planom zaposlovanja. Spreminjati bo treba tudi izobrazbeno strukturo, sicer se lahko zgodi, da bodo nekateri kadri ostali brez dela. Več pozornosti in sredstev bodo v prihodnje namenjali usposabljanju in zaposlovanju invalidnih in težje zaposljivih oseb ter vračanju in zaposlovanju delavcev na začasnem delu v tujini. V letu 1981 se bo zaposlilo okrog 1100 oseb, od tega 79 odstotkov tistih, ki bodo k očali šolanje.

Obravnavali so tudi osnutek samoupravnega sporazuma o solidarnostnem in vzajemnem združevanju sredstev v SRS in izhodišča za sistem solidarnosti v naši regiji ter osnutek statuta Medobčinske skupnosti za zaposlovanje za Dolenjsko, ki bo pravzaprav le organizirano nadomestilo za že sedaj medobčinsko delovno povezovanje. Izdelan je bil tudi predlog za imenovanje odbora za varstvo pravic.

Z. LINDIČ — DRAGAS

OBVESTILO!

Skupščina občine Novo mesto obvešča delegate in delegacije ter druge zainteresirane občane, da bodo zbori občinske skupščine zasledali po naslednjem razporedu:

— v ponedeljek, 22. decembra 1980 ob 7. uri v domu JLA — DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

— v sredo, 24. decembra 1980 ob 8. uri v domu JLA — SKUPNA SEJA VSEH ZBOROV,

— v sredo, 24. decembra 1980 po končani skupni seji seja ZBORA ZDRUŽENEGA DELA IN ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI.

O spremembah, ki so posledica objektivnih okoliščin, so bili že obveščeni vodje delegacij oz. konferenc delegacij.

Predsedstvo občinske skupščine Novo mesto

Novomeška kronika

GOSTOV NE MANJKA — V nekaj let praznem lokalu pod Dolenjsko samopostrežno na Drski so nedavno tega odprli bife. Kaže, da so ga krajanji pogrešali, kajti gostov ne manjka. Cela Drska pa bo še bolj vesela, kadar bo v naselju zaživela kakšna uslužnostna dejavnost.

TRI: DVA ZA FANTE — Minuli teden je bilo na področju mesta rojenih pet kričočkov v porodnišnici. Rodile so: Jasmina Babnik z Ragovske 12 — Katarino; Jožica Irt z Drske — Katjo; Marija Antončič iz Lobetove 2 — Franja; Danica Malnarčič iz Kristanove 28 — Damjana in Dragica F. rbezar iz Padersičeve 31 — Tomaza.

LE OBRTNIKI VZTRAJAJO — Trznica je bila v ponedeljek spet zelo slabo založena; saj žetev iz okolice niso imele naprodaj drugega kot sirčke, smetano, jajca, čičol in kisljo repo. Nobene zelenjave in nič

Ena gospa je rekla, da so marsikje na referencah že izgledovali temelje družbenega plana, ob tem pa v kolektivih še veliko ljudi ne ve kaj pomenijo kratice SIS, PIS in BČD, ki so jim v razlagi pojasnjevali gradiv kar naprej uporabljali.

Na papirju je vse urejeno...

Zaprašene sklepe skupščine na plan, za življenja gre za varnost občanov — Po prometnih nesrečah Brežice na vrhu slovenske lestvice

Leto dni je minilo, odkar je občinska skupščina sprejela vrsto stališč in obvezujočih sklepov za večjo prometno varnost. V njih zahteva razen ureditve cest, izboljšanja signalizacije ter nadzora nad prometom tudi večji razmah prometne vzgoje. Pa ne samo na šolah, kjer je ta že bolj ali manj utečena, ampak tudi v delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih.

Tako so bili na primer delavski sveti in krajevne skupnosti dolžni ustanoviti komisije, ki naj bi se poslej stalno ukvarjale s cestnoprometno preventivo in vzgojo.

Kljub lepo napisanim sklepom in dvakratni pismeni urgenci pristojnega sveta občinske skupščine se stvari do danes niso veliko spremenile. V krajevnih skupnostih imajo šele 8 komisij, v delovnih kolektivih pa 17. Marsikje se jim vsaj v

delovni organizaciji zdi smešno razpravljati o takih stvareh, čeprav bi z večjim čutom odgovornosti lahko učinkoviteje ukrepali za večjo varnost svojih delavcev in drugih ljudi na cesti.

Komisije so dolžne najprej oceniti prometno varnost v svoji delovni organizaciji in pripraviti načrt za izboljšave. Zraven sodi nadzor nad spoštovanjem predpisov, skrb za notranjo kontrolo nad vozniki in vozili, vzgojne akcije, opozarjanje delavskega sveta in občinskih organov za varnostne ukrepe ipd.

Komisije v krajevnih skupnostih imajo podobne naloge. Tudi tam je velik poudarek na vzgoji za višjo prometno kulturo krajanov, ki je bila doslej zapostavljena.

Da sklepi skupščine ne bi do kraja zvoneli, se je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu obrnil na občinsko konferenco SZDL in sindikat ter od obeh dobil zagotovilo za pomoč pri širjenju prometne kulture med prebivalstvom in reševanju drugih zagat. Najbrž bi moral tako pot za podružbljanje prometne vzgoje ubrati

že prej, vzporedno z akcijo preko delegatov občinske skupščine.

Za življenja gre, zato se ne moremo mirno sprijazniti z ugotovitvijo, da je brežiška občina po številu smrtnih žrtev in gmotni škodi v prometnih nesrečah prav na vrhu slovenske lestvice. J. TEPPEY

MALENKOSTI PREBARVAJO S ČOPIČEM — Posnetek iz tozda ŽTP za popraviljanje železniških voz v Dobovi. Obnovljeni vagoni so kakor novi. (Foto: J. T.)

Kaj pripravlja otrokom dedek Mraz

Lutkovne igrice, darila

— Približujejo se dnevi otroškega rajanja, dnevi veselja pričakovanja. Kakšne radosti in presenečenja pripravljate tokrat najmlajšemu rodu prijatelji mladine, tov. Metelko?

— Lutkovne igrice, obhode dedka Mrza, obdaritev. Novo je to, da bo vsak otrok dobil pismo povabilo na novoletno prireditev. Doslej smo jih vabili le s plakati in obvestili po radiu.

— Kakšna darila pripravljate?

— Simbolična. Vrednosti paketa danes še ne morem napovedati. Denar se steka in delovne organizacije se postopoma odzivajo s svojim prispevkom. Ta je ostal enak lansnemu, 80 dinarjev na zaposlenega. Večjo pozornost posvečamo tokrat kulturnim prireditvam. Pripravljajo jih vsa društva, ki jim pri tem pomagajo učenci osnovnih šol.

V Brežicah bomo imeli za predšolske otroke tri lutkovne predstave. Dedek Mraz se bo vozil po mestu na saneh, če bo sneg, sicer pa v kočiji. Spremljali ga bodo medvedki in veverice. Obdaril bo predšolske otroke ter učence prvega in drugega razreda, osnovne šole v drugih krajevnih skupnostih pa so namenili novoletne zavitke tudi vsem šolarjem na nižji stopnji. Sicer pa darila niso edini izvor veselja, pomembno je vzdušje, ki ga odrasli pričaramo malčkom.

— S tem imate najbrž bogate izkušnje, saj že dolgo let nastopate v vlogi dedka Mrza.

— Da, srečen sem, če lahko razveseljujem otroke. Tako iskreni so. Letos bom dvajsetič z njimi. Za prvega dedka Mrza me je naredila tovarnica Savica Zorko. Oblekla me je in mi napisala besedilo za nagovor. Vloga mi je bila všeč in sem se hitro zvil vanjo. Zdaj me že vsi poznajo po njej, in celo pismo noša me je našel, čeprav je bilo na ovitku napisano samo „Dedek Mraz“.

J. TEPPEY

KRŠKO — Pogled z obvoznice na levi breg Save. Ta cesta je spodbudila hišne lastnike, da so začeli urejati prej skrito stran mesta. Meščani starega dela Krškega želijo, da bi bilo ob obvoznici čim manj parkirišč in čim več prostora za park in zelenice. Upajo, da bodo pri prenovi mestnega jedra upoštevali te njihove želje. (Foto: Jožica Teppey)

Iz pozabe obujajo kraje, dogodke in bolnišnice

Do leta 1985 trinajst obeležij in štiri poimenovanja

Borčevska organizacija v krški občini si veliko prizadeva, da revolucionarna preteklost ne bo pozabljena, da bodo še živeči borci opisali boje in druge pomembne dogodke v Gorjancih in na Kozjanskem. O njih že pričajo nekatera spominska obeležja in poimenovanja.

Tako nosi na primer odsek ceste od Senogave do Podsrede ime po Kozjanskem odredu. Ta cesta se povezuje s Cesto Maršala Tita in po njej s spominskim parkom Kumrovec — Trebče.

V novem srednjeročnem obdobju predlaga občinska organizacija ZZB NOV obeležje nekaterih pomembnih dogodkov na gorjanskem območju, ki sodi v enotno spominsko območje skupaj z Žumberkom. Skupnost tega območja združuje pet slovenskih in tri hrvaške občine. Tako se v narodnoosvobodilnem boju izpričano bratsko sodelovanje nadaljuje tudi v miru in spodbuja k načrtnemu razvoju obeh strani Gorjancev. Spominska obeležja bodo oživila nekdanje partizanske poti in borci in mladina se bodo vsako leto srečevali na njih.

Iz krške občine predlagajo, da bi z obeležji oteli pozabi tri

NOVOST, ODDELEK ZA DELOVNO USPOSABLJANJE

Za duševno prizadete otroke v krški občini lepo skrbijo. V Leskovcu imajo delavnico s posebnim programom, pred kratkim pa so pri osnovni šoli dr. Mihajla Rostoharja odprli še oddelek za delovno usposabljanje srednje duševno prizadetih otrok. Vanjo sprejemajo otroke s sedmim letom starosti. V oddelku jih pripravljajo na delo v delavnici pod posebnimi pogoji, kar seveda traja več let. Medtem skrbijo za njihovo zdravstveno stanje, in telesni razvoj, prizadevajo pa si tudi za zmanjšanje govornih in drugih motenj.

KJE JE OKVARA? — Kadar odpove vodovod, morajo delavci komunalne službe takoj na tere. Posnetek je izpred samopostrežnice na Viamu, kjer delavca preverjata, kaj je narobe. (Foto: J. Teppey)

V SZDL KRITIČNO O PROBLEMIH KS

Programske konference krajevnih organizacij SZDL v krški občini zelo na široko razgrinjajo naloge, ki so jih opravili in ki jih čakajo v novem obdobju. Stabilizacijska prizadevanja so v središču pozornosti in z njihovega zornega kota kritično ocenjujejo dogajanja v krajevnih skupnostih in občini. Pri tem se ne izogibajo problemom materialne narave, dosežkom in neuresničeni ciljem iztekajoče se petletke, za katero je značilen izredno velik razvojni skok na vseh področjih od gospodarstva do otroškega varstva, šolstva, kulture, prometnih povezav in drugih pridobitev, v katere so vložili veliko lastnega denarja. Le malo stvari je ostalo neuresničeni, zato bodo imele prednost v novi petletki.

IZNAJDLJIVI SMUČARJI

Izvedli smo, da nekaj prizadevnih članov krškega smučarskega kluba pripravlja zanimivo novost. S prostovoljnimi delom izdelujejo teptalni stroj, s katerim nameravajo urejati smučišča na Gorjancih, po potrebi pa ga bodo lahko uporabili tudi na drugih terenih.

J. T.

POSLEJ TUDI ZA IZVOZ — Tozd Ikon Specializiranega podjetja za industrijsko opremo se vključuje v stabilizacijo in izvozni program SOP. Na tuje bo izvažal mokre filtre za livarsko industrijo. SOP se usmerja na vzhodna tržišča. Za Českoslovaško pripravljajo program lakirnic za traktorje ter odpraševalnih naprav za lesno in tobačno industrijo. Dogovarja se tudi s Sovjetsko zvezo, ki je zainteresirana za lakirnice in opremo za površinsko zaščito lesa. V Jugoslaviji se je SOP uveljavil z lakirnicami in z opremo za notranji transport, najbolj znan pa je po odpraševalnih napravah. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

DARILO VSAKEMU — To je izhodišče, ki je služilo v pripravah na letošnji sprejem dedka Mrza v krški občini. Samoupravni sporazum, ki so ga na pobudo občinske Zveze prijateljev mladine sklenili z delovnimi kolektivni in ustanovami, bo tudi tokrat zagotovil po 80 dinarjev od slehernega zaposlenega. Predšolski otroci in šolarji do 4. razreda bodo dobili posamična darila, starejši kolektivna.

NOVO VODSTVO IN PROGRAMI — Letna skupščina društva za športno rekreacijo Partizan — Krško obeta obuditi nekajletno spanje. Novo vodstvo — predseduje mu Stane Iskra — načrtuje dejavnost v nekaj panogah, prizadevalo pa si bo tudi za ureditev trim-kabineta v novem stanovanjskem naselju Spodnji grič.

NAPOTKE OB NAKUPU — Tudi tale predlog smo slišali na nedavni seji članov sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri krški občinski skupščini; ob vse večjem nakupu koles naj bi prodajalci vsakemu kupcu dali tudi pismena navodila, kako naj se obnaša v prometu. To bi prispevalo k boljši prometni varnosti. Tudi poceni bi bila ta preventivna akcija in bi jo zato vsekakor veljalo izpeljati.

KOLIKO POSLEJ? — Srednjeročno obdobje, ki se te dni izteka je bilo za stanovanjsko gospodarstvo res ugodno, saj so v družbeni gradnji načrt v celoti izpopolnili. V naslednjih petih letih načrtujejo v občini vsega skupaj okoli 730 stanovanj od tega nekaj več kot polovico družbenih. Za vse to bodo rabili okoli 70 hektarjev površin.

VSAK PRED SVOJIM PRAGOM — To zimo nas pogosto preseneča sneg, ki je za pešce po mestu huda nadloga. Pločniki so marsikje slabo očisti, vendar v tem primeru očitki po krivici zadevajo komunalce. Pred hišami so dolžni počistiti sneg lastniki oziroma upravljalci. Žal so med njimi tudi taki, ki se ob sneženju zanašajo na izrek: nebo ga je dalo, nebo ga bo vzelo, in pri tem držijo roke navzkriš. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

OGROMNO TRUDA ZA SLABO PLAČILO — Odpadnih surovin pri nas še ne znamo ceniti. Le kadar se industrija znajde v stiski, zaženemo vik in krik, da spodbudimo zbiralce za hitre akcije. Šolarji se vselej prvi odzovejo. Učenci brežiške osnovne šole so tri tedne vneto zbirali steklenice. Za tiste, ki so jih oddali proizvajalcem pijač in trgovini, so dobili sodilno plačilo, razočarani pa so bili nad tarifo Dinosa. Ta jim je za 1200 kilogramov steklenic obljubil komaj 300 dinarjev takšna je pač cena za odpadno steklo. Pa vendar se čudno sliši, da steklenice, ki se zapirajo s prvitim zamaškom, ni mogoče oddati drugam kot na odpad. Ali to pomeni, da gre nekaterim proizvajalcem pijač še predobro?

NESREČE SE SELIJO V NASELJA — Zadnje čase se pripeti dobra tretjina prometnih nesreč v naseljenih krajih. V brežiški občini so ceste v prvem polletju letos terjale 10 življenj. Umrlo je 6 voznikov osebnih avtomobilov, 3 sopotniki in 1 traktorist. Poškodovanih je bilo 20 voznikov, 17 sopotnikov, 5 pešcev in 2

kolesarja. Med vzroki za nesreče je vpliv alkohola, žal, še vedno na drugem mestu.

NA PRIZNANJA POZABLJAJO — V brežiški občini je še vedno enajst krajevnih skupnosti, ki še ne podeljujejo priznanj OF. Če se že do sedaj niso zmenile za opozorila žirije, bi se morale spomniti na to vsaj v 1981. letu, ko bomo praznovali 40. obletnico ustanovitve OF. Občinskih priznanj bo tedaj izjemoma 15 in tudi krajevne organizacije imajo možnost, da predlagajo več kandidatov za krajevna priznanja kot doslej.

KOMU IZPRAZNJENE PROSTORE? — Odkar se je občinska matična knjižnica preselila v novo stavbo, so njeni nekdanji prostori v prosvetnem domu prazni. Nanje računajo lokalna radijska postaja in amaterske kulturne skupine. Z interesi se bo dogovarjal izvršni svet, ker je stavba še vedno last občinske skupščine. Radio računa na družbeno podporo, ker utesnjenost močno ovira delo tega kolektiva.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Prihodnost, ne pa preteklost

Občinska konferenca ZK Sevnica obravnavala družbenoekonomski razvoj občine

Značilnost prve seje OK ZKS po junijski programsko-volilni konferenci so bile razpravljanje sevnških komunistov o doseženih „v bistvu ne slabih rezultatih“ gospodarjenja v prvih devetih mesecih letos in dokaj subjektivne ocene, ki so, kot kaže, bolj malo oprte na stališča osnovnih organizacij, še manj pa na planske dokumente za naslednje srednjeročno obdobje.

Nič ne bo pomagalo jadikovanje o „dediščini preteklosti“, ko so druge občine razvijale kapitalno intenzivne panoge, sevnška pa delovno intenzivne.

„Zaskrbljeni moramo biti, ker smo nerazviti in drsimo“, še bolj pa je pomembno, da smo pripravljene še več storiti sami, „čeprav se moramo strinjati z usihanjem republiške solidarnosti.“ V zaostrenih pogojih gospodarjenja so sicer povsod izdelali stabilizacijske progra-

me, toda v večini so preveč splošni. Vse je usmerjeno v izboljšanje obstoječega, kar dolgoročno ne pomeni spremembe strukture gospodarstva.

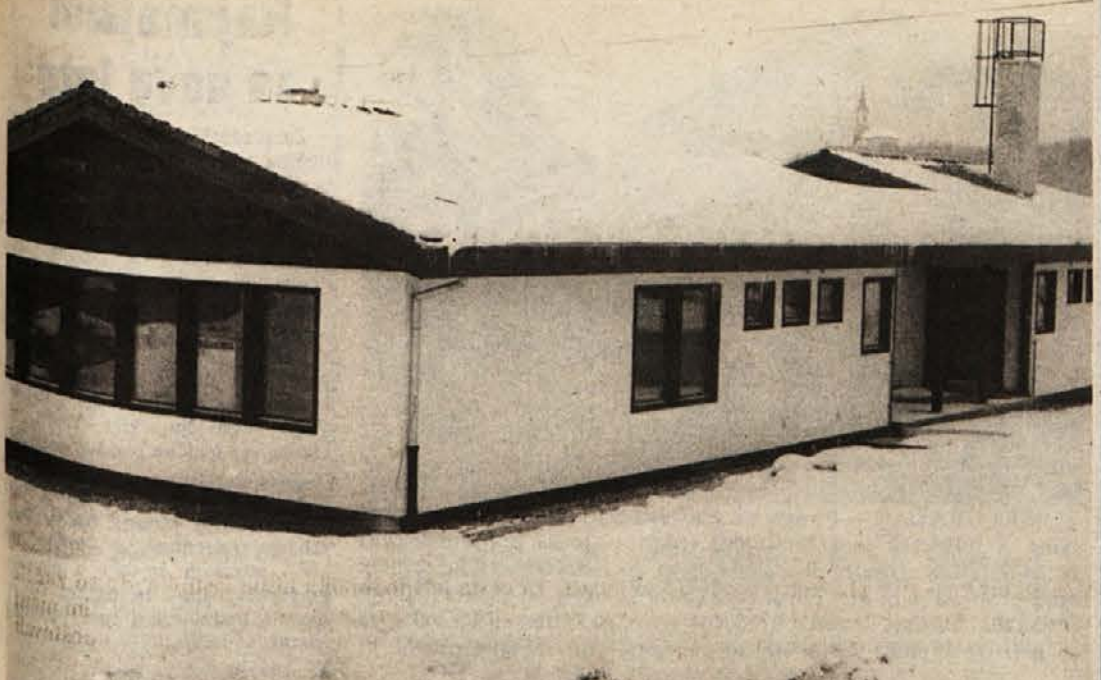
To govore načrti. V obdobju 1981-1985 računajo sevnške organizacije združenega dela na okoli 2,2 milijarde dinarjev (novih!) bančnih sredstev za naložbe, po približni oceni lahko računajo le na okoli 500 milijonov. Zato je ugodno odmevala razprava Ignaca Vintarja, češ, „da vsak zase, razdrobljeno, ne bomo mogli razviti občine. Neprijetno se je vedno zagovarjati na sistem.

Znotraj bi se morali dogovoriti, v kaj investirati.“ Janko Rebernik je menil, da „združevanja sredstev glede na slabo izkušnjo

z Jugotanimom ni pričakovati v večji meri. Stiles in Lisca bosta pravzaprav edini naložbi, ki se bosta pričeli uresničevati prihodnje leto.“ Razveseljivo je, da je za tovarno elastičnih pletenin na Brezovem pokazala precej zanimanja tudi Jutranjka.

Po obisku delovne skupine CK ZKS v številnih osnovnih organizacijah ZK so ugotovili, da se je marsikaj obrnilo na boljše. Komite bo pripravil poročilo o tem, kako se uresničujejo dogovori z obiskov. Glede na dobre izkušnje bodo pri komiteju oblikovali podobno telo; delovna skupina bo skušala še pred zaključnim računom ugotoviti motnje v gospodarjenju, zlasti tam, kjer ni bilo skupine CK ZKS. Sklenili so, da bodo v kratkem sklicali posebno konferenco o načrtovanju v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

PAVEL PERC

POSTAJA STOJI, KDAJ JO BODO POSELILI ZDRAVNIKI? — Mariborski Marles, ki je že „slaven“ po svojih kasnitvah pri gradnjah, se je v tej smeri potrudil tudi pri gradnji mokronoške zdravstvene postaje. Že tako zakasnela graditev se bo zdaj zaradi odložitve tehničnega prevzema še zavlekla; zato na vprašanje, kdaj se bodo lahko v njej naselili zdravniki, zdaj ni mogoče zadržno odgovoriti.

Obilica nalog, malo rešitev

V Trebnjem menijo, da gradivo za II. konferenco sindikatov premalo nakazuje temelje za oblikovanje in delitev sredstev — Kmetijstvo spet zastopljeno

Na seji trebanjskega občinskega sveta Zveze sindikatov, ki je bila preteklo sredo v Trebnjem in se je udeležil tudi predstavnik medobčinskega sveta sindikatov za Dolenjsko, so obravnavali priprave na II. konferenco sindikatov ter uveljavljanje kluba samoupraviteljev.

Med drugim je bilo na seji s precejšnjo resnostjo rečeno, da je v gradivih vse preveč govora o tem, kaj vse bi morali narediti, premalo pa o tem, kako bomo to izpeljali. To se nanaša posebej na družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Še posebej pa so razpravljali o porazdelitvi, da ta delitev ni pravično porazdeljena med panogami, kjer je še zmeraj čutiti, da

kmetijstvo ni deležno take delitve, ali da njegovi pridelki niso enaki po ceni z industrijskimi izdelki. Vprašanje delitve je treba proučiti tudi v razmerju med združenim delom in potrošniški sredstev, ki jih združeno delo ustvarja. Medtem ko po tozdi vsak dinar trikrat obrnejo in se navzaj v skladu z dogovori o porabi, pa je na drugih področjih opaziti, da porabijo več denarja, kot bi ga glede na sedanjo ekonomsko situacijo smeli. Vse te pripombe bodo posredovali tudi naprej.

Na seji so obravnavali dosedanja prizadevanja sindikatov na področju izobraževanja ter dejavnost kluba samoupraviteljev. Dosedanje delo je bilo pohvaljeno, še posebej pa je bil deležen pozitivnih ocen klub. Prav v okviru kluba se da namreč gojiti neposreden stik delavca z dogajanjem na gospodarskem in političnem področju, kar je bilo doslej večkrat prepuščeno le naključjem.

Na seji so obravnavali tudi predlog dogovora o temeljnih družbenega plana trebanjske občine za naslednje srednje-

ročno obdobje in imenovali so odbor za pripravo tretjega kongresa samoupraviteljev Jugoslavije.

J. S.

POMAGALI SMO KMETOM

Letos je zgodaj zapadli sneg ponagajal kmetom pri spravilu pridelkov, zato je OS Jurij Dalmatin iz Krškega v sredo organiziral delovno akcijo. Učenci nižjih razredov so čistili samo mesto, drugi pa so v krajevnih skupnostih pomagali kmetovalcem pri obiranju grozdja, pobiranju jabolk in spravilu koruze. Tako smo tudi pionirji naše šole opravili koristno delo, ki so ga bili kmetje zelo veseli.

EDI KRIEGER, 7.c OS Jurij Dalmatin Krško

LETOS DEVET RAZSTAV

Posavski muzej se ob izteku leta lahko pohvali z bogato galerijsko sezono. Razstava Didkove slikarske ustvarjalnosti je deveta po vrsti. Občinstvo je imelo razen njega priložnost spoznati dela Franca Klemenčiča in Franca Zupanca, Alenke Gerlovičeve, družine Zelenko, novosadskih slikarjev in likovnikov iz Maribora. Muzej je v galeriji predstavil tudi druga področja: rešeno arheloško dediščino, parti-zanske delavnice na Slovenskem ter makedonsko narodno vezenje. Vse otvoritve so bile združene s kvalitetnim glasbenim programom.

MALO JIH JE BREZ POKLICA

V Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem je zaposlenih 1965 delavcev, od tega 321 žensk. To je moški kolektiv, za katerega je značilno, da prevladujejo kvalificirani delavci. Brez poklica je le 261 delavcev (13,3 odst.), s poklicno šolo jih je 752 (38,3 odst.), prav toliko je delavcev ozkega poklicnega profila, s štiriletno srednjo šolo jih je 158 in 44 z visoko ter višjo šolo. Delovna organizacija ima vsako leto 100 dijakov in študentov na poklicnih, tehniških srednjih, višjih in visokih šolah.

ZAČASNI UKREP DRUŽBENE VARSTVA V „POŠ“?

Delegati vseh treh zborov sevnške občinske skupščine bodo v petek, 26. decembra, na letošnjem zadnjem skupnem zasedanju razpravljali o analizi gospodarjenja v devetih mesecih, nadalje o predlogu dogovora o temeljnih družbenega plana občine Sevnica za obdobje 1981-1985, obravnavali in verjetno sprejeli bodo resolucijo o družbeno-ekonomski politiki in razvoju občine v prihodnjem letu in med drugim tudi sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva v sevnški Poklicni oblačilni šoli, tozdu Solskega centra.

LETOS NAD 87 TISOČ NOČITEV

Počitniško naselje Nerezine je imelo v tej sezoni 10.406 gostov. To je za Krško počitniško skupnost lep uspeh. Spomladaj so poskrbeli za številne izboljšave, ki so vplivale na prijetnejše počutje dopustnikov. Uredili so del obale, takovalji sprehajalne poti, izboljšali preskrbo z mlekom in kruhom in organizirali nekaj prireditve za popestritev družabnega življenja. Letos so začeli graditi v naselju 40 novih garsonjer, ki bodo prihodnjo pomlad še sprejele prve goste. V Krškem razmišljajo tudi o uvedbi avtobusne proge, če se bo pokazalo dovolj zanimanja za stalnejšo povezavo s počitniškim naseljem.

Mladi ostajajo

Ce bi imeli delo v domačem obratu...

Pozimi se zdi, kot da se vasi skrijejo same vase, prav tako pa ravnavo tudi ljudje, ki žive po podeželju. Pozimi namreč ni dosti dela zunaj, še največ ga je v gozdu. Zaradi tega se ljudje pozimi drže svojih domov in gredo ven le, če je res nujno potrebno. Tako tudi Pavla Hočevar, doma iz Vrtače pri Selih-Sumberku. To pa je le, kadar je treba nahraniti kokoši in ostalo živad pri hiši ali pa je treba na dvorišču nabrati drv. In tako teče življenje iz dneva v dan, iz meseca v mesec.

Pavla Hočevar, ki jih šteje že preko sedemdeset, pravi, da je bilo po teh vash nekoč bolj živahno. Tega ne pravi samo zato, ker je bila tedaj mlada, marveč tudi zato, ker so ti kraji tedaj živeli nekoliko bolj živahno življenje. Tudi njej je bilo žal, ko se je s tedaj turistično zanimivega Sela selila v zakonito Vrtačo. Pa vendar je bilo tudi tedaj življenje nekako povsod enako enolično. Boj za kruh je bil težak in mnogi so morali po svetu s trebuhom za kruhom. In tedaj je bilo treba za kruhom daleč; če ne kam v domače rudnike, od koder so se mnogi vrnili tako ali drugače poškodovani ali bolni, pa kam v tujino. Tudi Pavla Hočevarjeva je enega takega negovala iz usmiljenja in potrebe, ker je pač potreboval pomoč.

Tudi v te vasi prihaja napredek. Čeprav počasi in se kaže le v asfaltu in na novo zgrajenih hišah, so ga krajinai tet vasi veseli. Samo to jih skrbi, kaj bo, ko njih ne bo več. Zaradi težav, ki jih imajo, če hočejo priti do službe — pogosto jih čaka dolga in utrujajoča vožnja z dela ali na delo — vse pogosteje zapuščajo domače kraje. Toda Pavla Hočevar vseeno verjame, da vsi le ne bodo šli. Tako, kot so se vračali prej, se tudi zdaj odločajo, da bodo ostali doma. Še več pa bi jih ostalo, če bi imeli delo, če bi imeli za kmetovanje boljše pogoje.

USPELA PREDAVANJA

Tudi kmečke žene iz Šentruperta so zadovoljne z izobraževalnim programom, ki ga vsako leto pripravlja Kmetijska za država Trebnje. Predavanja, ki so bila letos v začetku decembra, so bila namreč dobro obiskana, saj se jih je udeležilo vsakič petdeset žena. V februarju bodo imele ženske še predavanje o molznih strojih.

OSTANE JI LE UPANJE

Po trebanjski občini te dni kroži nadvse otožna zgodba. Lepi gospe Družbi se je namreč rodil otroček, ki pa svoje mamice ni preveč vzradostil. Otroka je treba hraniti, oblačiti, skrbeti za njegovo vzgojo, solanje itn. In ko je tako sama pri sebi mislila na težave, ki jih je prineslo rojstvo, se je nekje v hribih zganilo srce dedku Gospodarstvu. K ubogemu dojenčku in njegovi mamici je poslal rojenice SIS-ice. In vsaka izmed njih je položila k zibki novorojenca svoje darove. Ena je položila darove, ki mu zagotavljajo zdravje, druga otroško varstvo, tretja izobraženost, le tisti dve, ki naj bi prinesli kulturo in telesno kulturo, sta pokazali prazne roke. Rekli sta: „Ker nam dedek Gospodarstvo ni dal nič za tebe, lahko samo upava, da se boš razvil v krepkega in kulturnega državljana.“

IZ KRAJA V KRAJ

SOLA RASTE — Kljub slabim stabilizacijskim časom, ki so bistveno okrnili rast investicijskih objektov, trebanjska šola raste iz tal kot gobe po dežju. Nekaj seveda prispeva k temu dober izvajalec, nekaj pa tudi to, da zdaj še ne manjka denarja. Vsi Trebanjci se namreč zavedajo, da je prav od pravočasne izgradnje šole odvisno hitro reševanje otroškega varstva, pa tudi ostalih oblik izobraževanja.

ker je edino na Dolenjskem, ne zmeni dosti za take pritožbe. Potniki so se namreč prisiljeni voziti z njimi, če jim je to ljubo ali ne.

SONCE POMAGA KOMUNALCEM — Čeprav so, vsaj tako kaže, komunalci letos bolje opravili svoje delo pri čiščenju snega, jim je zadnja otoplitev prišla kar prav. Že po tradiciji je namreč najboljše sredstvo za čiščenje pločnikov in cest stara dobna sončna toplota, pa še najbolj poceni je. Vendar to zadovoljstvo občanov s komunalci ne sega na vse njihove dejavnosti. Mnogi menijo, da bi se morala komunalna služba okrepiti in pokazati še več delovnosti.

„GORJANCI“ SE NAPREJ MOLCE — Pritožbe nad slabimi uslugami „Gorjancev“, ki po večini skrbijo za avtobusne prevoze v trebanjski občini, kar dežujejo. Vendar se to avtobusno podjetje, brzkone

FOLKLORA SI UTIRA POTA — Folklorna skupina Prosvetnega društva Anton Umek—Okiški iz Boštanja je vse bolj zaželen gost na raznih prireditvah. Zadnjič je nastopila celo v Lutrovi kapeli, ki je sicer namenjena komornim skupinam in solistom. (Foto: Pavel Perc)

SEVNIŠKI PABERKI

OB PRAZNOVANJU OBORO-ZENIH SIL — Na jutrišnji proslavi dneva oboroženih sil bodo v kulturni dvorani sevnškega društva podelili priznanja in pohvale rezervnim vojaškim starešinam in pripadnikom teritorialne obrambe, številni pa bodo napredovali v višje čine. V kulturnem programu slovesnosti bodo sodelovali: pripadnika letališča Cerklje, učenci OS „Savo Kladnik“ ter člani folklorne skupine PD Anton Umek—Okiški iz Boštanja in Odra mladih GD Sevnica.

novega leta kot pred leti, ko se nista bili preurejeni dvorani Partizana in gasilskega društva. Zato so pogosti gostje v bližnjih krajih in tudi edinega domačega hotela Ajdovec. Ta je pripravil prijetno presenečenje: gostje bodo namreč lahko izbirali med tremi meniji, kadarkoli bodo to želeli. Morda je prav zavoljo tega kupljenih že nad polovico rezervacij (na osebo velja 250 dinarjev, vstet pa je tudi stotak za konzumacijo), ali pa gre za goste, ki jim je krški ansambel Kukmak razvedril že ob sobotnih večerih. Delavci Ajdovca objublajo, da bo veselo tudi na „potjenki“ 1. januarja 1981, za katero veljajo enaka „pravila“ kot za silvestrovanje. Upajmo, da bodo gostje zadovoljni z jedačo in pijačo, pa tudi s postrežbo, saj je ponudba privlačna.

Od petka do 23. t. m. bo v sevnški šoli na ogled razstava o nastanku in razvoju oboroženih sil SFRJ, ki bo podaljšala gostovanje do 26. decembra v „Lisci.“

POCENI SILVESTROVANJE — Sevnščani nimajo več tako raznovrstnih možnosti za praznovanje

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Umirjenejša rast gospodarstva

Razveseljivo je, da se je v primerjavi z lanskimi devetimi meseci močno povečala akumulativnost gospodarstva, kar za 118 odstotkov – Zaposlenih 6.200 ljudi

Podatki gospodarjenja v črnomaljski občini v letošnjih devetih mesecih kažejo, da se hitra rast v zadnjih letih umirja, kar je v prvi vrsti posledica zaostrenih pogojev za investiranje. Pa tudi zaposlenost je že skoraj dosegla zgornjo mejo pri sedanjih strukturi gospodarstva: v občini je zaposlenih 6.200 delavcev, kar je več kot 35 odstotkov vsega prebivalstva občine.

Gotovo je najbolj razveseljivo, da se je v letošnjem letu precej izboljšala akumulativnost gospodarstva, močno se je povečal izvoz, medtem ko je uvoz manjši. Seveda pa se v črnomaljski občini niso mogli izogniti rasti življenjskih stroškov, cen na drobno, znižanju družbenega standarda in padcu realnih osebnih dohodkov, kar velja za vso republiko in celotno državo.

Celotni prihodek je bil v letošnjih devetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večji za 34 odstotkov, dohodek se je povečal za 32 odst. prav toliko tudi čisti dohodek. Kljub temu da je rast precejšnja, je manjša kot primerjalna za prvo polletje, ko je bil dohodek večji za 34, čisti dohodek pa za 35 odstotkov v

primerjavi z lanskim polletjem. Z izgubo je posloval le kanjiški rudnik, vendar tam zagotavljajo, da bodo letošnjo izgubo pokrili do konca leta. V polletju je izguba v rudniku znašala dobrih 7,1 milijona dinarjev, po devetih mesecih pa so jo zmanjšali na 6,9 milijona dinarjev.

Tudi delitev čistega dohodka v tem obdobju kaže, da so se zadeve v primerjavi z enakim lanskim obdobjem spremenile na bolje: poslovni skladi so se povečali za 115 odstotkov, rezervni za 57, sredstev za skupno porabo je več za 6, za osebne dohodke pa za 24 odstotkov. Akumulacija se je povečala za 118 odst., v polletju pa celo za 137 odstotkov.

Sirota kultura

KUD Miran Jarc iz Črnomlja brez svojih prostorov

Na občnem zboru kulturno-umetniškega društva Miran Jarc iz Črnomlja zadnje sobote so pregledali in ocenili bogato delo društva v zadnjih dveh letih. Društvo, v okviru katerega delujejo ženski pevski zbor, folklorna skupina in dramska skupina, šteje okoli 60 članov in je v zadnjem obdobju naredilo precejšen korak naprej, še posebej to velja za folklorno skupino.

Vendar se delavno društvo srečuje tudi s težavami, med katerimi je največja ta, da nimajo svojega prostora, kjer bi lahko vadili. Zato so se na občnem zboru med drugim zavzeli, da je to treba čim prej urediti in se potožili, da jih tisti, ki bi jim lahko in bi jim morali pomagati, vidijo samo takrat, kadar se bliža kakšna prireditve, v kateri naj bi sodelovali člani društva. Na zboru so izvolili tudi novo vodstvo; sedaj je predsednik izvršnega odbora Jože Jerman, sicer zaposlen v Beltu.

Družbeni proizvod bo v letošnjem letu dosegel vrednost 1,48 milijarde dinarjev, kar bo za dobro četrtino več kot v lanskem letu, medtem ko bodo cene industrijskih proizvodov večje za dobro petino v primerjavi z lanskim letom. Delež industrijske proizvodnje v družbenem proizvodu pa znaša okoli 70 odstotkov. A. B.

Prireditve za dan JLA

Slavnostna akademija v počastitev dneva JLA bo v petek, 19. decembra, v črnomaljskem kulturnem domu, po akademiji pa bo tovariško srečanje in pogovor med predsednikoma belokranjskih občinskih skupščin in komandantom črnomaljskega garnizona. Na dan praznika, 22. decembra, bo v občinski sejni sobi zjutraj zbor pripadnikov teritorialne obrambe in rezervnih starešin, na katerem bodo pionirje in mladince sprejeli v enote teritorialne obrambe ter razglasili rezultate občinskega tekmovanja in natečaja za najboljši spis s tega področja. Nato bo v vojašnici zbor vseh enot črnomaljskega garnizona, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki družbenega in političnega življenja občine, pionirji in mladinci.

V okviru praznovanj dneva JLA bodo po šolah pripravili predavanja in ogled filmov, organizirali pa bodo tudi športna tekmovanja.

V NAČRTU 227 NOVIH DRUŽBENIH STANOVANJ

V naslednjem srednjeročnem obdobju naj bi v črnomaljski občini zgradili 317 novih družbenih stanovanj, od tega 130 solidarnostnih. V občinskem središču naj bi bilo zgrajenih 227 novih stanovanj, v Semiču 66, po 12 pa v Starem trgu in Vinici. V istem obdobju pa računajo, da bo zraslo tudi 300 novih zasebnih hiš, se pravi po 60 na leto. V Črnomlju naj bi zgradili 160 hiš, v Semiču 60, v Vinici 15, v Starem trgu 5 in v ostalih krajih v občini 60.

Zagatni koks

Zaradi hudih težav pri uvozu premoga za koksiranje je koksarna iz Lukovca novembra svojim odjemalcem, se pravi vsem jugoslovanskim livarnam, pošljala le polovico potrebnega koksarja. Zaradi tega je Beltova temeljna organizacija Livarna novembra dosegla le polovično realizacijo proizvodnje.

Tako krizno stanje pa razkrije, da tako pomanjkanje osnovne surovine ne prizadene samo tistih, ki so neposredno odvisni od nje. Medtem ko je bil, kot rečeno, obseg proizvodnje v novembru le polovičen, pa to nikakor ne velja za finančno realizacijo, s katero so, seveda v takih pogojih, lahko zadovoljni. To so v Beltu dosegli z dvigom cen livarskim izdelkom, poleg tega pa izdelujejo v glavnem tiste izdelke, ki gredo najbolj v denar, ostale pa odvijajo. Jasno, v Beltu najprej rešujejo svojo glavo in so večjo pozornost posvetili izdelavi konjunkturnih proizvodov, pri tem pa se zavedajo, da bo zaradi tega prišel v težave kdo, ki je spet odvisen od njihovih izdelkov.

Tako tudi za Tam sedaj delajo le bloke motorja, slabo akumulativnih zavornih valjev pa ne. Ker Belt rešuje svojo proizvodnjo, trpi Tamova. In če to razširimo, je na izgubi celotno naše gospodarstvo. To pa je gotovo najmočnejši in tako rekoč obvezujoči razlog, da vprašanje redne oskrbe s koksom čimprej zadovoljivo uredijo. A. B.

ZIMSKI GRADAC – Pogled na gradski grad in Lahinjo sredi trde zime – posnetek je s prejšnjega tedna – je za popotnika prav romantičen. Prebivalci tega kraja pa na to zavedo gledajo drugače: grad propada in ni ga, ki bi se lotil (imel dovolj denarja) temeljitega popravila. Lahinjo, nekdanje kristalno reko, pa črnomaljska industrija in druge odplake vedno bolj spreminjajo v zaudarjajoč kanal.

Najmlajšim za novo leto

Za predšolske otroke iz metliške občine bodo za letošnje novoletno praznovanje pripravili lutkovno predstavo. V soboto, 27. decembra, bo lutkovna skupina iz Horjula gostovala najprej v osnovni šoli Podzemelj za tamkajšnje malčke, nato pa bosta dve predstavi v Kulturnem domu Edvarda Kardeja v Metliki, kamor bodo pripeljali predšolske otroke iz vseh ostalih krajevnih skupnosti, razen s suhorskega območja, kjer bodo za tamkajšnje malčke posebej poskrbeli.

Solarji se bodo povesečili v šoli: učenci do 4. razreda bodo imeli zabavno prireditev, za starejše pa bodo pripravili čajanko s plesom. Predšolski otroci in učenci do 4. razreda bodo dobili tudi skromna novoletna darila.

Za enako delo enako plačilo!

Sedaj so delavci v družbenih dejavnostih v primerjavi s tistimi, ki delajo v materialni proizvodnji, na boljšem, menijo na sindikatih

Na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov v Metliki prejšnjo sredo so med drugim ocenili aktivnosti sindikata v občini v pripravah na drugo konferenco slovenskih sindikatov.

Ena od ugotovitev sveta za vprašanje delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke pri občinskem sindikatu je, da je kljub samoupravnim aktom, ki določajo oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v skupnih službah, sistem svobodne menjave med delavci skupnih služb in delavci temeljne organizacije nedodelan in so na tem področju še precejšnje pomanjkljivosti. Obseg sredstev za osebne dohodke in skupno porabo je še premalo

AKADEMIJA ZA DAN JLA

Dan JLA bodo v Metliki počastili z akademijo v ponedeljek ob 18. uri v kulturnem domu Edvarda Kardeja. V kulturnem programu bodo sodelovali recitatorji metliškega mladinskega kluba, pevski zbor Beti, sekstet Vitis in vojaki iz črnomaljskega garnizona.

O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Na današnji seji občinske konference Zveze komunistov v Metliki bo tekla beseda o nalogah pri usmerjanju usmerjenega izobraževanja v metliški občini. Govor bo tudi o resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v prihodnjem letu, člani najvišjega partijskega organa v občini pa bodo slišali tudi, kako poteka sprejemanje planov v temeljnih organizacijah.

NISO PLAKATI DOVOLJ?

Večkrat tudi vabila, ki jih pošiljajo vidnejšim krajanom, ne pomagajo, da bi bilo na raznih prireditvah dovolj ljudi. Pač pa zaležejo tista vabila, na katerih stoji na koncu še stavek, da bo po otvoritvi, prireditvi itd. priznizek ali večerja. Morda bi bilo prav, da bi se v bodoče odpovedali vabilom in bi plakati veljali za vse občane. Tako bi se tudi izognili užaljenosti, ki nastopi, brž ko ne dobi vabila kdo, ki se čuti tako pomembnega, da bi ga po njegovem mnenju dobili.

SPREHOD PO METLIKI

METLIČANI SO SEŠTAVILI odbor, ki bo skrbel za kulturne prireditve v Domu Edvarda Kardeja. Odločili so se, da bodo doslej načrtne razporejali predstave, saj je bilo v preteklosti vse preveč prepuščeno stihiji in se je bolj čakalo na ponudbe od zunaj. Odgovorni trdijo, da je takemu načinu dela odklenkalo in da bodo v kratkem izdelali načrt za prihajajoče 1981. leto.

PREJŠNJO NEDELJO je imelo Turistično društvo v sejni sobi Hotela Bela krajina ustanovni občini zbor, na katerem so sprejeli smernice za izdelavo delovnega programa društva, izvolili pa so tudi predsednika, tajnika, upravni in nadzorni odbor. Predsednik društva Tone Omerzel ima dovolj znanja, energije in volje za poživitev društva, ki je zadnjih nekaj let spalo najtrdnjeji sen.

UPOKOJENI MILIČNIK MAKS VIDIC ima te dni pred novim letom

ZAMUDNO OBRAČUNAVANJE PLAČILA ZA VRTEC

Slej ko prej bodo tudi v Metliki prišli na tako obračunavanje plačila za vrtec, kot ga poznajo drugod po Sloveniji, kajti sedani način je precej bolj zamuden. Medtem ko druge velja tako imenovana lestvica, po kateri starši plačujejo oskrbino, v Metliki zaračunajo določen odstotek od dohodka na družinskega člana. Za jasli znaša ta odstotek 28,5, za vrtec pa 24 odstotkov. Hrana na plačajo posebej. Tako znaša največja oskrbina za jasli okoli 1.600 dinarjev, s hrano za 20 din (720 dinarjev) pa 2.320 dinarjev. Za vrtec pa zneso 1.870 dinarjev. Vendar toliko plačujejo le za kakih 10 otrok od 155, kolikor jih je v jaslih in vrtcu, ostali pa manj.

JE ČAS KOLIN, zato nič čudnega, če z marsikatero dvorišča cvilijo prašiči in s tem naznanjajo, da se jim ne godi najbolje. So pa zato ljudje toliko bolj veseli, saj so koline še vedno za domači praznik. Mestni ljudje kupujejo prašiče pri kmetih, nemalo kilogram odštejejo do šestdeset dinarjev, kar se še vedno splača, pri drugi strani pa je meso vedno priložnost in se ni treba bati, da bo dobil človek v mesnici odgovor: "Nima mo." Bolje prašič v skrinji kot prazen kavelj v mesnici.

metliški tednik

V VRTCU DOVOLJ PROSTORA

Čeprav ima novi vrtec na Vinici prostora za 68 otrok, so že preden je bil zgrajen vedeli, da bodo odprli le dva oddelka. Tudi prijavljeno malo več kot za dva polna oddelka: 33 za vrtec in 15 za jasli. Ko pa so starši zvedeli, koliko bodo morali plačevati, so začeli prijave umikati, tako da imajo sedaj v vrtcu 17 otrok, 9 pa v jaslih, da bi bila dva oddelka polna, pa bi moralo biti 24 otrok v vrtcu in 14 v jaslih.

VEČ NOVIH DOPISNIKOV

Akcija „Tisoč delavcev – sodelavcev“, katere namen je razširiti krog sodelavcev internih glasil in tako pripomoči k boljšemu obveščanju, v črnomaljski občini ni povsod stekla tako, kot so se dogovorili. Zato je občinski sindikalni svet pred časom zadalžil predsednike izvršnih odborov sindikalnih organizacij, da to akcijo preko uredniških odborov pospešijo in da si tudi sami prizadevajo za čim več novih dopisnikov.

STRMINE SAMEVAJO – Kljub temu da je bilo zadnji mesec vreme kot nalašč za smučanje, je bilo kaj poredko videti smučarje na strmih smučišča v Črmošnjicah. Je pač tako: kadar je dovolj snega, se lahko s smučmi spuščas po najbližji dolini, ko pa ga pobere odjuga, ga tudi na „ta pravih“ smučiščih ni dovolj. Poleg tega pa v Črmošnjicah zadnji konec tedna, ko se je nabralo nekaj ljudi, tudi vlečnica ni delala tako kot bi morala.

ČRNOMALJSKI DROBIR

BALONČKI NA DELU? – Zaradi slabih izkušenj se v veliko grozo vseh vernih prijateljev dobre kapljice in dolgih požirkov v črnomaljskem Goku resno ukvarjajo z mislijo, da bi kupili nekaj zloglasnih balončkov, ki jih poznamo pod neprijaznim imenom alkatost. Pri dokazovanju delavcem, da so na delu pijani, imajo namreč v Goku – pa gotovo ne samo tam – precej težav. Pozelenel balonček pa jasno govori, naj je zaradi tega njegov napihovalec še tako zelen od jeze.

med črnomaljski drobiri zato, ker je med vinogradniki vedno več vikendarjev iz Črnomolja, ki vso zadevo marsikaj vzamejo celo bolj resno kot „ta pravi“ vinogradniki.

SMUČARSKÉ POČITNICE – Črnomaljsko smučarsko društvo se je trdno odločilo, da bo čimveč mladih naučilo smučanja. Tako bo med drugim skupaj s sindikatom semiške Iskre med zimskimi počitnicami v Črmošnjicah priredilo dva enotedenska smučarska tečaja za začetnike. Prvi tečaj bo od 12. do 17. januarja in je zanj že prijavljenih 60 otrok, v drugem, ki bo od 19. do 24. januarja, pa je še prostor. Otroci bodo v Črmošnjicah na pravih počitnicah, saj bodo tam smučali, jedli in spali; cena za en dan takih počitnic znaša 120 dinarjev. Prijave za drugi tečaj zbira do 24. decembra Alojz Fabjan, Belt.

POZABLJENI KRAJANI

Občani iz krajevnih skupnosti

Draga v kočevski občini, katerih naselja so ob Cabranki, obupavajo, ker vidijo, da na nasprotni strani Cabranke hrvatske vasi lepo napredujejo, na slovenski pa ne. Na Hrvatskem je asfaltna cesta skoraj do vsake hiše, pa tudi sicer naselja napredujejo. Na slovenski strani Cabranke pa še slovenske šole ni nobene več in morajo otroci hoditi v hrvatske šole.

UCENCEV VEČ, A ŠE VEDNO MALO

Na zadnji seji zboru združenega dela občinske skupščine Kočevje je predstavnik izvršnega sveta med razpravo o planskih dokumentih za bodoče srednjeročno obdobje dejal, da so se letos vpisali v prvi razred osnovne šole v Fari (skupaj z osnovno šolo Osilnica) samo trije otroci. Pri izobraževalni skupnosti pa smo zvedeli, da sta se v Osilnici vpisala letos v prvi razred dva učenca, v Fari pa 6, torej skupaj 8. Vseh učencev v Osilnici je 13, v Fari pa 61, se pravi skupaj 74.

Prepolovljeno

Za investicije v šolstvu pol denarja manj

Ko je kočevska občinska izobraževalna skupnost pripravljala osnutek planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje, je načrtovala investicije pod enakimi pogoji kot doslej, se pravi, da je treba pol denarja zagotoviti doma, pol pa bodo mogoče dobili bančnih in drugih posojil.

Zdaj je že znano stališče, da za investicije v družbene dejavnosti ne bo posojil in da naj računajo le na lastna sredstva. Zato so v dosedanjih razpravah spoznali, da se bo treba nekaterim investicijam odreči, oziroma da bo možno izvesti le polovico prvotno zamišljenih investicij.

Tako je že skoraj popolnoma gotovo, da z gradnjo nove šole v Fari ne bo nič, čeprav je sedaj že dohajala. Tudi predvidena investicija za šolo v Željnah bo odpadla. V bodočem predlogu spoznamo bosta tako ostali investiciji za šoli v Livoldu in Strugah. Še vedno pa ni znano, če bo tak predlog tudi dokončno osvojen; če pa bo, se kljub temu še vedno ne ve, v katerem letu bodočega srednjeročnega načrta se bosta načrtovani investiciji začeli in kdaj bosta končani.

KS OSILNICA: ČEMU PREDNOST?

Krajevna skupnost Osilnica je sprejela prednostni vrstni red del v naslednjem srednjeročnem obdobju, ki je tak: posodobitev ceste Mirtovič-Zamost, posodobitev vseh vaških poti, ki jih je okoli 10 km, gradnja poslovno-stanovanjske upravne stavbe, ureditev kanalizacijskega sistema in razvoj kmetijstva.

DROBNE IZ KOČEVJA

NAKUP LE ŠE PO ZVEZAH? - Potrošniki se pritožujejo, da so trgovine slabo založene z najpotrebnejšim blagom, predvsem s prehrambenimi izdelki, čeprav smo v središču živinoreje. Za to niso krivi le trgovci, ampak celotna zapletena pot od proizvajalca preko trgovine

DEDEK MRAZ V ŠKRIPCIH - Prijatelj otrok ima težave z denarjem, ki ga je vedno manj, po drugi strani pa z nakupom, saj je po policah v trgovinah veliko uvožene drage navlake, čeprav so naše igrače znane kot dobre daleč po svetu. Tudi domače igrače so, žal, drage. Tako bo dedek Mraz spet moral seči globoko v žep.

DRAŽJE TELEFONIRANJE - Od 1. decembra so krajevni telefonski pogovori omejeni na 3 minute za 0,70 din, medtem ko smo doslej za toliko denarja lahko viseli ves dan na slušalko. Cenejše telefoniranje v krajevnem prometu je od 20. do 6. ure zjutraj, ko lahko telefonirate za 0,70 din kar 6 minut.

KOČEVJSKE NOVICE

51 (1636) 18. decembra 1980

V ŠOLI VSI, RAZEN UCENCEV - V prenovljene prostore osnovne šole v Osilnici so se vselili že vsi, za katere je bilo predvideno, da bodo dobili v njej prostore ali stanovanja, razen šolarjev. Kaže pa, da se bodo vselili kmalu tudi ti, saj je treba prej skleniti, oz. napisati le še nekaj pogodb in odločb. (Foto: Primo)

Šolarje čimprej v šolo

V prenovljeno stavbo osilniške osnovne šole so se doslej vselili vsi, razen osnovne šole - Kakšni stroški

Zgradba osnovne šole v Osilnici je prenovljena že kar precej časa in precej Kolpe je tudi že poteklo, odkar so se vanjo vselili vsi, za katere je bilo predvideno, da bodo dobili v njej prostore. Izjema je le osnovna šola, katere učenci imajo še vedno pouk v zasebni stavbi.

Tajnico občinske izobraževalne skupnosti Danico Kaplan smo vprašali, kje je vzrok, da šolarji še nimajo pouka v šoli. Odgovorila je:

- Izvršni odbor občinske izobraževalne skupnosti je o tem razpravljal na svojih sejah 4. novembra in 4. decembra. Sprejel je naslednja stališča: Pred vselitvijo v prenovljeno stavbo osnovne šole v Osilnici mora šola prej dobiti odločbo o tem, kateri prostori so dani v uporabo osnovni šoli, pa tudi pogodbo ali celo dve pogodbini o plačevanju stroškov ogrevanja in o skupnih vzdrževalnih stroških za stavbo oz. stroške, ki bi odpadli na osnovno šolo.

Odločbo o uporabi določenih prostorov bo zelo verjetno izdal investitor, se pravi Samoupravna stanovanjska skupnost, s katero naj bi šola tudi sklenila pogodbo o plačevanju dela stroškov za vzdrževanje stavbe. Pogodbo za ogrevanje pa bo zelo verjetno treba skleniti z LIV, ki vsi stavbo ogreva.

V preurejeni šolski stavbi so naslednji uporabniki: v spodnjih prostorih trgovina in skladišče Tekstilane, v prvem nadstropju prostori osnovne šole in kulturna

dvorana, v zgornjem nadstropju so stanovanja, v prizidku pa še pošta.

Danica Kaplan je nadalje dejala: - Izobraževalna skupnost se ne strinja, da bi osnovna šola plačevala najemnino v šolski stavbi podobno kot ostali, ker je bila šolska stavba prvotno le njena in ker je izobraževalna skupnost tudi sofinansirala preureditev stavbe, in sicer v višini 1.270.000 din. V tem znesku pa ni vračunan nakup opreme za šolske prostore.

Berite

»Dolenjski list«

VINJENI NA DELU?

Javna tajna je, da zaposleni v nekaterih kočevskih podjetjih med delovnim časom odhajajo preko tovarniške ograje (ne mimo vratarja) pit v gostišča ali pa po alkoholne pijače, ki jih nosijo v delavnice.

V zadnjem obdobju opažajo nekaj podobnega tudi v obratih v Osilnici in drugod v tej dolini. Krajevna skupnost je že opozorila delovne organizacije, ki imajo tu tozde, naj ustrezno ukrepajo. Pomoč je obljubila tudi zdravstvena služba. KS pa je opozorila tudi tiste, ki jih sumi, da točijo pijačo na črno, naj tega ne počno več.

Dedek Mraz trka na vrata

Prireditve za otroke se začno 22. decembra in bodo trajale teden dni - Sprevod dedka Mraza bo 26. decembra

V Kočevju se bodo začele letošnje prireditve, ki jih organizira Občinska zveza prijateljev mladine, 22. decembra s prikazovanjem risanih filmov za otroke v kinu Jadran. Risanke bodo predvajali vse do 26. decembra, in sicer ob 10. in 11. uri. Ogledali si jih bodo šolarji, gojenci vrtec in ostali otroci. Sprevod dedka Mraza bo letos nekoliko krajši. Krenil bo izpred

Bračičeve šole, zaključil pa se bo že pri Nami, kjer bo na ploščadi prišel med otroke tudi dedek Mraz.

29. decembra ob 13.30 in 16.40 bo v Šiškovem domu gostovalo Mladinsko gledališče iz Ljubljane s Suhinovo igro „Leteča princesa“. V teh dneh pa bo po šolah v kočevski občini gostovala s predstavitvami lutkovna skupina osnovne šole Kočevje. Posebne prireditve bodo organizirale za otroke svojih članov kolektiva tudi kočevske delovne organizacije.

Občinska ZPM je predlagala kočevskim OZD, ki nameravajo letos obdariti otroke svojih članov, naj bi vrednost darila za otroke ne preseгла 350 din ter bi bila darila praktična in vzgojna. Predlagali so jim tudi, naj bi obdarovanje zajelo vse otroke do vključno 7. razreda osnovne šole. ZPM je razposlala delovnim kolektivom spisek knjig, ki so primerne za obdaritev otrok v posameznih starostnih obdobjih, vendar doslej niso prejeli še nobenega naročila za te knjige.

Za finansiranje skupnih prireditvev tudi letos prispevajo kočevske OZD po 20 din na zaposlenega. Velika večina je denar že nakazala, nekatere celo več (le ena doslej pa manj), kot je bilo predvideno, nakazila nekaterih pa občinska ZPM še pričakuje.

Lani je občinska ZPM v okviru novoletnih prireditvev in srečanj za otroke organizirala tudi obisk nekaterih OZD. Tako so se pionirji seznanjali z delom v delovnih kolektivih, marsikateri pa se je ob takem obisku in ob razgovoru s člani kolektiva odločil za bodoči poklic. Podobne obiske za skupine otrok je občinska ZPM načrtovala tudi za letos, vendar se doslej ni odločila še nobena OZD, da bi pionirje povabila na obisk. Izjema je le šolski center milice.

J. P.

Nagrajevati po opravljenem delu

Za pravičnejše nagrajevanje so napravili največ v Inlesu in Donitu

Delo delavcev v neposredni proizvodnji naj bo bolj vrednoteno, kot je delo v administraciji. Tudi nasploh naj bo nagrajevanje pravičnejše, se pravi, da naj temelji na opravljenem delu in na rezultatih dela.

To je osnovna misel, ki so jo izrazili udeleženci seje občinskega sveta Zveze sindikatov v Ribnici, ko so razpravljali o dokumentih za drugo konferenco slovenskih sindikatov. Ob tej priložnosti so izrazili tudi podporo stališčem slovenskih sindikatov, ki za devajo uveljavitev novih načel na področju nagrajevanja in delitve po delu. Ugotovili smo, da so nekatere OZD v ribniški občini prav te dni že začele uveljavljati ta določila in da so na tem področju doslej največ napravili v vseh tozdih delovne organizacije Inles in v tozdu Donita v Sodražici.

Na isti seji so bili člani sveta seznanjeni še s poslovnimi rezultati organizacij združenega

dela s področja gospodarstva v prvih devetih mesecih letos, ki so ugodni in z dopolnitvami k dogovoru o temeljih družbenega srednjeročnega načrta občine Ribnica, ki so bile sprejete po široki javni razpravi. Sprejeli pa so tudi program javne raz-

prave o ustavnih določilih in sklep o sestankih članov osnovnih organizacij sindikata. Izvolili so devetčlanski usklajevalni odbor za pripravo na bodoči tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije in za njegovega predsednika Julija Ozimka.

Kmalu gasilski servis

V njem bodo polnili, pregledovali in popravljali gasilske aparate - Tečaja za gasilske častnike in gasilce

V tednu požarne varnosti v ribniški občini so posvetili posebno pozornost požarnovarnostni vzgoji mladih gasilcev in druge mladine.

Pionirji na osnovnih šolah v Ribnici in Dolenji vasi so pisali naloge o gasilstvu. Najboljše so bile nagrajene. Nagrado 150 din je prejel Matevž Arko iz OŠ Ribnica, nagrado 100 din pa J. Marolt (Ribnica), K. Benčina in A. Bojc (oba OS Dolenja vas).

Izvedli so tudi tekmovanja pionirjev in pionirk v Retjah, Zamostecu, Sodražici, Sušju, Jurjevici in Dolenjih Lazih. Mladi tekmovalci so dosegli lepe rezultate, za kar jih je občinska gasilska zveza nagradila z lesenimi ribniškimi krozniki.

V tednu požarne varnosti so imela gasilska društva vaje svojih gasilskih enot in enot civilne zaščite. V tozdu Inles in Sodražici je bila razstava gasilske opreme.

Gasilci tudi zdaj ne počivajo. Občinska gasilska zveza prav te dni izvaja tečaj za gasilske častnike v gasilskem domu v Ribnici. Obiskuje ga 30 kadmitov iz vse občine. Gasilska društva organizirajo tečaje za izprašane gasilce.

Kmalu bodo odprli tudi servis za polnjenje, pregled in popravilo gasilskih aparatov. Namenjen bo za potrebe vseh gasilskih društev, pa tudi za ostale uporabnike protipožarne opreme in drugih gasilskih sredstev. M. GLAVONJIC

Delegatski sistem še šepa

Skromna udeležba na seji konference SZDL - Premalo o stabilizaciji, ljudski obrambi, kadrih in izobraževanju

Pomanjkljivosti, ki jih ugotavljamo pri delovanju delegatskega sistema za drugič ali tretjič, je treba končno tudi odpraviti. Pred iztekom sedanjega mandata delegatom je treba a podrobneje pretehtati slabosti. Te niso le v neustrezno pripravljenih gradivih, neustreznem sestavu k onferenc delegacij in podobnem, pač pa je vzrok za neučelavnost tudi premajano prizadevanje delegatov in delegacij.

To je ena izmed ugotovitev razprave na minuli seji programske konference SZDL Ribnica, ko so razpravljali o delovnem programu za letos in prihodnje leto.

Nadalje so ugotovili, da je premalo obdelano področje izobraževanja, in sicer osnovnošolskega (celodnevna šola), kot tudi usmerjeno izobraževanje in izobraževanje iz dela oz. ob delu. Združeno delo se še premalo zaveda, da je ono nosilec izobraževanja.

Razpravljali so kritično ocenili tudi udeležbo na seji, ki je bila komaj sklepna. Menili so, da je treba ugotoviti, če so vzroki za izostanek res le sneg,

mraz in razne obveznosti ali kaj drugega. Nalog stabilizacije in drugih načrtov namreč ne bo mogoče uresničevati, če ne bodo sodelovali pri tem vsi delovni ljudje in občani, pa tudi druge organizacije in organi, katerih predstavniki na seji tudi niso bili zastopani v primernem številu.

Te dni v domu JLA

V začetku decembra je bilo v domu JLA v Ribnici več predavanj. Med njimi je največ pozornosti vzbudilo predavanje Draga Košmrlja „Odnosi med socialističnimi državami“.

Te dni sta se v domu začela tečaja slovenskega jezika in stroje-pisja. 19. decembra bo tu tovariški večer maturantov kočevske gimnazije. 20. decembra bo akademija ob dnevu JLA. V zvezi s tem praznikom pa bo še več športnih srečanj v streljanju, šahu, kegljanju in namiznem tenisu. Na sam praznik 22. december bo brzopotezni šahovski turnir, na katerem bodo sodelovali šahisti iz Ribnice, Kočevja in Ponikve. 26. decembra pridejo v Ribnico gostje iz Afrike, ki se bodo predstavili s „Plesi in pesmi narodov Afrike“. 30. decembra ob 17. uri bo v domu JLA dedek Mraz, zadnji dan v letu pa se bo začelo silvestrovanje.

M. GLAVONJIC

Slavje armade

Svečanost v KS in šolah - Plaketa Borovcu

Dan JLA, ki ni le praznik armade, ampak vseh občanov, bodo letos še posebno svečano proslavili tudi v ribniški občini. Prireditve so se začele že minuli ponedeljek in bodo trajale do sobote.

Proslava po šolah, ki so se začele v ponedeljek, se udeležujejo tudi predstavniki enote JLA iz Ribnice, ki ne obiskujejo le šol v ribniški, ampak tudi kočevski občini.

Prva proslava v krajevni skupnosti bo jutri ob 18. uri v Sodražici, v soboto ob 18. uri pa bosta še v Loškem potoku in Ribnici. Na vseh bodo podeljevali priznanja in prebrali seznam rezervnih vojaških starešin, ki so v zadnjem letu dni napredovali v višji čin. V kulturnih programih bodo sodelovali vojniki, učenci osnovnih šol, glasbene šole in kulturne skupine.

Se posebno slovesno bo v Ribnici, kjer bo na akademiji govoril sekretar ZRSV občine Ribnica Danilo Mohar in kjer bodo razvili prapor občinske organizacije ZRSV. Tu bodo podelili plakete ZRSV Jugoslavije, ki ju bosta za uspešno in prizadevno delo dobila Radislav Borovac, predsednik predsedstva občinske konference ZRSV, in občinski štab teritorialne obrambe. V kulturnem programu bo na proslavi v Ribnici nastopil med drugim nonet „Vitra“. Po akademiji bo v domu JLA tovariški večer.

Nosilec letošnjih proslav ob dnevu JLA so organizacije ZRSV, ki pa so k sodelovanju pritegnile še kulturno skupnost oziroma kulturne skupine, JLA, Dom JLA, šole, mladino, krajevne skupnosti in druge.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

JUBILEJ DOMA JLA - 19. decembra bo minilo pet let, odkar je bil dan v uporabo dom JLA v Ribnici. V teh letih je postal dom središče kulturnega, zabavnega, športnega in izobraževalnega udejstvovanja prebivalcev kočevske in ribniške občine pa tudi širšega območja.

SNEG NI SKOPNEL - Zima je prišla nepričakovano hitro. V ribniški občini so najnižjo temperaturo (-24 C) zabeležili pri Svetem Gregorju. Sneg in mraz sta najbolj nagajala voznikom avtomobilov.

MLADI NASTOPAJO - V zadnjih dveh mesecih se je delo mladih zelo okrepilo, najbolj pa na kulturno-zabavnem in športnem področju. Največ prireditvev je bilo v Ribnici, kjer je aktiv ZSM najbolj delaven. Mladina v Riku organizirata tudi dobro obiskane plesne tečaje.

ŠOLARJI NA SNEGU - Učenci petih razredov osnovne šole Ribnica so na smučarskih tečajih. Ugodne snežne razmere omogočajo, da poteka tečaj na terenih pri Bukovici po predvidenem programu.

KAM NA SILVESTROVANJE? - Silvestrovanje v ribniški restavraciji „Jelka-mercator“, na katerem bo igral ansambel „Ribniški fantje“, bo veljalo 600 din. Na silvestrovanju

Krepak izvoz

Gospodarstvo ribniške občine je v prvih devetih mesecih letos izvozilo kar za 306.046.000 din ali za 158 odstotkov več kot v istem obdobju lani, ko je izvozilo za 118.781.000 din. Daleč največji izvoznik je RIKO, za njim pa Eurotrans, Inles, Donit in ITPP. Letos so se prvič vključili v izvoz železnice, Pletenina in Sukno.

Uvoz pa je znašal 168.582.000 din ali 61 odstotkov več, kot v istem obdobju lani. Med uvozniki prednjačijo Inles, Riko, Eurotrans in Donit, uvažajo pa še ITPP, Pletenina, Sukno in tozdu Jelenov žleb. Celotni uvoz ribniškega gospodarstva je skoraj za enkrat manjši, kot znaša njegov izvoz.

Izvoz je letos najbolj povečal RIKO, in sicer za dvainpolkrat, več kot enkrat več pa so izvozili letos še v Inlesu, ITPP in Donitu. V primerjavi z lani je za najmanj povečal izvoz Eurotrans, ki ga je povečal „samo“ za 71 odstotkov. Če bi ostalo jugoslovansko gospodarstvo tako povečevalo izvoz in v primerjavi z izvozom tudi toliko manj uvozilo, ne bi imeli težav zaradi dolgov v tujini.

medved odgovarja

SNEG PRESENETIL - Pregledni sneg in mraz sta glavna krivca, da ne bo že letos asfaltirana cesta na Kržeti na Gori nad Sodražico. Zdaj so asfaltirane že ceste na vsej Gori, izjema so, kot smo že omenili, Kržeti in 150 m ceste skozi vas Janeži, kjer je prej treba urediti obcestno kanalizacijo.

„Trim“ v Sodražici sicer nima izgube, vendar tudi njegov dohodek ni zadovoljiv. Kje je vzrok? - Kriva je le stavba, saj sta v njej že žalostno končala KRIM in Torbica.

REŠETO

TELEVIZIJSKI SPORED

TOREK, 23. XII.

labod

PETEK, 19. XII.

labod

1
8.45 TV V ŠOLI: Koledar Obiščimo vojašnico, Ruščina, Ob 20-letnici šolske televizije
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
16.55 POROČILA
17.00 PRAVLJICE IZ LUTKOVNEGA VOZIČKA: KAKO JE REVEŽ PRODAL ZAJCA BOGATINU
17.25 PAN TAU
17.55 ČEZ TRI GORE... : SREČANJE OKTETOV, 4. oddaja
18.30 OBZORNIK
18.40 RAZVOJ PARNE LOKOMOTIVE
Druga oddaja bo govorila o lokomotivah, ki so spihale po slovenskih in jugoslovanskih železnicah. Spremljali bomo tudi razvoj ozkotirnih lokomotiv. Da bi sestavili to oddajo, so morali ljubljanski

televiziji posneti tako rekoč vse lokomotive, ki zapuščene stojijo po kurilnicah pa na posameznih postajah, prav so jim prišle tudi tiste lokomotive, ki kljubujejo času in se zmeraj vozijo po tirih.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 SPREHOD PO KVINTNEM KROGU, zabavnoglasbena oddaja
21.00 V ZNAMENJU
21.15 T. Hardy: ZUPAN V CASTERBRIDGEU
Po istonaslovnem, po mnenju literarne kritike najpopolnejšem

tragičnem romanu Thomasa Hardyja so angleški televiziji posneli nadaljevanko, ki ima sedem delov.

22.05 NOČNI KINO: ILUZIJA IN GANGSTERSKO DEKLE
Pisatelj Wessel Franke, človek v najboljših moških letih, ima tako rekoč vse pogoje za srečno življenje, a se ne znajde, celo uspeh mu ne nudi pravega zadovoljstva. Sreča starega znanca, ki mu predlaga, naj napiše scenarij o gangsterskem dekletu. Pisatelj sprejme ponudbo, spozna se z dekletom, ki naj bi igrala glavno vlogo v filmu. Mlada igralka se noro zaljubi v scenarij; da bi slednji imel mir pri pisanju, odpotuje. In v miru: namesto scenarija o gangsterki mu začne nastajati zgodba o basistu, ki se počuti ujetega. Nizozemski film z nakazano vsebino je 1966 posnel Frans Weisz, igrajo pa Paolo Graziosi, Kitty Courbois, Gian Maria Volonte, Maurice Vrijdag in drugi.

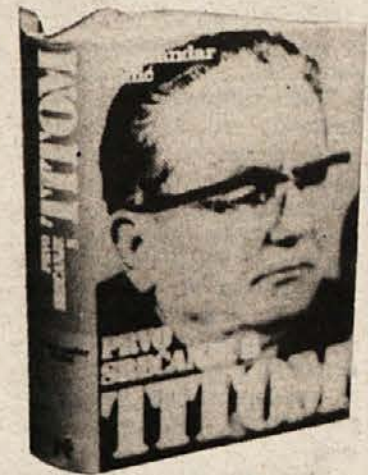
2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Zapoimo skupaj - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zapisi o kulturi nevrščenih in dežel v razvoju - 21.00 Včeraj, danes jutri - 21.15 Portreti: Dr. Ristič - 22.05 Isabelee (kanadski igrani film)

SOBOTA, 20. XII.

labod

1
8.00 POROČILA
8.05 VRTEC NA OBISKU: MALI ČAROVNIK IN SNEŽINKA
8.20 DIMNIKARČEK SE POTEPA POSVETU
8.30 S. Makarovič: PEKARNA MIS-MAŠ
8.50 ZELENI OBLAKI
9.20 PISANI SVET: ZELENA BRATOVŠČINA
9.50 L. Norgaard: VZPON MADSA ANDERSENA
10.50 DELAJ Z GLAVO: INFORMACIJA
11.25 POZDRAV IZ TOLMINA, dokumentarna oddaja
12.10 625
12.50 POROČILA
14.45 BRONTOZAVRI, češki mladinski film
Vprašanje onesnaževanja narave postaja čedalje bolj pereče in vse

pogostejši predmet umetniškega izpovedovanja. Izrazito t. i. ekološki film je tudi češko delo Brontozavri, toliko bolj privlačen pa je zato, ker je namenjen mladim gledalcem; te na nevsiljiv način seznanja, kako naj se bojujejo zoper onesnaževanje narave. Film je zastavljen dokaj humorno, zato še bolj pritegne.
16.05 POROČILA
16.10 NAŠ KRAJ
16.25 CIBONA: PARTIZAN, prenos košarkarske tekme
18.00 OBLETNICA HUSINSKE VSTAJE, prenos slovesnosti iz Tuzle
19.15 ZLATA PTICA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 J. Dietl: BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA
21.55 IZGUBLJENI KONEC TEDNA, ameriški film
Po romanu Charlesa Jacksona je dramatično zgodbo o pijači vdanem pisatelju že 1945 posnel Billy Wilder. Delo na dokaj krut način razčlenjuje osebnost glavnega junaka. Igrajo Ray Milland, Jane Wyman, Philip Terry in drugi.
23.30 TV KA ŽIPOT
23.50 POROČILA

20.55 DRUŽE TITO, MI TI SE KUNEMO
2
17.45 Nobelove nagrade - 18.30 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Cas jazz - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Sportna sobota - 21.30 Feljton

NEDELJA, 21. XII.

labod

1
8.30 POROČILA
8.35 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: PLANŠARJI JANEZA JERŠINOVCA
9.05 ČEBELICA MAJA
9.30 BELI KAMEN
10.00 WASHINGTON ZA ZAPRTI MI VRATI
11.35 TV KA ŽIPOT
12.00 KMETIJSKA ODDAJA

13.00 POROČILA
15.40 RDEČA BOŠAVICA, dokumentarna oddaja
16.10 POROČILA
16.15 DOBRI STARI PIANINO, slovenski film
Film, ki ga je 1959 posnel France Kosmač, ob nastanku ni imel najbolj ugodnega odmeva, po dveh desetletjih od tedaj pa se zdi, da je eno redkih del o narodnoosvobodilnem boju, ki zmorejo gledalce vedno znova pritegniti. Nekajkrat so ga predvajali tudi že po televiziji. nihče pa se ne bo jezil, ker so ga spet uvrstili v spored. Igrajo Vida Kuharjeva, Bert Sotlar, Vekoslav Janko, Franc Milčinski, Janez Škof, Andrej Kurent, Kristijan Muck in drugi.

17.45 ŠPORTNA POROČILA
17.50 NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI JUGOSLAVIJE V LETU 1980
18.20 SESTANEK V NEBOTIČNIKU
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 M. Smoje: VELIKO MESTO
21.30 DOKUMENTARNA ODDAJA
22.10 V ZNAMENJU
22.20 ŠPORTNI PREGLED
2
16.00 Nedeljsko popoldne - 19.30 Dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.00 Kratak film - 21.30 Zadnji jezni mož (ameriški igrani film)

PONEDELJEK, 22. XII.

labod

1
8.45 TV V ŠOLI: Koledar, Pravljica, Kultura govora in branje, Makedonščina
10.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
17.10 POROČILA
17.15 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI
18.00 DELEGATSKI VODNIK: DELEGATSKI SISTEM V OBCINI
18.20 JEZIK V JAVNI PEBI: IZBIRA MED OBLIKAMI
18.35 OBZORNIK
18.45 MLADINSKA ODDAJA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 V. Radović: HUSINSKA VSTAJA
Ljubljanski in sarajevski televiziji po posneli dokumentarno dramo o dogodkih v Husinu in v tuzlanskih rudnikih pred 60-letji. Tedaj so se rudarji uprli delodajalcem, ki so z drastičnimi ukrepi skušali zatreti

17.30 ČLOVEKOVI PRIJATELJI
Niz ameriških poljudnih filmov bo predstavil živali, ki so kakor koli povezane s človekom. Govor ne bo samo o domačih, ampak tudi o divjih živalih, ki se znajo prilagoditi človekovi bližini.

Furjan, Dare Ulaga in Jurij Souček.
21.35 KULTURNE DIAGONALE
22.15 V ZNAMENJU

2
Drugi program:
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Neznana Jugoslavija: Izlet v pretekli čas - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Sportna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Po poteh spoznaj - 21.00 Glasbena medigra - 21.20 Glasbeni trenutki - 21.25 Kultura v objektivu - 22.10 Dnevnik - 22.25 Glasbena oddaja

stavko in revolucionarno vrenje med delavci. Po scenariju Vajka Radović je dramo zrežiral Sava Mrmak, med številnimi igralci pa sodeluje tudi nekaj slovenskih: Bert Sotlar, Milan Vodopivec, Angela Hlebce, Maks

SREDA, 24. XII.

labod

1
9.20 TV V ŠOLI: Koledar, Za učitelje, Razvoj življenja
10.00 TV V ŠOLI: Boja za obstanek, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba
17.20 POROČILA
17.25 S. Makarovič: SKRAT KUZMA
17.40 UKROČENO OKO
18.10 NA OBISKU: MLADI SARAJEVSKI PEVCI
18.40 OBZORNIK
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: JEREMIAH JOHNSON
Kmalu po amriško-mehiški vojni naslovi junak v utaskih gorah lovi medvede, preživlja se z ribolovom in se spoprijatelji z lepo Indijanko. O tem svojem filmu je ameriški režiser Sidney Pollack dejal: „To, kar počne Jeremiah Johnson, počne iz upora, s tem pa vzbuja našo občutljivost. Kljub temu da ga njegovo početje uniči, mu pri tem uspe ohraniti ves svoj pogum in

17.20 POROČILA
17.25 S. Makarovič: SKRAT KUZMA
17.40 UKROČENO OKO
18.10 NA OBISKU: MLADI SARAJEVSKI PEVCI
18.40 OBZORNIK
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: JEREMIAH JOHNSON
Kmalu po amriško-mehiški vojni naslovi junak v utaskih gorah lovi medvede, preživlja se z ribolovom in se spoprijatelji z lepo Indijanko. O tem svojem filmu je ameriški režiser Sidney Pollack dejal: „To, kar počne Jeremiah Johnson, počne iz upora, s tem pa vzbuja našo občutljivost. Kljub temu da ga njegovo početje uniči, mu pri tem uspe ohraniti ves svoj pogum in

dostojanstvo. Film sem posnel predvsem zato, da z njim pokažem ti dobri človeški lastnosti.“ Igrajo Robert Redford, Will Geer, Stefan Gierasah in drugi.
21.50 V ZANMENJU
22.05 MINIATURE: POHORSKE GLAZURE
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Mali slager - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 Dnevnik - 20.00 Televizijska drama - 21.15 Včeraj, danes, jutri - 21.35 Izviri - 22.05 Varaždinski baročni večeri

ČETRTEK, 25. XII.

labod

1
9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Od načrta do zemljevida, Živčni sistem, Lastnosti kovin
10.00 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute
16.10 ŠOLSKA TV: Atomska energija in notranost atoma, Premikanje ledenikov, Delitev celic, Drevesa in njihov pomen
17.10 POROČILA
17.15 POLJUDNOZNAJSTVENI FILMI
Češka filma, ki ju bomo gledali tokrat, imata naslov Maruška in Pipa, kanadski pa Postrv.
17.55 ZELENI OBLAKI

18.25 OBZORNIK
18.35 NA SEDMI STEZI
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
ZAKONSKI TRIKOTNIK

19.30 DNEVNIK
20.00 TRETJA RAZSEŽNOST
21.35 ODPRTO ZA USTVARJALNOST
Drevišnja oddaja bo govorila o nekaterih ključnih zagatah znanstveno-raziskovalnega dela na Slovenskem, ki ovirajo hitrejši prodor znanosti v vse pore našega družbenega in gospodarskega življenja.
22.15 V ZNAMENJU
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.40 Priče strašilo - 18.15 Znanost - 18.45 Dnevi jazz - 19.30 Dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.00 Včeraj, danes, jutri

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 19. XII.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Glasbena pravljica. 8.41 Naši umetniki mladim poslušalcem. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 12.30 Kmetijski nasveti (Engelbert Tesari: Delo v kmečkem gozdu). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Orkestrski divertimento. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.35 Zabavna glasba. 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi. 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Minute z ansambлом Vita Muženiča. 20.00 Uganite, pa vam zaigramo! 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

kmetijske proizvajalce. 13.50 Pihalne Godbe. 14.05 Humoreska tega tedna (Ilf in Petrov: Kolomb odkrije Ameriko). 14.25 S popevkami po Jugoslaviji. 15.10 Pri nas doma. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55 Listi iz notesa. 16.20 Gremo v kino. 17.05 Popularne operne melodije. 17.50 Zabavna radijska igra (Marjan Marinc: Skalp stoječega vola). 18.48 Na zgornji polici. 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov. 0.05-4.30 Nočni program.

ke in godala. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 S popevkami po Jugoslaviji. 0.05-4.30 Nočni program.
SREDA, 24. XII.
8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Veliki zabavni orkestrni. 12.30 Kmetijski nasveti (Milena Jazbec: Zastirke, podor in gojenje podkulture v sadovnjakih). 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.05 Razmišljamo, ugo-tavljamo... 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času. 18.15 Naš gost. 18.30 Kaj radi poslušajo. 19.45 Minute z ansambлом Toneta Kmetca. 20.00 Koncert za besedo (Zima). 20.25 Slovenske narodne pesmi v priredbah D. Švare in M. Ravnika. 21.05 Odlomki iz G. Puccinija opere Madama Butterfly. 22.30 Revija slovenskih popevk zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 20. XII.

8.08 Pionirski tednik. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Panorama lahke glasbe. 11.05 PZapojmo pesem. 11.20 Svetovna reportaža. 11.40 Zapoimo z nami. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (Miroslav Rednak: Ekonomičnost v živinorejski proizvodnji). 12.40 Veseli domači napravi. 14.05 Kulturna panorama. 15.30 Zabavna glasba. 17.05 Spoznavajmo svet in domovino. 18.30 Iz dela GMS. 19.35 Mladi mostovi. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Z lahkimi notami po domovini. 0.05-4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 22. XII.
8.08 Z glasbo v dober dan. 8.25 Ringaraja. 8.40 Izberite pesmico. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Veliki revijski orkestrni. 12.30 Kmetijski nasveti (Jože Urbas: Organiziranost prašičereje). 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Na ljudsko temo. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z ansambлом Vitala Ahačiča. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Iz naše diskoteke. 21.05 Glasba velikanov. 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiov. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Za ljubitelje jazzja.

ČETRTEK, 25. XII.
8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Mladina poje. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Znanе melodije. 12.30 Kmetijski nasveti (Milena Lekšan: Pridelovanje nektarnik v svetu in pri nas). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Mehurčki. 14.20 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Jezikovni pogovori. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela. 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 19.45 Minute z ansambлом Atija Sossa. 20.00 Cetrkov večer domačih pesmi in napevov. 21.05 Literarni večer (Grška in rimska dramatika). 21.45 Lepe melodije. 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiov. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 21. XII.

7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Holger Sandig: Pihaja ladja obložena). 9.05 Se pomnite, tovariši! 10.05 Kar znaš, to veljaš. 11.00 Pogovor s poslušalci. 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.20 Za

TOREK, 23. XII.
8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Iz glasbenih sol. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Operne arije in monologi. 18.30 Pojo amaterski zbori. 19.45 Minute z ansambлом Slavka Znidaršiča. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 S solisti in ansambli JRT. 21.05 Radijska igra (C. Khano Ikar: Neuničljiv). 22.30 Tip-

PROSIMO ZA RAZUMEVANJE!

Ob zaključku redakcije današnje številke Dolenjskega lista je v torek popoldan v grafični pripravi prišlo do hujše okvare IBM stavnih strojev.

Zaradi nepostavljenih rokopisov smo bili prisiljeni skrajšati obseg lista s 24 na 20 strani, pri čemer so bile zlasti prizadete naročene objave.

Naročnikom plačanih objav, predvsem pa naročnikom osmrtnic in zahval se opravičujemo. Vaša naročila bomo izpolnili v prihodnji številki.

(P.s.: To opravičilo je napisano z navadnim pisalnim strojem!)

UREDNIŠTVO Dolenjskega lista

KOMUNALNO IN OBRTNO PODJETJE BREŽICE razpisuje JAVNI NATEČAJ za oddajo stavbnih zemljišč v stanovanjski soseski Trnje.

Na javnem natečaju, ki bo v sredo, 7. januarja 1981, ob 8. uri na sedežu KOP Brežice, Cesta prvih borcev 9/1, se oddajo stavbna zemljišča za gradnjo atrijskih hiš v stanovanjski soseski Trnje, kare II, in sicer na lokacijah v približnih izmerah: št. 6 je 470 m², št. 7 je 470 m², št. 9 je 560 m², št. 10 je 440 m², št. 11 je 440 m², št. 13 je 600 m², št. 14 je 470 m², št. 15 je 470 m², št. 17 je 530 m², št. 18 je 490 m² in št. 19 je 490 m². Cena zemljišča je din 61,00 za 1 m², v obliki akontacije do sodne odmere.

Stroški komunalne opreme znašajo: delni stroški gradnje kanala po cesti B-B v obliki akontacije din 7.080,00; delni stroške gradnje čistilne naprave din 2.920,00; prispevek za magistralno vodovodno omrežje din 7.500,00 in odškodnina za cestna zemljišča v kareju atrijskih hiš din 6.862,00. Navedeni strošek znaša za vsako lokacijo.

Uporabnik zemljišča nosi še naslednje stroške: gradnjo cestnega, vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v kareju atrijskih hiš; prispevek za gradnjo Kidričeve ceste, stroške KOP in meritve zemljišča ter objavo javnega natečaja v Dolenjskem listu; priključke na el., vodovodno in kanalizacijsko omrežje s prispevkom za spremembo namena zemljišča in potrebno gradbeno dokumentacijo.

Na javni natečaj se pristopi s pismeno ponudbo na predpisnem obrazcu, ki se vloži vključno do 14. ure dne 6. 1. 1981 na sedežu KOP. Ponudbi se priloži potrdilo o vplačani varščini din 5.000,00 in vprašalnik o stanovanjskih, socialnih in delovnih razmerah ponudnika na javnem natečaju. Stavbno zemljišče se odda ponudniku, ki v največji meri izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka. O pismeni ponudbi se odloči v 5 dneh po javnem natečaju z odločbo. Zoper to odločbo lahko vloži ponudnik ugovor na delavski svet KOP Brežice v roku 15 dni po njenem prejemu. Pogodba o oddaji stavbnega zemljišča se sklene po izvršeni geodetski delitvi zemljišče v roku 10 dni, oz. po dokončnem postopku, če je vložen ugovor. KOP Brežice ali druga pooblaščenca organizacija si pridržuje pravico do brezplačne posesti zemljišča po tem razpisu za gradnjo potrebnih komunalnih naprav v okviru urejanja zemljišč v soseski.

KROJAŠKO PODJETJE TREBNJE

razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA direktorja podjetja.

Kandidati morajo poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

— morajo biti visoko kvalificirani delavci krojaške stroke z najmanj 10-letno prakso, od tega najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih.

— poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti ustrezne moralno-politične vrline in delovne ter organizacijske sposobnosti.

Ponudbe z ustreznimi dokazili in opisom dosedanjega dela pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Razpisni komisiji pri Krojaškem podjetju Trebnje z oznako na ovojnici: „Razpisna komisija“.

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

VEČDNEVNI

NOVOLETNI ARANŽMAJI

ČATEŠKE TOPLICE
hotel TERME, 4 dni, 2.940 din
ZDRAVILIŠKI DOM, 4 dni, 2.400 din
OTOČEC
hotel GARNI, 4 dni, 2.300 din
motel Otočec, 4 dni, 2.040 din

ZASEDENOST HOTELOV

Z Bleda so sporočili, da imajo v tem tednu še dovolj prostora. V času novoletnih praznikov pa so vsi hoteli zasedeni. Za silvestrovanje imajo še nekaj prostih mest.

V Postojni imajo hoteli Jama in Kras ter penzion Erazem dovolj prostora, ostali hoteli so zaprti.

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE „ZMAGA“ Ljubljana Obrat MOKRONOG

Komisija za delovna razmerja

VABI k sodelovanju

VEČJE ŠTEVILO DELAVK

za priučitev na različnih fazah v obutveni industriji ter eno delavko za čiščenje poslovnih in proizvodnih prostorov.

POGOJI:

— pod. 1: Prednost pri izbiri imajo delavke šivilje ali krojaške stroke in delavke, ki so večje dela na šivalnih strojih.

Delovno razmerje se bo sklenilo za nedoločen čas, s 60-dnevnim poskusnim rokom.

— pod. 2: Končana osemletka, poskusno delo 60 dni, osebni dohodek cca. 5.200,— din, stanovanja ni. Delo se združuje za nedoločen čas, s poskusnim rokom 60 dni.

Kandidatke bomo obvestili v 15 dneh po zaključku objave. Rok za vložitev prijav je 30 dni po objavi. Prošnje z dokazili je treba nasloviti na gornji naslov.

915/51-80

POPRAVEK

POPRAVEK RAZPISA SOP KRŠKO – TOZD STORITVE 11. 12. 1980

Pod pogoji je prišlo v 1. alineji do pomote in bi se praviloma morala 1. točka glasiti:

— delavec s končano višjo šolo tehniške ali organizacijske smeri ali delavec s končano tehniško srednjo šolo gradbene smeri.

Za neljub. bo pomoto se opravičujemo.

919/51-80

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko.

Varčujete lahko z rednimi mesečnimi plogi ali z enkratnim plogom.

Varčevati je potrebno vsaj dve leti.

Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi plogi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

Ljubljanska banka

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

RAZPISUJE

javno prodajo rabljenih osnovnih sredstev

1. Kamion TAM 6500 z dvigalom HIAB 193, letnik 1971 v voznem stanju	izkl. cena	230000,00 din
2. Kamion TAM 6500 z dvigalom HIAB 193, letnik 1971 v voznem stanju	izkl. cena	200000,00 din
3. Kamion TAM 6500 z dvigalom HIAB 173, letnik 1971 v voznem stanju	izkl. cena	210000,00 din
4. Generalno popravljene motor za OM-150	izkl. cena	80000,00 din
5. Generalno popravljene menjalnik za OM-150	izkl. cena	35000,00 din
6. Renault r-4, letnik 1974 – nevozen	izkl. cena	15000,00 din
7. Blok motorja za FAP 2200	izkl. cena	5000,00 din
8. Moped TOMOS – nevozen	izkl. cena	1000,00 din
9. Elektromotorji 5,5 KW – 2900 obratov, trifazni		
2 kosa brezhibna a	izkl. ceni	1500,00 din
2 kosa za previjanje a	izkl. ceni	750,00 din
10. Večje število rabljenih motornih žag.		

Licitacija bo 26. 12. 1980. Pričetek ob 8. uri na upravi GG – Novo mesto, Gubčeva 15, razen za točko 10. (motorne žage) začetek ob 10. uri.

Ogled pod 1, 2, 3, 6 možen dan pred licitacijo na žagi Pogance v bližini Novega mesta, pod točko 4 in 5, 9 v skladišču repromateriala v Straži, ostalo na mestu licitacije. Na izlicitirano ceno se zaračuna še prometni davek 25,5 %. Pred pričetkom pa je treba položiti 10-odstotno varščino.

920/51-80

Dragi dedek Mraz...

Tako se bodo v naslednjih dneh začnela številna pisma najmlajših, pa tudi odrasli se gotovo že veselijo presenečenju pod novoletno jelko.

KAJ PODARITI ZA NOVO LETO,
S CIM RAZVESELITI
OTROKE, STARŠE, PRIJATELJE, SODELAVCE...

Najboljšo idejo za lepo in primerno darilo boste našli v pisani novoletni ponudbi blaga v veleblagovnici

nama KOČEVJE

Dedek Mraz!
Za male in velike želje ne bo težko najti dobrih odločitev v lepi izbiri

nama

17-letni V. K. in 16-letni J. K. prijeta na vlaku v Sevnici — Pred tem oropala 73-letno Karolino Derstvenšek — Eden pobegnil iz zavoda, drugi od doma

Tovarištvo jih čvrsti

V teoriji in praksi predstavljajo enote JLA in teritorialne obrambe jugoslovanske oborožene sile. Zato je dan JLA praznik vseh jugoslovanskih oboroženih sil, le da ostajamo še pri starem imenu za praznik. Seveda ta majhna protokolarna podrobnost ne moti, da bi ne bilo praznovanje povsod enako slovesno, enako upravičeno; tako JLA kot teritorialna obramba dosemeta pri svojih osnovnih zaobljetih, to je pri izpolnjevanju obrambnih nalog vsak dan večje uspehe.

Se posebej velja, da je v zadnjih desetih letih dosegla velike uspehe zlasti teritorialna obramba, s katero je na neki način zrastle tudi sedanji komandant teritorialne obrambe za Dolenjsko Janez Bukovec iz Trebnjega. Čeprav ni nikoli obiskoval vojaške akademije, bil je le na tečajih, se je vedno zelo zanimal za vojsko, zato je tudi po prihodu iz JLA kot rezervni oficir sodeloval na skoraj vsaki vojaški vaji. Seveda ga je tako delo v oboroženih silah pripeljalo tudi v običniški štab teritorialne obrambe, kjer je delo zastavil leta 1973. Kot je povedal, je zdaj obseg njegovega dela neprimerno širši in zahtevnejši, kar pa zanj ne pomeni prevelike obremenitve. Tako kot vsem pripadnikom teritorialne obrambe, tudi njemu ni žal ne nedelj ne praznikov, ki jih posveti rasti in razvoju oboroženih sil.

„Enote teritorialne obrambe so danes enakovredne del oboroženih sil JLA,

kjer sta poglobljena dejavnika učinkovitosti izredna usposobljenost vojakov in starešin pa tovarništvo med njimi. Prav tovarništvo je namreč eden izmed najbolj pomembnih faktorjev moralno-političnega razpoloženja med vojniki, zaradi katerega so mnogi pripravljene narediti več, kot terjajo dolžnosti. To ni videti samo po tem, da fantje večkrat sprašujejo, kdaj bodo spet vaje, marveč tudi po tem, da se starešine sami javijo na štabu in vprašajo, kaj je novega. To pa pomeni, da je naš vojaški kolektiv močan in sposoben izpolnjevati obrambne naloge ob vsakem času.“

Janez Bukovec tega ne pripisuje samo dejstvu, da so po enotah zbrani iz teritorialno zaokroženih območij, pa tovarništvo, marveč tudi velikim izkušnjam, ki so si jih starešine in vojniki pridobili v združenem delu. Kaj pomeni taka delovna in življenjska izkušnja, ve Bukovec sam povedati. Tuji on je bil najprej zaposlen v združenem delu, kjer se je kot gozdarski tehnik lahko dobro seznanil z našo pokrajino, ki jo zdaj v resnici pozna do podrobnosti, kar bi nekoč še utegnilo priti prav.

Sicer pa pri Janezu Bukovcu ni opaziti vojaške zateglosti in čaščenja jeklene discipline. Po človeško širok je in prijeten, vsak čas pripravljen spregovoriti besedo ali dve s starešino ali borbem. Vendar to ne pomeni, da je pripravljen popuščati pri izpolnjevanju delovnih dolžnosti in nalog. J. SIMČIČ

Dvoje mladoletnikov se je v soboto okoli poldneva lotilo drznega dejanja, saj sta pri belem dnevu v Drožanjih pri Sevnici oropala 73-letno Karolino Derstvenšek.

Dva mlajša neznanca sta se v soboto nekaj po poldnevu pojavila pred hišo na Drožanjih številka 34. Lastnica, Karolino Derstvenšek, sta zaprosila za kruha in denarja, ob tem pa odkrito izjavljala, da sta na begu iz zapore in da nameravata pobegniti preko meje v tujino. Lastnica jima ob takšnem besedovanju seveda ni hotela izročiti denarja, zato sta mladeniča ubrala drugačno pot. Eden je Derstvenškovo prijel in jo držal ter pri tem tudi suval, drugi pa je pričel po stanovanju stikati za denarjem. Ob tem je odklepal zaprte prostore in predale in med drugim našel tudi na zaklenjena vrata hodnika. Odrpl jih je in pričel po predalih

stare točilne mize brskati za denarjem. V enem od njih je našel 2.000 din in jih vzel. Mladeniča sta po tem dejanju zapustila hišo in se napolila v neznan smer.

Derstvenškova, ki jo je na srečo odnesla brez večjih poškodb, je o dogodku takoj obvestila PM Sevnica. Akcija iskanja je kmalu dala prve rezultate. Ob preverjanju različnih podatkov je bilo ugotovljeno, da sta mlajša neznanca na Blanci stopila na vlak proti Ljubljani. Miličnikom in

kriminalistom ni preostalo drugega, kot da v Sevnici temeljito pregledajo vlak. In na njem so tudi prijeli storilca. Dobljeni podatki so pokazali, da gre za mladoletnika, 17-letnega V. K., gojenca vzgojnega zavoda v Slivnici, in 16-letnega Mariborčana J. K., ki je pobegnil iz doma.

Nadaljnja preiskava je ugotovila, da sta se oba z namenom, da kradeta in vamljata, spajdašila in nekaj dni pohajkovala po Sloveniji. Dobljeni podatki so še pokazali, da sta mladoletnika pred odhodom iz Maribora vlomila v neki vikend. Sicer pa so varnostni organi takoj po prijehu vmlili pobeglega storilca vzgojnemu zavodu v Slivnico, drugega pa staršem.

B. B.

salon
novoleš pohistva
komandanta staneta 38
tel.: (068) 25-091

SEVNICA: LETO ZAKLJUČUJEJO S KONCERTOMA

36 glasbenikov sevniske delavske pihalne godbe nastopa šele dve leti, a so se z marljivo vadbo že močno uigrali. Samo letos so imeli nad štirideset nastopov v sevniski občini in drugod. Novoletni koncert bodo priredili v soboto, 20. decembra, ob 16.30 v sevniskem gasilskem domu. Na prireditve so še posebno vabljene glasbeniki, ki so svojčas igrali pri sevniskih godbah, in gasilski veterani iz sevniske občine. Novoletni koncert v delovnih kolektivih pa bodo godbeniki tokrat izvedli 30. decembra ob 10. uri v STT Tovarni konstrukcij.

M. H.

„ZAIGRALI BOMO NAJLEPŠE!“ — V soboto, 20. decembra, bo ob 19.30 v športni dvorani v Novem mestu nastopil priljubljeni ansambel Lojzeta Slaka. Dolenjski fantje obljublajo, da bodo občinstvu zaigrali najbolj znane in priljubljene melodije.

Zamikale lepe nagrade

Kljub razmeroma težki nagradni križanki — 502 rešitvi

Že smo mislili, da bomo za to kratko Kompasovo nagradno križanko prejeli malo rešitev, saj je bila na nekaterih mestih težje rešljiva. Toda bolj kot se je iztekal rok, večje število rešitev je prihajalo v uredništvo, kot da so si reševalci morali poprej pomagati med seboj do rešitev. Kljub temu je ostalo veliko napak, daleč najpogostejši pa sta dve: mnogi reševalci ne vedo imena naše kraške reke (Timave) in imena znanega nemškega Kompasovega poslovnega partnerja pri izposojanju avtomobilov, čeprav na vsakem Kompasovem rent a car vozilu stoji

napis Kompas Hertz. Med rešitelji 502 poslanih križank je žreb izbral nagrade za naslednje:

Prva nagrada: 7-dnevno bivanje za eno osebo v hotelu Eden v Rovinju v februarju 1981 — Martin Frankovič, Leskovec 173, pri Krškem; druga nagrada: 7-dnevno bivanje za eno osebo v hotelu Belvedere v Medulinu v januarju 1981 — Zlata Krnc, Pot na Zajčjo goro 4, Sevnica; tretja nagrada: 1.000 din — Robi Šobar, Segova 16, Novo mesto; četrta nagrada: 750 din — Irena Češarek, Sodražica 100; peta nagrada: 500 din — Dušan Rems, Mestne njive 4, Novo mesto.

Knjižne nagrade pa so prejeli: Rezka Ožura, Kočevje; Ludvik Glavač, Mavčiče; Vlasta Jambor, Novo mesto; Marija Zalokar, Brestanica; Mira Toplišek, Brežice; Breda Brajer, Mirna peč; Marija Stariha, Crnomelj; Stanko Kolar, Sevnica; Mimi Prešern, Dol. Karteljevo, Mirna peč; Franc Germek, Krško; Tomaž Porenta, Ljubljana; Milan Stupar, Krško; Anka Krivič, Dobova; Dušan Slana, Novo mesto in Neli Koštial, Novo mesto.

REKREATIVCI MED KOŠI

Rekreacijska košarkarska liga, ki je organizirala OO ZSMS in TVD Partizan iz Artič, je že prinesla prva srečanja. Med mladinci je za nastope v tej ligi vsako leto več zanimanja, doslej pa so bila odigrana tri kola: Rezultati zadnjega: Sentlenart — Trebiž 52 : 40, Pišcece — London 53 : 49 in Partizan — Brežice 59 : 48. B. DUŠIČ

Voda uničevala projekte

„Poplava“ v prostorih projektivnega biroja in SSS v Brežicah — Glavni krivec neodgovornost — Uničeni načrti

Nekaj malomarnost, nekaj pa tudi neodgovorno varovanje objekta, v danem primeru projektivnega biroja Region v Brežicah in tamkajšnje samoupravne stanovanjske skupnosti, sta poglobljena krivca zaenkrat še neugotovljene materialne škode, ki pa je gotovo ogromna. V noči od četrta na petek prejšnji teden je namreč prišlo v že omenjenih poslovnih prostorih Regiona in stanovanjske skupnosti v Brežicah na Cesti prvih borcev do izliva vode iz počene vodovodne cevi. Omenimo naj še, da ima v omenjeni zgradbi v podstrešnem delu svoje prostore tudi društvo

Ljudske tehnike. In zakaj je prišlo do „poplave“?

Preiskava je pokazala, da voda iz cevi na podstrešju ni bila izpuščena, zato je ena od cevi ob zamrznitvi vode počila. Voda iz počene cevi je namreč dalj časa pronicala skozi strop pa nato naslednji, vse do pritličja. Razumljivo, da je ob tem prišlo do velike škode že na samih stropovih in parketu, da o ostali ne govorimo. Kajti uslužbenci projektivnega biroja Region so ugotovili, da je v njihovih prostornih voda uničila ali vsaj poškodovala veliko načrtov in projektov, tako da je o končni škodi zaenkrat še prezgodaj govoriti. Vsekakor je ogromna.

In vzroki? Ze uvodoma smo omenili, da jih gre največ pripisati neodgovornemu in slabemu varovanju objekta, to pa je pokazala tudi dosedanja preiskava. Zoper odgovorne bodo zato uvedeni ustrezni ukrepi in tokrat brez kazni ne bo šlo. B. B.

KOŠARKA V PODZEMLJU

Mlade Podzemeljčane je pritegnila igra pod koši in 16 osnovnošolcev dvakrat na teden trenira v tamkajšnji telovadnici. Pri treningih jim pomaga Jože Gršič, ki si je nabral izkušnje v ekipi „Beti“, dokler je obstajala in polnila športno dvorano pri osnovni šoli. Glede na zagnanost je upati, da bodo podzemeljski fantje uspešni.

FOLKLORNI SEMINAR

Pred kratkim je bil v metliški športni dvorani seminar za vodje folklornih skupin iz vse Slovenije. Seminarja, ki ga je že drugič zapored pripravil odbor za folkloro pri ZKO Slovenije, se je udeležilo 72 folkloristov iz Slovenije, nekaj pa jih je prišlo tudi iz zamejstva; tako so prišli koroški Slovenci, gradiščanski Hrvati ter naši rojaki iz Italije. Belokranjske plesne so udeležencem predstavili plesalci iz Metlike, Adlešičev, Vinice, Starega trga, Semiča in Novega mesta. Seminar je potekal pod vodstvom Bruna Ravnikarja, predsednika odbora za folkloro pri slovenski Zvezi kulturnih organizacij, ki je tudi denarno podprla to dvo-dnevno folklorno srečanje.

Najdaljša (in najdražja) noč v letu

Kakšna bo noč ob prehodu iz starega v novo leto na Dolenjskem? Vse kaže, da navzlic stabilizacijskemu ozračju hrupa, veselja in predvsem ne najbolj poceni. Tako govore informacije iz Otočca, Smarjeških in Dolenjskih Toplic ter Kandije in Metropola.

Ob ruskem bifeju, zvočnih ansambla Termal in ceni 900 din na osebo boste lahko po vseh zagotovilih prijetno silvestrovali v zdravilišču Dolenjske Toplice, medtem ko bo cena novoletni zabavi v sosednjem Rogu nekoliko nižja, 700 din. Za dobro razpoloženje bo skušal poskrbeti ansambel Plavi rubini.

Ni manj zabavno ne bo baje v Smarjeških Toplicah, kjer bo za vesel prestop v novo leto za ceno 850 din skrbel ansambel Dobri prijatelji, pa v hotelu Kandija, kjer bodo zvočni ansambli Jerko, glasovi pevke Jolande, silvestrska večerja in jutranja zakuska znašali natanko 700 din. Še pogled v Metropoli, kjer za ceno 700 din pripravljajo silvestrovanje ob sodelovanju ansambla Slavček. Sicer pa bo najdražja noč — tako se po tradiciji tudi spodobni na Otočcu. Silvestrovanje bo veljalo 950 din, kar pa je verjetno brez pomena, saj so se tam večidel odločili za večdnevne „pakete“, ki jih ponujajo preko potovalnih agencij.

Seveda pa v vseh omenjenih hotelih in gostiščih pripravljajo tudi novoletne plesne. Baje je zanje neprimerno več zanimanja, kar pa je ob pogledu na neprimerno nižje cene tudi povsem razumljivo.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

KOMPASOVA NAGRADNA KRIZANKA

Pravilna rešitev nagradne križanke

IZVIRNE PODOBICE NA KOLEDARJU

„Mar res ni v vaših možganih nobene svežine več? Na jetra mi gredo stenski koledarji, katerih so divje zivali ali pa gobe ali pa ptiči ali pa planine ali pa reke...“ Napravite vendar že koledar, ki bo izviren, ki ga bomo delavci in mi radi gledali skozi vse leto,“ je stresal jezo direktor vseh direktorjev na tovariša Reklamnika.

Že čez nekaj dni se je tovarišu Reklamniku posvetilo kljub pomanjkanju žarnic v naših trgovinah. Zdj pred novim letom bodo dobili delavci Hitrotkala dvanajstlistri koledar in na fotografijah bodo vodilni ljudje iz njihove delovne organizacije.

Nad koledarjem za januar bo barvna slika direktorja vseh direktorjev. Njegov obraz je kot naročen za ta zimski mesec, poleg tega pa bo simboliziral še stanje v delovni

organizaciji, za katero poznalci trdijo, da bo vsak čas zmrznila.

Na februarjem listu bo nasmejan obraz komercialnega direktorja, na marčevskem pa kisl ksiht finančnega direktorja. Obraz pač, ki so ga delavci vajeni, kadarkoli obravnava v temeljnih organizacijah zaključni račun. In to je navadno marca. Z lista, določenega za april, bo gledal lastnike koledarja obraz direktorja za plan in analizo. Njegove podobe ni mogel uvrstiti tovariš Reklamnik pod noben drug mesec, ampak prav pod april, ker je takrat vreme najbolj muhasto, spreminja se približno tako, kot dobivajo drugačno podobno sprejeti plani, in to iz meseca v mesec.

Majski list bo zapoljen z barvastim obrazom tehničnega direktorja, junijski, julijski

in avgustovski pa z režečim se obrazom direktorja izobraževalnega centra. Njemu bodo posvečeni trije listi zato, ker je takrat na počitnicah, in če že ni v delovni organizaciji telesno prisoten, naj visi vsaj na stenah. Septembra bo delavec pozdravil s slike skrivnostni obraz direktorja neposredne proizvodnje. Skrivnost zato, da bodo neposredniki lahko ugibali, če bo ta mesec poskrbljeno za delo ali pa bodo morali na neplačane dopuste, kot se je to dogajalo v preteklosti.

Oktobrski list bo zapolnila podoba direktorja nabave, da bi tako baznike neposredno spomnil na nakup ozimnice, na pospravljanje pridelkov, na nabavo premoega, kurilnega olja in tako naprej. Na listu, ki bo štel dneve v novembru, pa bo retuširani obraz predsednika

samoupravne delavske kontrole, ker se pač prične november z dnevom mrtvim, samoupravna delavska kontrola pa je v Hitrotkala izdihnila takoj po ustanovitvi. Na poslednjem koledarskem listu bo celotna postava direktorja izvoza s kovčkom v desni roki. Ker se bliža novo leto, bo fotografija ponazarjala direktorja izvoza, kako gre obiskovat tuje partnerje, da bi mu odgovorili na eno samceto vprašanje: kako to, da so v primerjavi s preteklim letom zmanjšali sodelovanje s Hitrotkalam.

O tem, da bo koledar slikanim všeč, tovariš Reklamnik ne dvomi, ni pa enako prepričan, če bo tako tudi z delavci, vendar se tolaži z izkušnjami iz preteklih let, ko ni bilo pripomb niti ob fotografijah strupenih gob.

TONI GAŠPERIČ